

בוצע בסיוע
אגף נפגעי פעולות איבה
הביטוח הלאומי

זלמן ברוך הכהן רובין

9.11.1921 – 1.5.1859

ט' באייר תרי"ט – ח' בחשוון תרפ"ב

נחקר בידי: שביט בן - אריה

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

על אודות

ארגון המתנדבים 'לתת פנים לנופלים', עוסק בהנצחה של חללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות איבה, אשר נפלו, נרצחו ומצאו את מותם, טרם קום המדינה ובמלחמת השחרור.

מתנדבי הארגון עוסקים בקידום תכניות ופעולות הנצחה שונות. עיקר תשומת הלב מופנית להשלמת פרטי חייהם של 'חללים עלומים', אשר מצבותיהם חסרות מידע וקורותיהם ותמונותיהם, באתר 'יזכור' של משרד הביטחון ובאתר 'לעד' של הביטוח הלאומי, חסרים. רוב אלו הנחשבים ל'חללים עלומים', הינם ילידי אירופה, חלקם נצר אחרון למשפחתם, שרידי וניצולי שואה או מי שהגיעו בגפם מארצות ערב. לחלקם אין קבר או מצבה לפקוד וסיפור חייהם, הוא היחיד שמנציח זכרם.

לצורך השלמת סיפור חייהם החסר, נוברים החוקרים, בארכיונים בארץ ובחו"ל, מנסים לאתר בני משפחה, מכרים וחברים ולדלות כל קצה חוט ומידע שיכול להוביל להשלמת סיפור חייהם החסר ובעיקר תמונת פניהם.

מסמך זה, הינו סך המסמכים והעדויות, שנמצאו אודות החלל, אשר איפשרו למעשה, השלמת קורותיו וסיפור חייו שהיה חסר.

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

דף חלל

מקור: אתר לזכר האזרחים חללי פעולות האיבה, המוסד לביטוח לאומי

בדף חסרים הפרטים הבאים:

תמונתו, שמות הוריו, תאריך לידה.

הרב זלמן ברוך רובין ז"ל

לחדר נרות

שיתוף בפייסבוק

בן 60 במותו

נולד בליטא - קובנו

בתרכ"א, 1861

התגורר בירושלים

נהרג בפעולת איבה

בח' בחשוון תרפ"ב, 9/11/1921

בירושלים

הובא למנוחת עולמים בירושלים - הר הזיתים

אזור: חברה קדישא הראשית והכללית, גוש: ישן, חלקה: ז, שורה:

12

הותיר: אישה, ושני בנים

זלמן ברוך מונצח באנדרטה בהר הרצל בלוח מס' 4

נולד בשנת 1861 בקובנה, ליטא. בנעוריו קיבל חינוך דתי מסורתי, ובהתבגרו נחשב בין נכבדי הקהילה.

היה תלמיד-חכם, סוחר נכבד ובעל בית-חרושת, ועם זאת עסק בצורכי ציבור ואמונה.

הוא היה חובב ארץ-ישראל ואסף כספים למען מוסדות הצדקה בארץ. בשנת 1903 הצליח הרב זלמן-ברוך להגשים את משאת נפשו ולעלות לארץ-ישראל. הוא הביא עמו כסף רב והשקיע אותו בבניית בתים רבים בשכונת מאה שערים בירושלים, וגם שם מילא בהצלחה שורה ארוכה של תפקידים ציבוריים: היה הממונה על "כולל" וילנא, חבר ועד הנהלת בית-החולים "ביקור חולים" ויושב ראש הוועד הכללי כנסת ישראל של כלל האשכנזים, בני "היישוב הישן".

בתקופת מלחמת העולם הראשונה הוגלה על-ידי הטורקים לחיפה. לאחר הכיבוש האנגלי חזר לירושלים, וכאחד מנכבדי היהודים בעיר נבחר לתפקיד סגן ראש ועד העיר.

כל מכריו ומוקיריו הכירוהו כאדם ישר, עדין-רגשות, אוהב קודשי האומה, וכפי שהספיד אותו הרב קוק: "בכל מעשיו היו לנגד עיניו האידיאלים הדתיים והלאומיים של היישוב היהודי". הרב זלמן-ברוך היה אמור לצאת לווינה על-מנת להתאשפז כדי להירפא ממחלה, וכמה ימים לפני צאתו כתב צוואה, ובה ציווה שלישי מרכושו (כ- 7000 לירות, סכום עתק באותם ימים) לקופת גמילות חסדים להלוואות ללומדי תורה בעת דוחקם, בלא ריבית.

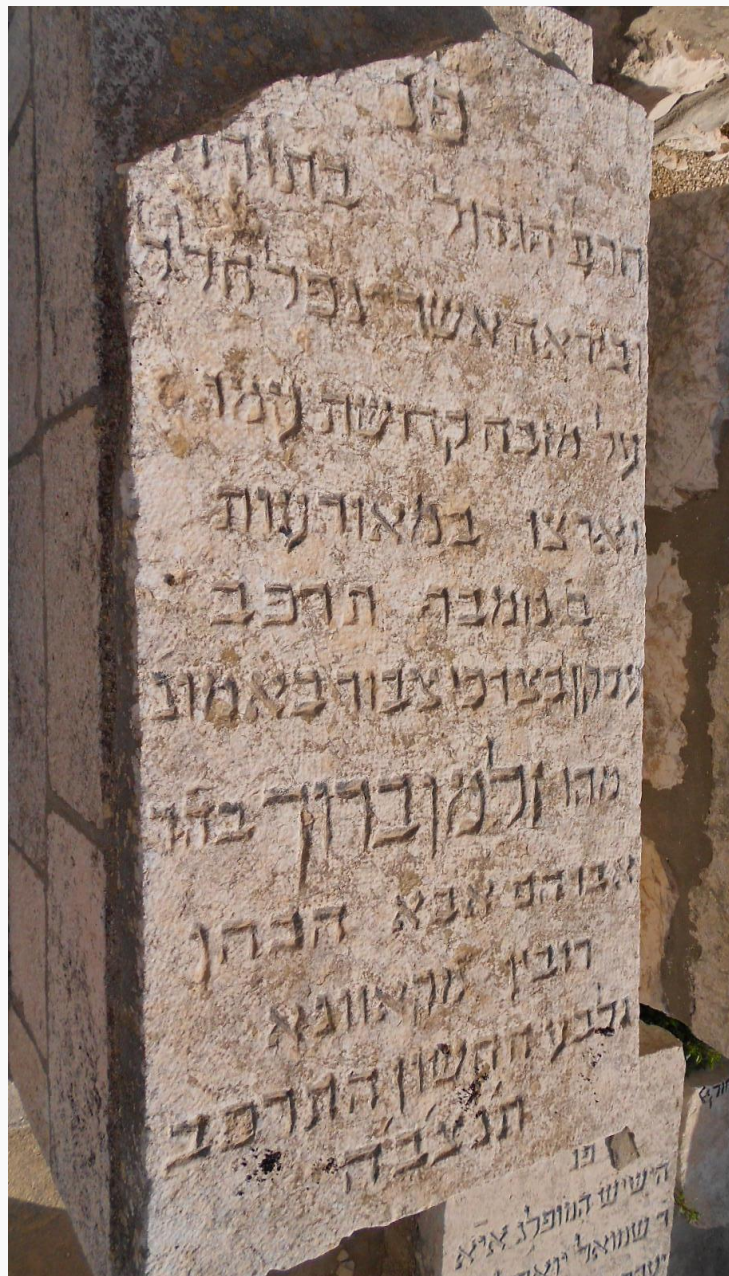
ביום ב' בחשוון תרפ"ב (2.11.1921), יום הצהרת בלפור, החלו הערבים לפרוע פרעות ביהודים. בלכתו לתומו ברחוב, ליד בניין בית-החולים, הוכה באלה על ראשו. הוא נפל מחוסר-הכרה, ואז ניגש אליו אחד המכים ודקרו בסכין שלוש דקירות עמוקות, שפגעו בריאותיו.

הוא הובא לבית-חולים, ולאחר שמונה ימי סבל ועינויים, ביום ח' בחשוון תרפ"ב (9.11.1921), נפטר והובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין שעל הר הזיתים, ירושלים.

השאיר אישה ושני בנים בחוץ-לארץ.

על תולדות חייו נכתב בספרים זכרון לחובבים הראשונים וחברה קדישא, ובעיתונים הארץ ודאר היום.

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

מצבת החלל

מקור: מרכז מידע הר הזיתים

פ"נ

חכם הגדול בתורה

וביראה אשר נפל חלל

על מזבח קדושת עמו

וארצו במאורעות

ב' נומבר תרפב

עסקן בצרכי צבור באמונ'

מהו זלמן ברוך בה'ר

אברהם אבא הכהן

רובין מקאוונא

נלבע ח חשון התרפב

ת'נ'צ'ב'ה

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

תולדותיו

מקור: עתונות יהודית היסטורית

עיתון דאר היום, 10.11.1921

הרב זלמן הכהן רובין ז"ל

עוד קרבן אחר נפל חלל בירושלם
ממאורעות-הרמים של ב' נובמבר.

שמונה ימים אחרי המאורעות מות מפצעיו,
בבית"ח בקיר-החולים, הרב ר' זלמן הכהן רובין,
אחרי שחשבו שהסכנה לחייו הלפה כליל.

ביום השלישי שבוע זה הורע פתאם מצב
בריאותו והחולשה התגברה עליו. ביום ההוא
הספיקו לקרא למועצת-הדופאים, אך המועצה
התיאשה מחייו, וביום הרביעי בבקר עלתה
נשמתו השמימה.

השמועה על-דבר פטירתו של המנוח
העירה עצב ותוגה בכל העיר, מפני שהוא כבד
הקרבן החמישי של קרבנות ב' נובמבר, מלבד
מה שהנפטר היה אחד מחשובי היהודים
בירושלם.

משעם הרבנות הראשית הכריזו אל ההלוויה
בכל קצוי העיר, וקהל רב נהר לבית"ח בקור-
חולים לחלק לו את הכבוד האחרון.

ר' זלמן רובין היה יהודי ליטאי. בקובנו
היה נחשב בין חשובי הקהלה. הוא היה תלמוד
חכם, עשיר וסוחר-נכבד ובעל בית-חרשת. ובן
בית בבית הנאון רבי יצחק אלחנן מקובנו, ובין
מנהיגי הקהלה היהודית.

לפני בחמשי-עשרה שנה עלה לירושלם
בתור ממונה כולל וילנא, ואח"כ נבחר גם ליו"ר
המוסד העליון של הישוב האשכנזי הישן, ועד-
הכללי כנסת-ישראל. תמיד היה עוסק בצרכי-
צבור באמונה, ויהי גם חבר לאספת-הנבחרים
ליהודי א"י וסגן ראש ועד העיר ליהודי ירושלם
ביום הרביעי ב' נובמבר הלך להומו לבית"ח
בקור חולים כדי להכין לו אילו דברים שהיה
זקוק לו לנסיעתו לוינה ביום החמישי נ' נובמבר,
ופתאם—בהגיעו אל הסמטא הקרובה אל בית"ח
הגוף הוצח-ערכי אחד את סכיניו עליו וידקדקו
בו שלש פעמים באכזריות נוראה, והמנוח נפל
מתבוסס בדמו, ומיד הוכל לבית"ח, ואחרי שמנהו
ימים של יסורים, נפטר.

המנוח היה בן ששים שנה ועוזב אחרי.
אשה ושני בנים צעירים היושבים זה שנים
אחדות בחו"ל.—תנצב"ה.

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

הרב זלמן רובין נ"ע

זלמן רובין

תולדותיו

מקור: עתונות יהודית היסטורית

ביום ד' מת ר' זלמן רובין שנפצע
שלשה פצעים קשים ביום כ' בנובמבר.
חמנוח היה יליד קובנה, בעיר מולדתו
היה מן הסוחרים החשובים ומן העסקנים
הצבריים והשתתף בכל מוסדות הצדקה.
הוא היה חובב ארץ ישראל נלהב ועסק
בקבוץ כספים למוסדות הצדקה בירושלם.
לפני 18 שנה עזב את קובנה ובא אל
הארץ אשר אהב אותה ואשר היתה משאת
נפשו כל הימים. בירושלם השקיע סכומים
חגונים בכנין בתים והיה אחד מבעלי
חבתיים ההשובים בשכונת מאה שערים.
כל ימי שבתו בארץ עסק בצרכי צבור
ועמד בראש מוסדות הצדקה שבעיר. הוא
היה ראש ועד כל הכוללים, ובשובו מחיפה
אחרי הכבוש נבחר לסנן ראש ועד העיר.
ההכזיה היתה ביום ד' בשעה 12 וחצי.

— ביום ת' מרחשוון מת מפצעיו הרב רבי זלמן הפהן רובין
בירושלים. המנוח בא לפני עשרים שנה מליטא, בתור שליח נשיאי
כולל ווילנא וזמוט, ותפס מקום חשוב בירושלים. הוא היה נ"כ אחד
מחברי ה"מזרחי" והשתתף באופן אקטיבי בעבודתו. בשני לנובמבר
נפצע בעת הפרעות ולשוא עמלו הרופאים בבית"ח "בקר חולים"
לרפאותו. הספידוהו הרבנים רא"י קוק, ר"ז עפשטיין ור"ג הורוויץ.
תנצב"ה.

המזרחי, 1.12.1921

הארץ, 10.11.1921

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

תולדותיו

רובין, שלמה זלמן: רב ועסקן, נר
1861 בקובנה; נפצע ביום הפרעות בירושלים,
2.11.1921, ומת מפצעיו ח' חשון תרפ"ב. —
היה סוחר ועסקן צבורי בקובנה. ממיסדי הסת'
"מחזיקי הדת" ברוסיה. — מ1902 בא"י. היה
בונה בתים רבים ב"מאה שערים" ופעל
לטובת הישוב החרדי בא"י. היה מנהל כולל
וילנה וזאמוט ואח"כ ראש ועד הכוללים
"כנסת ישראל" בירושלים, מ1918 סגן יו"ר
ועד הקהלה, ציר אסה"נ א' מטעם החרדים.

ספר האישים

הרב זלמן הכהן רובין

ביום הרביעי לשבוע מת מפצעיו הרב זלמן הכהן רובין.
הרב רובין היה אחד העסקנים המפורסמים שביהדות
החרדית בירושלים. גם בהיותו בחו"ל תפס מקום חשוב
ביהדות החרדית שבליטה. לפני עשרים שנה בערך בא
לארץ-ישראל בתור שליח נשיאי כולל וילנא וזמוט לנהל
את עניני הכולל בירושלים. מאז עמד כל הזמן בראש הכולל
וזכה גם להכרה והוקרה מצד בני הכולל בירושלים. בשנים
האחרונות נבחר גם לראש ועד הכללי כנסת-ישראל בירושלים.
כשנוסד בירושלים ועד העיר ליהודי ירושלים נמנה הרב
רובין תמיד לאחד מחבריו האקטיביים והיה גם סגן היו"ר.
הוא היה תמיד ער לכל ענין צבורי והשפעתו בחיים הצבוריים
של ירושלים היתה גדולה ונכרת במדה חשובה. הרב רובין
היה ג"כ אחד מחברי המזרחי והשתתף באופן אקטיבי
בועדי-המזרחי השונים.

הוא נפצע ביום השני לנובמבר פצעים אנושים והובל
לביה"ח "בקור-חולים" ששם מת. ההלויה היתה באותו
יום. קהל רב נהר אחר מטתו. הספידוהו: הרב הראשי
ר' א. י. הכהן קוק, הרב ז. עפשטיין והרב י. ג. הורביץ.
המנוח היה כבן ששים שנה, והשאיר אחריו אשה
ובנים הנמצאים עכשו בחו"ל.

ת נ צ ב "ה

התור, 11.11.1921

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

תולדותיו

1 הוא נפגע בא' בחשון באחת מהסמטאות שליד בית-החולים "ביקור חולים" (ששכן אז בעיר העתיקה) ונפטר מפצעיו בח' בחשון. הוא מתואר כ"אחד העסקנים המפורסמים שביהדות החרדית בירושלים". היה ראש הוועד הכללי כנסת ישראל, ממונה כולל וילנא וחבר ועד הנהלת בית-החולים "ביקור חולים". היה למרן הרב זצ"ל קשר אישי עמו והוא אף שימש בא-כחו של הרב זצ"ל, ראו אגרות הראיה, א, עמ' עמ' שפא, שפב, וב"אוצרות הראי"ה", מהדורת ישיבת ההסדר ראשון לציון תשס"ב, א, עמ' 395. **2** ירמיה ח כג.

תנחומיך ישעשעו נפשי / אברהם יצחק הכהן קוק

רובין, הרב זלמן ברוך ב"ר אברהם אבא (קובנה, ליטא, תרכ"א – ירושלים, ח' בחשון תרפ"ב). ראש ה"ועד הכללי כנסת ישראל", ממונה כולל וילנא וחבר ועד הנהלת בית-החולים "ביקור חולים". שימש בא-כחו של הרב זצ"ל – ראה "אגרות הראיה", א', עמ' שפ"א, שפ"ב, "אוצרות הראי"ה", ראשון-לציון תשס"ב, א', עמ' 395. נרצח בפרעות תרפ"ב.

אגרות הראי"ה

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

תולדותיו

מקור: ספר יהדות ליטא

רובין, שלמה-זלמן (1861—1921)

רב ועסקן ציבורי. נול בקובנה. ממייסדי הסת' „מחויקי הדת“ ברוסיה. בש' 1902 עלה ארצה. בנה בתים רבים ב„מאה שערים“ ופעל למען הישוב החרדי בארץ. שימש מנהל כולל וילנה וזאמוט ואח"כ ראש ועד הכוללים „כנסת ישראל“ בירושלים. סגן יו"ר ועד הקהילה וציר אסה"ג מטעם החרדים. נרצח בפרעות תרס"א.

ספר יהדות ליטא, כרך ג'

הרב רובין שלמה-זלמן. יליד קובנה, עלה ב־1902 והיה לפני המלחמה מנהל כולל וילנה. מ־1918 ועד מותו סגן יו"ר ועד הקהילה בירושלים. ציר אסיפת הנבחרים א' מטעם החרדים. גהרג בח' בחשון תרפ"א בירושלים.

ספר יהדות ליטא, כרך ב'

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

תולדותיו

ר' זלמן הכהן רובין נדקר בסכין בשלשה מקומות עד ריאתו.
אחד מנכברי היהודים בירושלם. סגן ראש ועד העיר.
ממונה כולל ווידנא, חבר בועד הנהלת בקור חולים וויזר בועד
הכללי כנסת ישראל. בן ששים שנה היה במותו.
בצואתו שערך זמן מה לפני מאורעות ב' נובמבר, בשהתכוון
לנסוע לווינה, גרגלי מהלח, השאיר המניח שליט מעוזבנו (השליש
עלה בערך שבע מאות לירא) לקפת-חסד, להלוות לדומדי תורה
בשעה דחקם בלא רבית, בערבות סוחרים בטיחים.

זכרון לחובבים הראשונים / פ. גראייבסקי

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

הרב זלמן רובין נ"ע

זלמן רובין

דברי הספד

מקור: עתונות יהודית היסטורית

עיתון הארץ, 10.11.1921

הוא נתן את ידו לועד העיר וגם היה מן יושבי הראש ובוה הסך לא מעט את קיומו ואת סמכותו. הוא היה בין בבחי' אספת הנבחרים מכין החרדים ואחר מסנחניהם. והוא גם היה ראש הועד הכללי. הפקידו בימי המלחמה וגם לפני זה היה לא מעט למרחב הישוב. בכל דבר ובכל ענין עבד רק "לשמה", בכונת טהורה וישרה למרחב הישוב ולטובת האידיאלים

הרתיים והלאומיים אשר לאורם הלך. עור לפני שני חדשים הששהף בישיבה מתוך כי"כ הישוב חישן בכית הרכ קוק. שנתאספה לרון על הענינים הקשורים בכטחון הישוב והוא נאות להשתתף בעבודה זו. והנה נפל בעצמו לקרבן אי-הבטחון...

הוא דר במאה שערים ובבוקר יום כי נובמבר בדרתו לעיר העתיקה הוזירוהו ידידיו. ואולם הוא לא שעה לדבריהם בהשענו על הבטחת הממשלה— והנה הרבוקו סבך הפורע. תצורף נא פה דמעה נאמנה על היקחי מאחנו באופן מחפיר כזה, רי בנימין

גם הוא איננו. גם הוא בין קדשי חללינו. אמור אמרנו: הוא עוד יקום ממסרתו ועוד יתהלך על משענתו ועוד ימשיך את עבודתו הצבאית ויספר כמו פיר את אשר קרהו ואת אשר ראו עיניו. והנה קפדהו המות! —

אל אלהים! מרוע פוגעת מלאכת הפורע רק בהני ישרים, בדיני מהורים?

הכרתיו בשנות המלחמה, בשעה ששנינו גלינו לחיפה, בשעה שהיינו בפנשים תכופות בבתי כנסיות ובבתי כדרשות, בשעה שעסקים פרטיים לא היו וגם העסקים הצבוריים התנהלו לאטם בשעה שהיה סיפק להתכונן יפה ופה איש ברעו, להסתכל בחדרי גירי הנשכח. מאז לא חולתי מחבנו. מאז הכרתי את מעלות רוחו, את פשטותו וישרוהו, את עדינות רגשותיו, את אהבתו לקדשי האומה ולהק-דרתיה, את חבתו העמוקה לישוב.

הוא לא היה מן הדברנים. דבריו היו שקולים ומדודים, אבל דברים היוצאים מתוך הלב ומתוך יצר הטיב שבלב.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

רישום לידה

מקור: FamilySearch

ברוך זלמן רובין, בנם של אבא ופייגא רובין, נולד בקובנה ביום 1 במאי 1859, ט' באייר תרי"ט.

ЧАСТЬ I—О РОДИТЕЛЯХ									
№	Имя отца	Имя матери	Возраст	Состояние	Место рождения	Дата рождения	Место жительства	Подпись	Печать
1	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
2	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
3	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
4	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
5	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
6	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
7	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
8	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
9	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
10	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		

11	66	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
12	66	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
13	66	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
14	66	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
15	66	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
16	66	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
17	66	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
18	66	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
19	66	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		
20	66	Абрам	Фейга	36	Вдовец	Вильна	1823	Вильна		

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

משפחת רובין

מקור: JewishGen

לפייגא ואבל רובין נמצא רישום של שלוש לידות בעיר קובנה. ברוך זלמן הצעיר בין השלושה:

1. טויבא בריינה, ילידת 1850

2. משה, יליד 1855

3. ברוך זלמן, יליד 1859

Name	Father, Grandfather	Date of Birth DD/MM/YY HebrewDate	Town	Comments	Place Recorded	Microfilm /Item
	Mother, Grandfather		Ujezd		Year	Image
	Mother MaidenSurname		Guberniya		Record #	Archive / Fond
RUBINOVICH, Toiba Braina	Abel, -	12/6/1850	Kaunas	Family from Novo Zagare	Kaunas	2205121 / ?
	Feiga, Itska	14 Tammuz	Kaunas		1850	648
	RUBIN		Kaunas		F41	LVIA1226/1/153
RUBIN, Movsha	Abel, Itska	15/1/1855	Kaunas	Family from Novo Zagare	Kaunas	2205121 / ?
	Feiga, Itska	8 Shevat	Kaunas		1855	695
			Kaunas		M10	LVIA1226/1/155
RUBIN, Borukh Zelman	Abel Girsh, Itska	1/5/1859	Kaunas	Father is a tailor	Kaunas	2205121 / ?
	Freide, Itska	9 Iyar	Kaunas		1859	859
			Kaunas		M66	LVIA1226/1/157

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

משפחת רובין

מקור: JewishGen

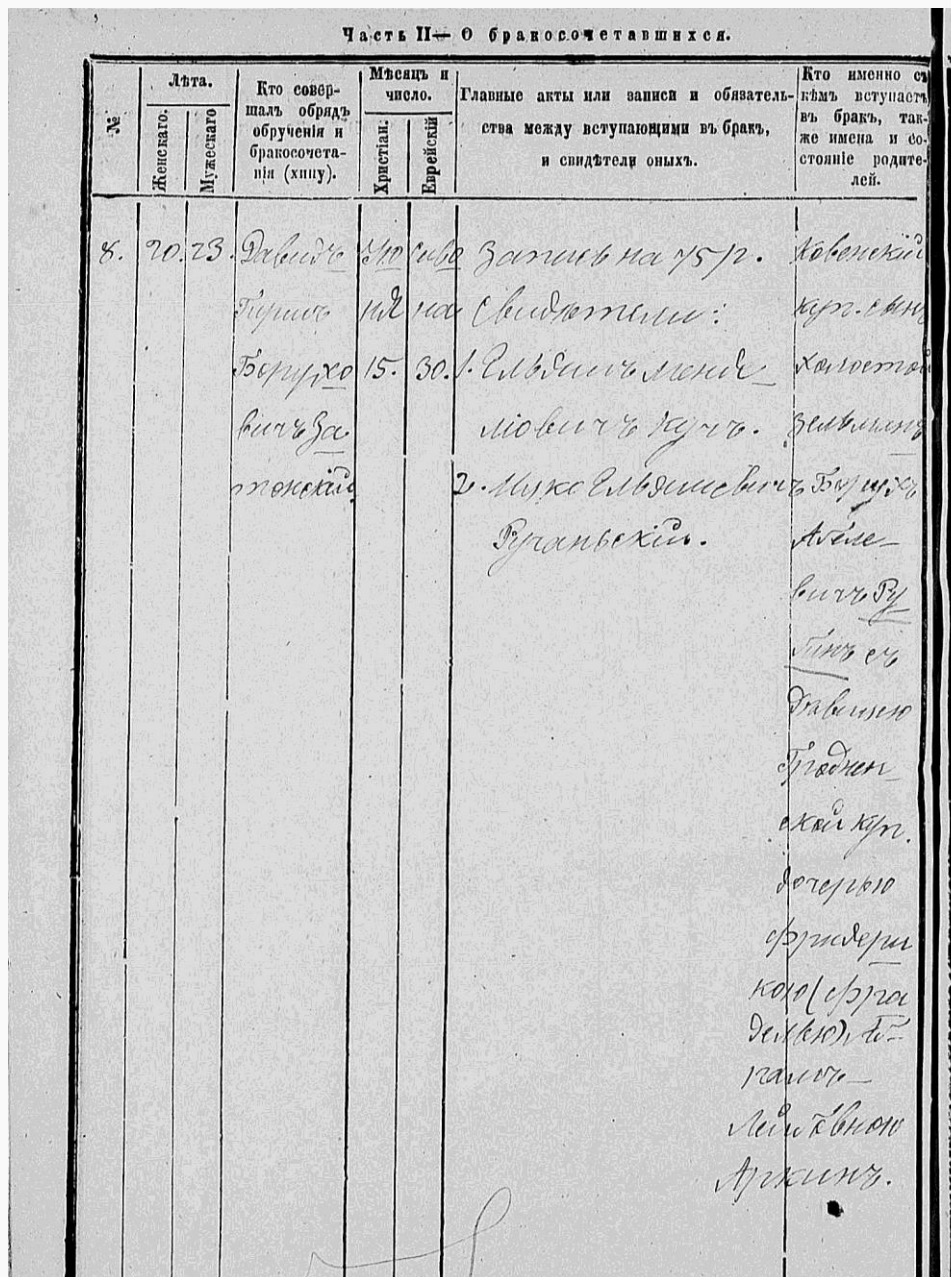
Zagare Siauliai Kaunas	RUBIN, Beyrakh	Itsyk	Head of Household	35	1856 Died		26 May 1858
	RUBIN, Sheftel	Beyrakh	Son	16	1853 Unknown		
	RUBIN, Abram	Beyrakh	Son	14	1853 Unknown		
	RUBIN, Abel	Itsyk	Brother	30 38	1879 Moved	Moved to Kaunas. see page 696	
Zagare	RUBIN, Feyge	Itsyk		39		see page 678; Abel's wife	31
Siauliai	RUBIN, Sora Mera	Abel	Daughter	16			August
Kaunas	RUBIN, Elka	Abel	Daughter	6			1858
Zagare Siauliai Kaunas	RUBIN, Abel		Head of Household	M 58		Reg. No. 278 in 1858.	1879
	RUBIN,		Wife	F 57		Reg. No. 278 in 1858.	
	RUBIN, Zelman / Zelman Borukh	Abel	Son	M Born 1-May-1859; 20 in family list		Literate, resides in [Kaunas], section No.1-1, house owner, certificate No.195. Reg. No. 278 in 1858. Draftee Reg. No.1 / 286, 9th additional	

רישומי משפחת רובין במפקדי אוכלוסין בליטא. המשפחה רשומה כתושבת העיירה זאגר (Zagare).

ב-1858 נמצא רישום של שתי בנות נוספות במשפחה (שרה-מרה ילידת 1842 ואלקה ילידת 1852) ומצוין כי אבי המשפחה אבל עזב להתגורר בעיר קובנה.

ב-1879 מדווח מקום מגוריו של זלמן ברוך בקובנה. הרישום מציין היותו יודע קרוא וכתוב, וכן ציון התאמתו הגילאית לשירות צבאי.

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רישומי נישואין

Familysearch // JewishGen **מקור:**

ב-15.6.1881 נישא זלמן ברוך רובין, סוחר במקצועו, לפריידל (פרדריקה) לבית ארקין, ילידת גרודנו. רישום הנישואין נעשה בעיר טרקאי (Trakai).

במפקד האוכלוסין שנערך בליטא ב-1889, נמצא רישום של זלמן ופריידל רובין, תושבי קובנה.

Kaunas	RUBIN, Zelman Borukh	Abel	Head of Household	_____
Kaunas				31
Kaunas	RUBIN, Fradel		Wife	_____
				29

"כִּי מִדֵּי דִבְרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

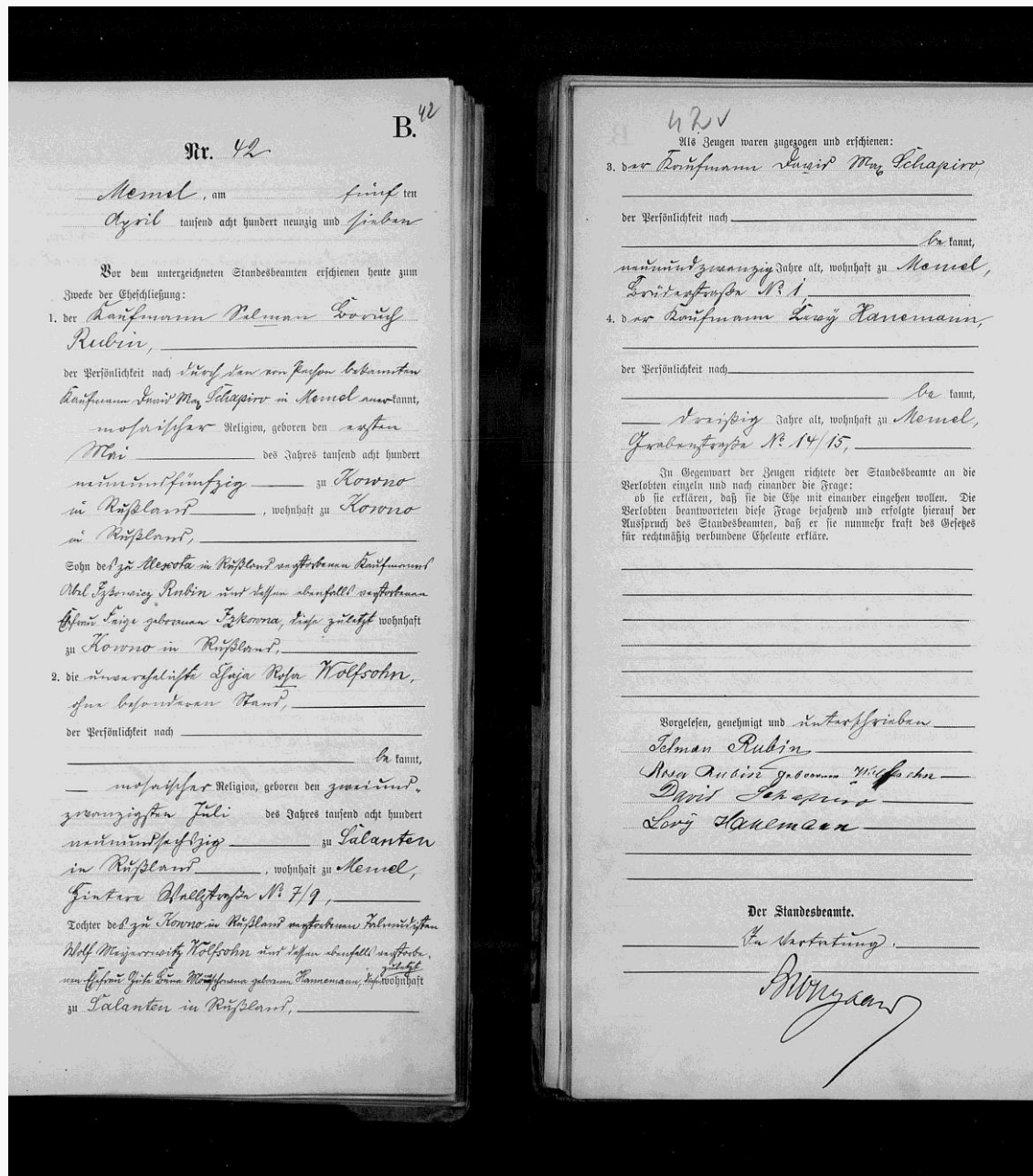

זלמן רובין

רישומי נישואין

מקור: Familysearch

ב-5.4.1897 נישא זלמן ברוך רובין, סוחר
במקצועו, לחיה רוזה לבית וולפסון, ילידת סלנט.
רישום הנישואין נעשה בעיר ממל (Memel)
שבמזרח פרוסיה.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

צאצאיו

מקור: ארחות ישרים / יום טוב ליפמאן ובן ציון ראקאוו

רישומי משפחתה של חיה רויזע רובין מציינים
כי חיה וזלמן היו הורים לשני בנים:

1. משה רובין (התגורר באיטליה, רווק).

2. אבא רובין (התגורר בישראל, אב לבת).

2. הבת חי' רויזע עלתה לא"י, ובעלה הי' ממונה כולל ווילנא בעה"ק ר' זלמן רובין. וצאצאיה שנים: משה רובין [לא נשא אשה], אבא רובין ברחובות, יש לו בת [בלי ילדים].

היתה אשת ר' זלמן רובין הי"ד שנרצח בירושלים לפני מלחה"ע הראשונה, בנו
אבא רובין בא"י [לו בת]. ועוד בן באיטליה. [מכתב ש"ב בתיה נעמי מעייני תח"י
בת דו"ז רי"ב]

זלמן רובין

רישום לידת בנו הבכור

מקור: JewishGen

ב-25.7.1900 נולד בקובנה משה-וולף רובין, בנם של זלמן ברוך ושל חיה רייזל לבית וולפסון.

Name	Father, Grandfather	Date of Birth DD/MM/YY HebrewDate	Town	Comments	Place Recorded	Microfilm /Item
	Mother, Grandfather		Ujezd		Year	Image
	Mother MaidenSurname		Guberniya		Record #	Archive / Fond
RUBIN, Volf Moshe	Zelman Borukh, Abel	25/7/1900 12 Av	Kaunas		Kaunas	2292687 / 10
	Khaia Roizel, Volf		Kaunas		1900	
	VOLFZON		Kaunas		M190	LVIA/1226/1/2000

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

WAAD HAIR
Council of the Jerusalem Jews
P. O. B. 13—Telephone 203

ועד העיר
ליהודי ירושלים
ת.ד. 13—טלפון 203

12106

ירושלים, כ"ח באדר א' תרע"ז (3/9/1907) Jerusalem

CERTIFICATE.

This is to certify that Mr.
ABRAHAM ABA RUBIN son of late
Rabbi Salmon Rubin was born at
Jerusalem on March 17th, 1907
and is an Ottoman subject.

הננו מאשרים בזה, כי הרב
אברהם אבא רובין בן הרב
שלמן רובין ז"ל נולד בירושלם
עלם ב"עג לאדעס טרין טנת
1907 והוא נח"ן עותומני.

Meyuhav
P R E S I D E N T

For Council of Jerusalem Jews

ה נ ס י א : וסלףקת יתס
בטע ועד העיר ליהודי ירושלים

זלמן רובין

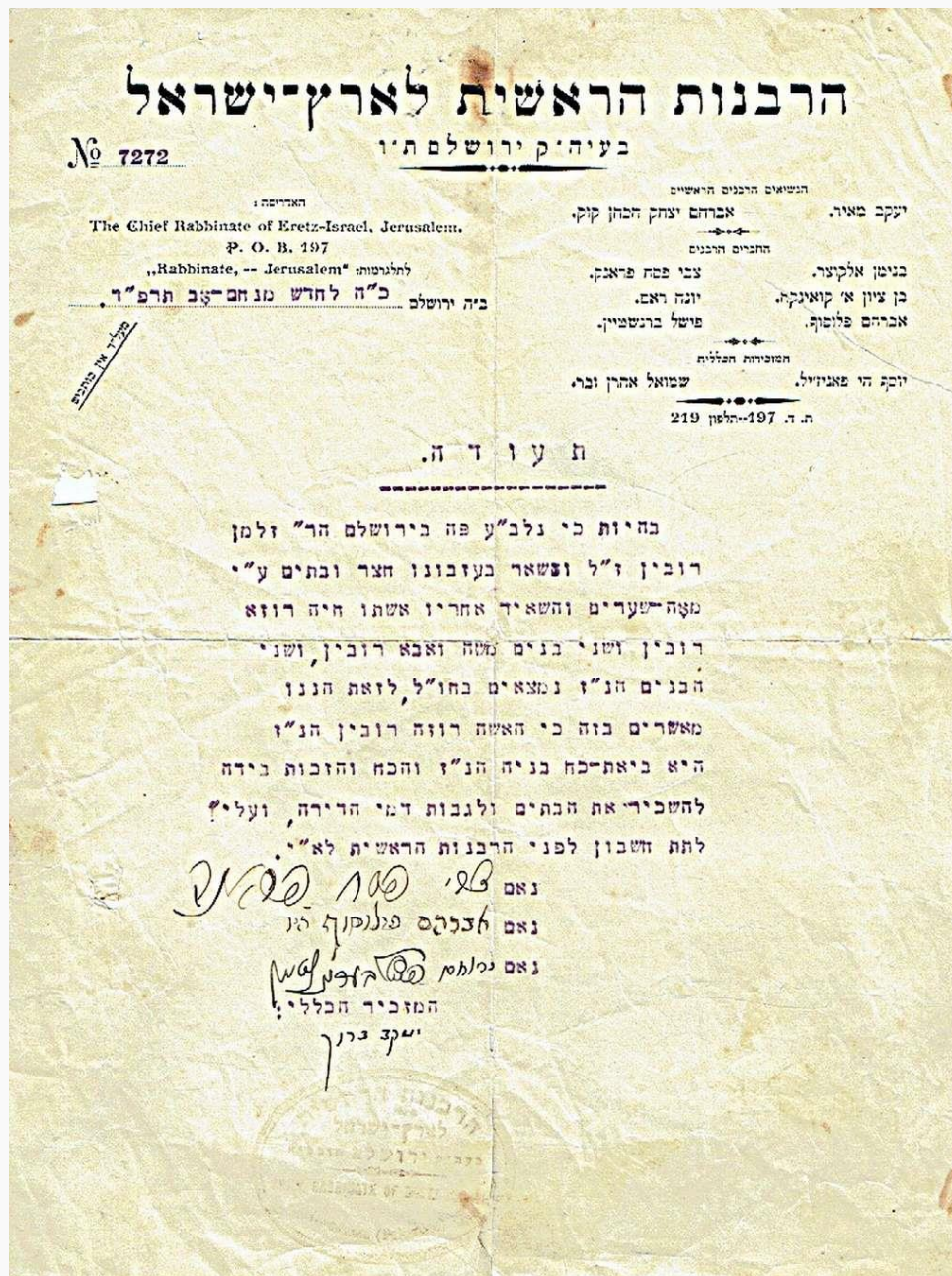
רישום לידת בנו הצעיר

מקור: בית המכירות The Bidder

אישור שהנפיק ועד העיר ליהודי ירושלים ללידתו
בירושלים של אברהם-אבא רובין ב-17.3.1907, בנו
של הרב זלמן רובין.

הננו מאשרים בזה, כי הרב
אברהם אבא רובין בן הרב
שלמן רובין ז"ל נולד בירושלם
עלם ב"עג לאדעס טרין טנת
1907 והוא נח"ן עותומני.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

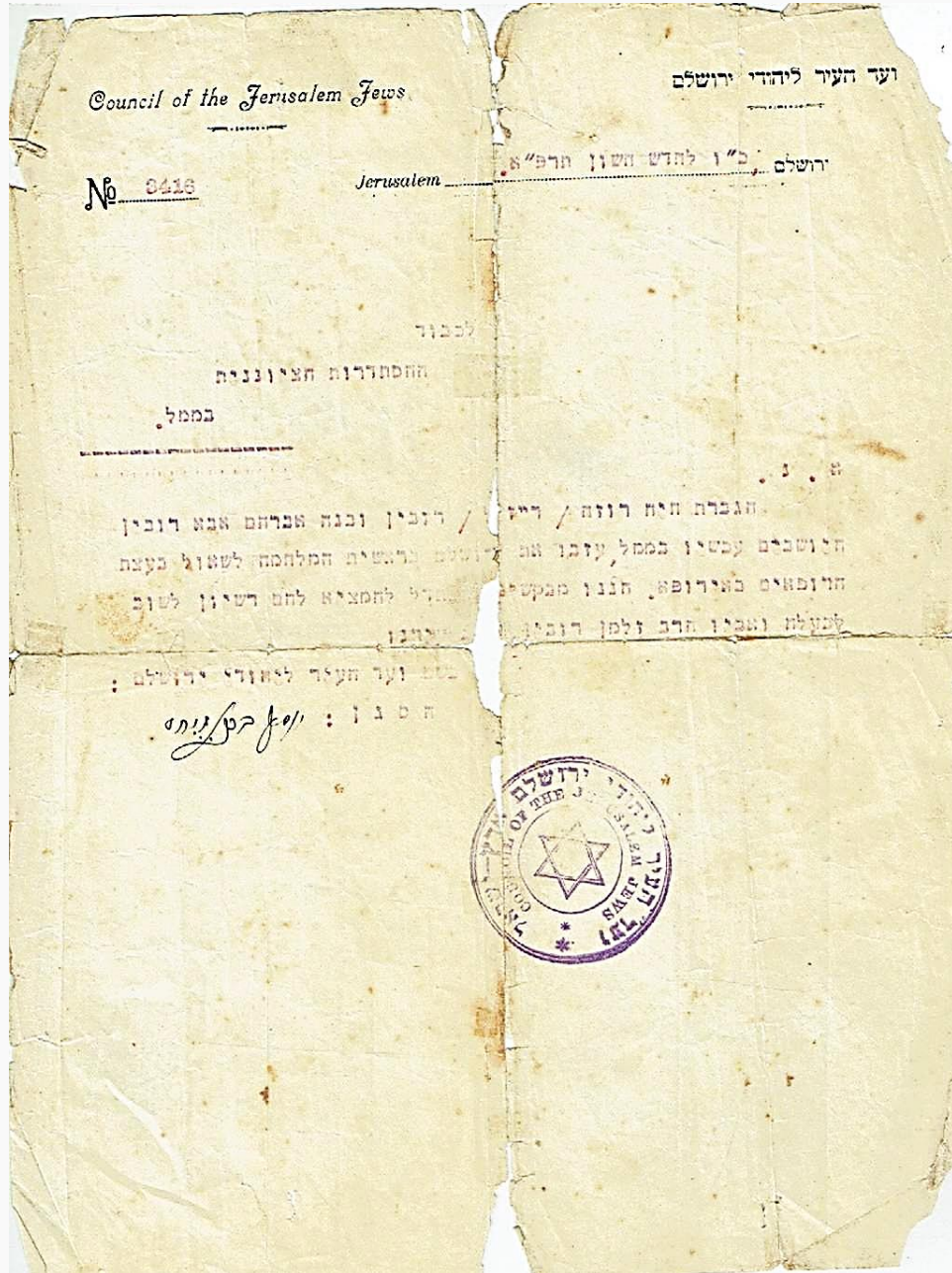
זלמן רובין

משפחתו

מקור: בית המכירות The Bidder

תעודת הרבנות הראשית לארץ ישראל לפיה "בהיות כי נלב"ע פה בירושלם הר' זלמן רובין ונשאר בעזבונו חצר ובתים ע"י מנהג שערים והשאיר אחריו אשתו חיה רזא רובין ושני בנים משה ואבא רובין, ושני הבנים הנ"ז נמצאים בחו"ל, לזאת הננו מאשרים בזה כי האשה רזא רובין הנ"ז היא ביאת כח בניה".

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

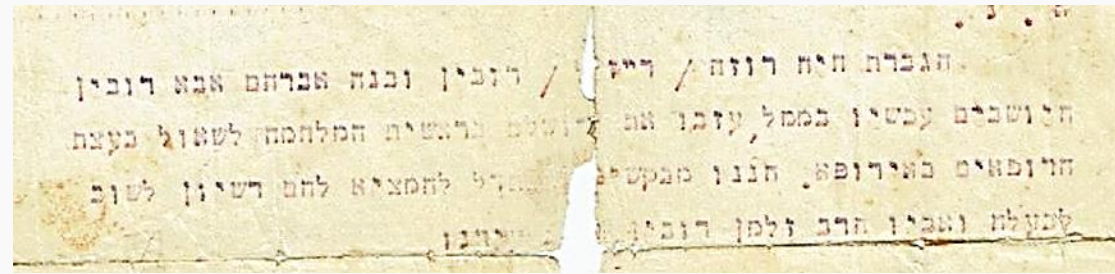
זלמן רובין

משפחת רובין

מקור: בית מכירות The Bidder

בקשת ועד העיר ליהודי ירושלים מנובמבר 1920 עבור ההסתדרות הציונית בממל:

"הגברת חיה רוזה / רובין / ובנה אברהם אבא רובין היושבים עכשיו בממל, עזבו את ירושלים בראשית המלחמה לשאול בעצת הרופאים באירופא. הננו מבקשים להמציא להם רשיון לשוב לבעלה ואביו הרב זלמן רובין".

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

Personenblatt. — Karta meldunkowa do spisu ludności. 259

Zuname
Nazwisko

Rubin

bei Frauen auch
der Geburtsname
u mążatek i na-
zwisko ojca

ur. Wolfson

Vorname
Imię

Roxa

Vorname des Vaters
Imię ojca

Wolf

Stand oder Berufsstellung
Stan lub zawód

bez zawodu

geboren am
Urodzony d.

22. II. 1869 in Jerusalem

Kreis
ziemi

Jeruz.

Religion
Wyznanie

mojz.

Staatsangehörigkeit

Przynależność państwowa

rumän.

Ständiger Einwohner von
Stały mieszkaniac

Jerusalem

Familienglieder. — Członkowie rodziny.

Lfd. Nr.	Zu- und Vorname (bei Frauen auch der Geburtsname) und Stand Nazwisko i imię (u mążatek i nazwisko ojca) i stan	Geburts- Tag Mon. Jahr Urodzony dnia mies. r.	Geburtsort und Kreis Miejsce urodzenia	Rel. Wyzn.
1.	Abel R.	1907	Jerusalem	mojz.

Zugezogen am
Przybył w d.

von
z

Tag des
Um-
zuges
Dzień
prze-
pro-
wadzki

Wohnung
(Strasse oder Platz)

Mieszkanie
(ulica lub plac)

Haus-
Nr.

domu

Steuer-
bezirk
Dziel-
nica
podat-
kowa

Bemerkungen

Uwagi

Legielniana

2

VI

5. II. 1907

do Mumla

זלמן רובין

משפחת רובין

מקור: JRI-Poland

רוזה רובין לבית וולפסון ובנה אבל, יליד ירושלים ב-1907, נרשמו כתושבי העיר לודז' בפולין. ב-5.6.1917 נרשם כי עזבו אל העיר ממל.

יתכן ומדובר בתקופה בה נאלצה המשפחה לעזוב במלחמת העולם הראשונה את ירושלים (פירוט בהמשך) והשניים עזבו את הארץ.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

29/10 17/11

ממשלת פלשתינה (א"י) حكومة فلسطين

תעודת מעבר جواز سفر

GOVERNMENT OF PALESTINE.

E 10129 EMERGENCY LAISSEZ - PASSER

לא מחודש غير قابل التجديد

R/1195. (Not Renewable)

Valid only for Travel to Germany and return to Palestine during a period of one year from the date hereof.

To be cancelled on completion of journey.

The Bearer, ROSA RUBIN.

whose photograph is attached and who has furnished the particulars specified below, has been granted this document to enable him/her to leave Palestine for

GERMANY. via Egypt, Italy & Austria.

Rosa Rubin.

(Signature of Bearer)

for DIRECTOR

DEPARTMENT OF IMMIGRATION AND TRAVEL.

Office of Origin Jerusalem.

Date 2nd January 1924.

GOVERNMENT OF PALESTINE

16th AUG. 1924

ENTR

זלמן רובין

תעודות אישיות של רעייתו רוזה

מקור: בית המכירות The Bidder

תעודת נסיעה של רוזה רובין משנת 1924, במהלך שהותה בגרמניה, ותעודת התאזרחות עותמאנית משנת 1918.

No 6 24/101.

S 34.

34

Registre No 12

Fol. 6.

Certificat de Nationalité Ottomane.

SIGNALEMENT ET QUALITÉ DU PORTEUR

Age 41 ans 4/12 ans.

Taille moyenne.

Yeux clairs.

Moustaches et Barbe.

Signes particuliers.

Date de Naissance 4/10/1874.

Résidence actuel.

Documents présentés: Acte de naissance.

Valable pour un an.

Valable pour 1 (un) Jahr, d. d. 1. August 1918.

Nous Vice-Consul de Turquie à Hambourg en Prusse.

Pu les articles 31, 33 et 67 des Instructions Consulaires, Section II.

Certifions que le nommé Madame Rosa Rubin, née Hirsch, est née le 4/10/1874 à Ratisbonne et exerce la profession de...

à Hambourg est inscrit comme Sujet Ottomane sur le folio du registre matricule de notre Chancellerie.

Delivré à Hambourg le 1 Août 1918. Le Vice-Consul: ...

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

עץ משפחת רובין

פייגה

אברהם אבל רובין

שרה מרה

נולדה 1842

טויבא בריינה

נולדה 1850

אלקה

(+ משה ברנשטיין)

נולדה 1852

משה

נולד 1855

זלמן ברוך

(+ חיה רויזא)

1859 - 1921

אשר

נולד 1874

חיים לייב

נולד 1876

אברהם אבא

1907 - 1998

משה וולף

נולד 1900

רעיה

1945 - 2007

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

חבר "הלשכה השחורה" בקובנה

מקור: ספר יהדות ליטא, כרך א'

בחורף של שנת תר"ס (1900) פרסמה "הלשכה השחורה" בקובנה ספר "אור לישרים", שבו נדפסו מכתבים וגילויי דעת נגד הציונות כמעט מאת כל הרבנים. שהיו נכונים לחתום על "קול-הקורא" של הלשכה: ר' אליהו חיים מיוזל מלודו, ר' דוד פרידמן מקארלין, ר' חיים טולובייצ'יק מבריסק, ר' אליקום שלמה שפירא מגרודנה, ר' יוסף רוזין מדווינסק והאדמו"ר מלובאוויץ, ר' שלום-בר, שמו של יעקב ליפשיץ לא נזכר בספר. אולם ידו היתה בחיבורו וסידורו. הוא הוא שכתב את חמשת מאמרי השטנה נגד הציונות. שבאו בקובץ לפני גילויי הדעת של הרבנים. כמוציאים לאור של הקובץ מופיעים שם שני "בעל-רבתים" ידועים בקובנה: שלמה זלמן לנדא ויוסף רבינוביץ. מלבד שני אלה חתומים על מכתב אל הרב מיוזל מלודו עוד אחדים מראשי החרדים הנודעים בעיר: יעקב משה כרפס, שמעון מערקיל, **זלמן רובין** וחלף טראכטנברג.

בחורף 1900, רובין היה בין החתומים על מכתב אל הרב אליהו חיים מיזל בלודז', מראשי הרבנים המופיעים בקונטרס "אור לישרים", פרסום "נגד השיטה הציונית".

כעבור מספר שנים, זיהויו עם הלשכה השחורה הביא למתנגדים למינויו לממונה כולל וילנה ובספרו של הרב פרוש "בתוך החומות" נכתב בנושא זה כי: "שינה את עמדתו ונתקרב לרעיון הציוני המזרחי, וכשנתמנה לממונה כולל וילנה, נכנס בהנהלת ועד הכללי, היה מן התומכים למינוי רבינו מוהרא"י קוק לרב ואב"ד בירושלים וממעריציו ולוחם תקיף נגד אלה שזלזלו בכבוד הרב".

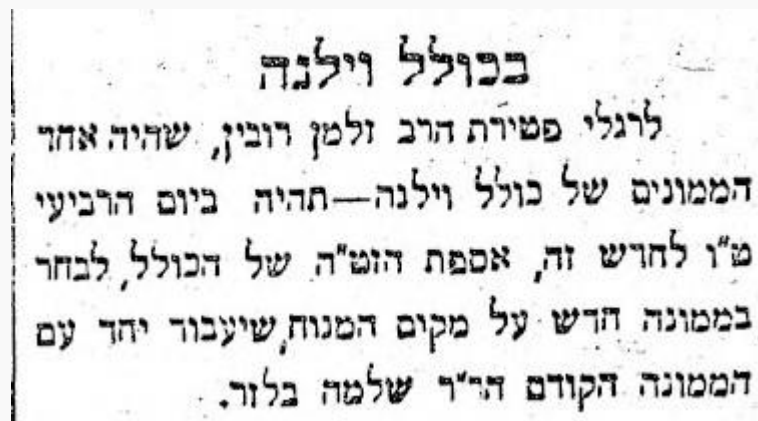
זלמן רובין

ממונה כולל וילנא וזאמוט

זלמן רובין שימש כאחד הממונים של כולל וילנא עד יום מותו.

קבלה בחתימת ידו של זלמן רובין
מקור: בית מכירות "הארכיון"

דאר היום, 16.11.1921

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

ממונה כולל וילנא וזאמוט

מקור: בתוך החומות / מנחם פרוש

בספרו "בתוך החומות" מביא הרב מנחם פרוש ציוני דרך ותעודות מהתפתחות הכולל, ובהן:

כ"ו חשון תרס"ה, אסיפת ועד הפועל – מוצע "לקבל את הר"ז רובין הי"ו לחבר, והוחלט לחקור אודותיו באסיפה הבאה".

ג' כסלו תרס"ה, אסיפת ועדים – "הוחלט לקבל את הר' זלמן רובין הי"ו לחבר בחברתינו".

י"ז כסלו תרס"ה, אסיפת ועדים – "נכנס חבר לחברתינו, הר' זלמן רובין הי"ו ושילם בדמ"ק והדמ"ח כנהוג; הוחלט לכתוב מכתבים להרבנים רוזני כולל ווילנא וזאמוט, לתאר לפנייהם את גודל נחיצות היות הר"ז רובין הי"ו ממונה ומנהל בכולל ווילנא".

ב' טבת תרס"ה, אסיפה הכללית – הר"ר זלמן הכהן רובין נבחר לחבר הוועד הראשי במקום השלישי עם 20 קולות בעדו.

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

ממונה כולל וילנא וזאמוט

פוקד על כל יהיד - בשלוות נפש

אחרי פרידתו מן הרבנית, הזמין רבינו אל חדרו את רבי זלמן רובין, אשר היה מחשובי העסקנים בקובנא ובשנת תרס"ה אחר בואו לירושלים התמנה לממונה מטעם כולל וילנא²⁵. רבי זלמן, שכבר הקדים לבוא אל בית רבינו והמתין עד הנה בפרוודור, נכנס תיכף החדרה והיטה אזנו לצוואתו של רבינו אליו:

"אבקש את כבוד ידידי, שישתדל כי חתני רבי חזקיהו יוסף יתמנה כממונה שני בהנהלת הכולל, ועל ידי כן יוכל בייתי להתנהג כמקדם..."²⁶

בתום דבריו עמו, זימן אליו רבינו עוד כמה וכמה אנשים, וציוה לכל אחד ואחד על הענין השייך אליו, כשכל פרט ופרט נעשה במתון ובמנוחת נפש מפליאה. וכך הלך שלב אחר שלב וסידר את כל עניניו, כשהוא נפרד מכל אחד בשלוות נפש גמורה, כמי שעומד לצאת לדרך מסויימת ופוקד על סידור עניניו, ברוגע ובשלוה.

תולדות רבי איצלה בלזר / מרדכי בלזר

ב"ה, ועש"ק טו"כ אדר תרס"ד, ווילנא.

הוד כבוד ידידי הרבנים הנאונים הגרולים נשיאי אה"ק כקש"ת מוהר"ש פלאנץ הי"ו ומו"ה אלי' דוד ראבינאוויץ - תאומים הי"ו, ר' עליכם יחי'.

אחדש"ת. הגני לבקשם בזה על דבר הרב ר' זלמן רובין הי"ו, אשר קבל עליו משרת ממונה, ועתה נתהווה שם איזה פירוד לבבות אשר התפטר ממשמרתו, אבקשם להשתדל אשר ישוב מחשבתו וישוב לעבודתו כבתחילה, כי ידענו להוקיד את ערכו ואמינותו, וכי ראוי הוא מאד לזה. אף כי כבוד הרב הגאון הצדיק מוהר"י בלאזער הי"ו נכון לנסוע בקרוב לעיה"ק, ובטח ישום את המעקשים למישור, ויעבדו שכם אחד לפונת עניי כוללנו. אכפח כי ישמע כבוד הרב"ג מוהש"ז לדבריהם ולבקשתי.

הגני ידים מוקדים ומכבדים הדו"ש בכל חבה כבוד ויקר

חיים עוזר גראדזענסקי

אגרות ר' חיים עוזר גרודזנסקי

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

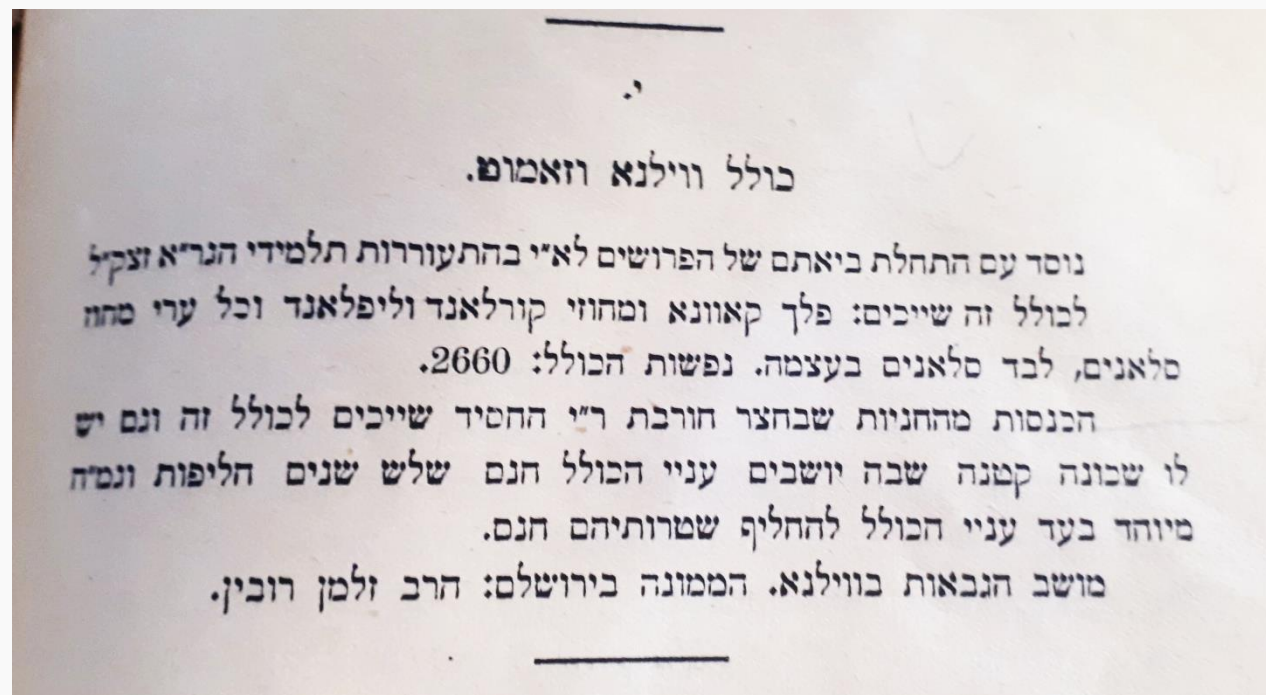

זלמן רובין

ממונה כולל וילנא וזאמוט

כולל וילנא מסוני הכולל: זלמן רובין, שלמה בלזר
יוסף זיוו (מזכיר), הכולל מכיל חצרים עם דירות
בשכונות "כרם", נהלת שבעה ומאה שערים בשביל
חברי הכולל.

כל ירושלים תרפ"א-תרפ"ב

ספר הזכרון הירושלמי / נחום פיירמן

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מאיר ארלר, מנחם מענדל, חילפערן, מנחם מנדל
מונעשטער, מנחם מענדל רובין, משה זאב
וילבערמאן, משה בצלאל טארעסאוויץ, נחום
ראגאוויצקי, נתן נטע קאס, צבי הערש מאנרשין,
שאל חיים הורוויץ אבר"ק רובראוונא, שאל
אלחנן בהר"א ז"ל ר"צ, שמואל הלוי לווין אבר"ק
ליבאוויטש, שלמה זלמן בהר"ן ז"ל לעווין, שרגא
פייבל יאקאבאווא, שרגא פייבל האלבערעג.

ואלה אשר נבחרו לנהל את הסדר הקדוש
הזה (עז אשר יבחרו באספה הכללית י"א אנשים
לועד כללי, ומהם שבעה אנשים לועד הפועל).

יוסף חיים זאנענפעלד,

שרגא פייבל יעקאבאווא,

זלמן הכהן רובין,

יהודה ליב ב"ר ראובן ז"ל.

תחוקת יריהם של מעלת הרבנים החתומים
לעול אשר קבלו עליהם להשתדל בדבר הגדול
הזה, אשר לית דין צריך הסכמה וקיום, ובה
חל"י כל תקות יראי ה' וישומרי התורה לגדל
את ילדי עמנו בני המושבות באה"ק על ברכי
התורה הכתובה והמסורה, לנהלם בדרך הסלולה
לנו מאבותינו הקדושים משנות דור, ויהי ה' עמם
ויצליתו להקים הרבר הגדול הזה ולנהל באופן
רצוי לפני אלהים ואדם, ותקיימו חזקה כי כל
יראי ה' החרידים לתורתו חובבי ארצנו יתנו להם
יד ולמען תמצא ידם לבצר חיסת תורה"ק ותישב
והתורה תלכנה שלובי יד בארץ מדינתנו. כעתידת
המצפון לישועת ה' בהרמת קרן תורתנו ועמנו,
החותרים בכרכה כ"ח אור תרס"ד בירושלים ת"ה

נאם שמואל סלאנט (סקים חתמו)

ונאם א"י דוד ראבינאוויץ תאומים

(סקים חתמו)

כי לה' אלי

הבו ומלאו ידכם לה', חגרו שארית

כחכם לנטוע נטעי נעמנים בארצות ההיי' ולחנך

את בני אחינו על ברכי התורה והאמונה השחורה

הספוח אפוא אל דגלנו, אם בתור חברים קבועים

ואם בתור מנדבי שעה, ובכל אופן לא להפטר

ממצוה זו הנוגעת לקיום התורה והיהדות וה'

אלקים נותן התורה יעזר לנו למען כבוד תורתנו

הק' לחזק את קרנה בארץ אבותינו ומצוין תצא

תורה ונ' ב"א.

ארי' בהרב ר' שמואל מרדכי ז"ל אבר"ק

שניפשאק, ארי' ליב בהר"א ז"ל ר"צ אלעזר

הכהן שפירא, אברהם בל"א מ"ה דוד הכהן ז"ל

שלוינגר ר"צ, אלימלך פרילמאן, אשר אליעזר

לוי, ארי' ליב נאמן, ברוך אשר ליעווינסאן רב

בליובעשטארט, בצלאל הכהן לאסין, ברוך יודא

בלויא, גדלי' נחמן ברודער, דוד צבי הירש סלסנים

רב דטנישטער, דובער אפרת רב דאסקבה, דוד

צבי שלמה בירערמאן, דובער שפירא, דוד בהר"ן

ז"ל, דוד מאפריקא זלמן הכהן רובין, זרח ראובן

בראווערמאן, זאב בהרב ר' יוסקנד שחור, חיים

יעקב שפירא ר"צ, חיים אברהם טוב שקאלל רב

דניפארטנס, יוסף יהודא ב"א הלוי ז"ל ר"צ, יודא

ודיל קוואל רב דראדין, יוסף חיים זאנענפעלד,

צחק וינאגראד ר"ט דיישיבת תורת חיים, יצחק

פה רב דמינעכסוולום, יעקב במו"ל בלוטענשטאל,

יעקב ב"ר צבי זצ"ל טראספאלסקי בעהמח"ס

חדושי יעקב על ש"ס, יהודה ליב ב"ר ראובן

זצ"ל, יואל משה סאלאמאן, יחיאל מיכל פינס,

ישראל דוב פרסקין, יצחק אייזיק בן טובים יעקב

אורינשטיין, ישראל חיים בהרש"ו, יצחק נחום לוי

יצחק חאגיז, יחיאל מיכל טוקאצין, ליפמאן דוד

טהריי ז"ל רומ"ק, מאיר אהרן הלוי שוב קליסקר,

קרבנות טחים שהבאנו כלנו יתר סכרי השג
ידינו!

וחפץ ה' בירינו הצליח והקמנו בית
נאמן לת"ת בטישבה פתח תקוה עם הדרים
גדולים בנוים בניה על כי נרחב בפירומי
העיר, וגם במושבה בתיה היא, עקרון"
קנינו חצר לבית אולפנא לת"ת לתשב"ר,
וכבר יצא על ידינו לתכלית זו בעשתי עשר
אלף פראנק, וכל הסכום הזה בא לנו
מנדיבי ירושלים ויושבי המושבות ויפו מבלי
השיג שום עזרה מחו"ל, ובתוך הבתים הללו
הושבנו סלסנים סומחים ומפדני תורה ויראה
ועליהם הפקרנו משניחים טובי שכלו מנהלים
חרוצים.

והנה סלכד מנסת הכסף עלה לנו
ודבר גם בעמל רב ובמסירת נפש ממש יעדיו
לא נלאינו ב"ה, ועוד מחשבתנו רצייה להוסיף
עז וחיל בעזיה, להקים בתים כאלה בכל שאר
ערי השדה והמושבות להרים קרן התורה וכבוד
ארצנו הקדושה. אבל מכאן ואילך צריכים אנו
לעזרת אחינו היקרים שבחו"ל אשר לבם פתוח
לכל מפעל טוב בעמנו ובארצנו הק', כי אמנם
הגיע הזמן אשר החרדים על קיום התורה בכלל
וקיומה בתוך עובדי ארמת הק' בפ"ט, הגפורים
בכל תפוצות הנולה, יתנו גם הם ידם לנו
להספח אל חברתנו ולהביא תרומת הקדש, ועל
כן מעבירים אנו קול במחנה ישראל:

זלמן רובין

הנהלת אגודת "שומרי תורה"

מקור: עתונות יהודית היסטורית - השקפה, 28.6.1904

ב-1904 נוסדה אגודת "שומרי תורה"
שהוקדשה להקמת תלמודי תורה
במושבות ארץ ישראל.

זלמן רובין נמנה עם מייסדי האגודה
ונבחר במעמד ההקמה לחבר הנהלת
האגודה.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

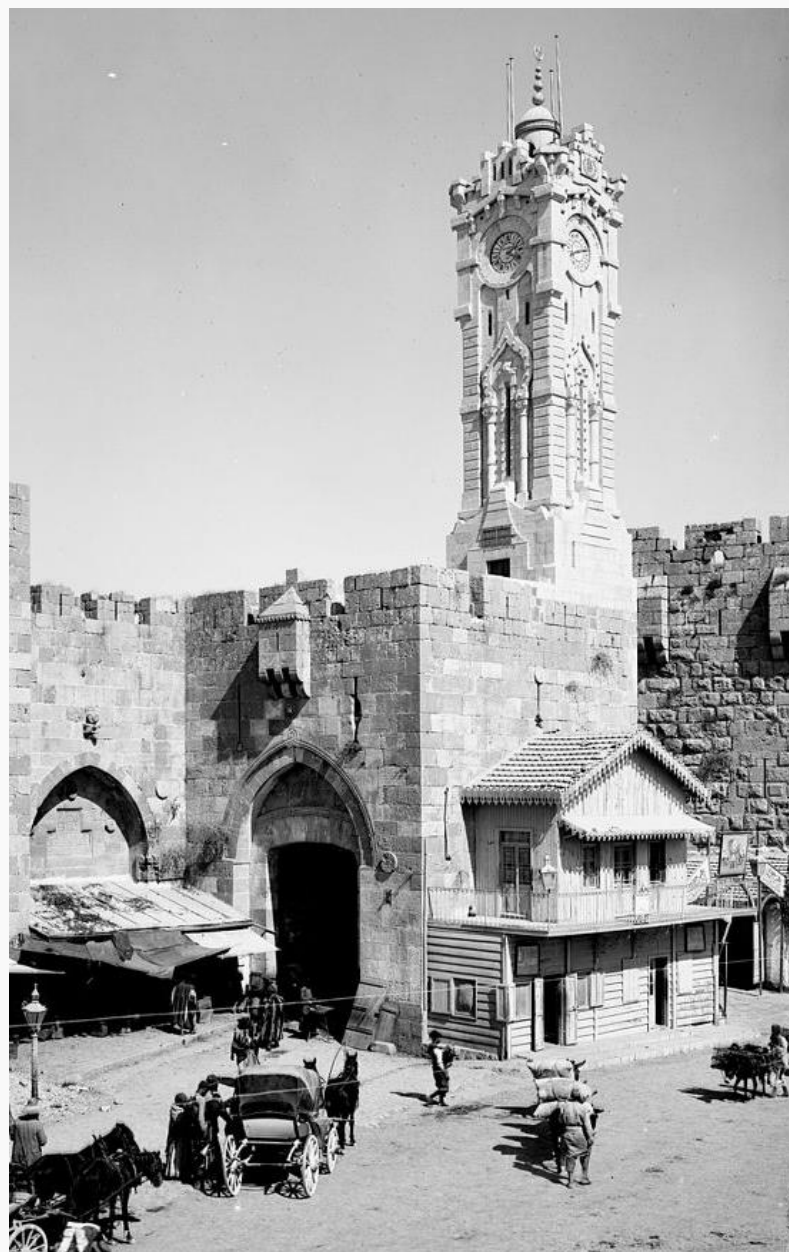

זלמן רובין

בניין מגדל השעון בעיר העתיקה

מקור: עתונות יהודית היסטורית

ב-1907 היה רובין בין התורמים לבניין מגדל השעון שעל חומת העיר העתיקה בירושלים.

השבוע .

בהשקפה גליון צ' כתבתי כי בהעתון הרשמי נתפרסם כי החכם ליב אפנדי וکیل של עדה היהודים האשכנזים נדב חמשים נפוליון לבנין מגדל השעון על חומת העיר. והנה מפרסם אני בעת שמות האנשים מעדת היהודים האשכנזים אשר המה נדכו הסך חמשים נפוליון האלו לבנין מגדל השעון על חומת ירושלים ואלו המה: הרב הגאון הצדיק אדמו"ר שמואל סלאנט שליט"א ראש הרבנים לעדת היהודים האשכנזים—מאתים וחמשים פרנק. הרבנים והאדונים,—דוד בידרמאן מכולל ורשא ששים פרנק. חיים זוננפלד מכולל אינגריה חמשים פרנק. ולמן רובין מכולל וילנה חמשים פרנק.

השקפה, 17.9.1907

השבון
האלף פראנק שנקבץ ע"י הח"מ עזר על המורה
שעות הנעשה בעה"ק ע"י מע"כ הפחה יר"ה וחונך
ביום חג הודי מלכינו וזשולטאן יר"ה, ומסרתי את הסך הנ"ז
ליד כבוד הפחה יר"ה.

250	פראנק	מהגאון	ראש	העדה	הרש"ס	שליט"א.
60	"	מהרב	ר'	דוד	בידערמאן	נ"י, וארשא
50	"	"	"	חיים	זאנענפלד	נ"י, אונגארן
50	פראנק	מהרב	ר'	זלמן	רובין	נ"י, ווילנא

חבצלת, 6.9.1907

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

נדבנות

מקור: עתונות יהודית היסטורית – מוריה, 14.8.1914

שמו של רובין נמצא ברשימות נדבות ומנדבים מתקופות שונות, בליטא ובארץ ישראל, בין היתר ברשימת המנדבים "לעזרת אנשי החיל היהודים ומשפחותיהם" (1914).

ברשימת הנדבות של המוריה לעזרת אנשי החיל היהודים ומשפחותיהם.

ס"ח מרשימה ג' 259,95

הרה"ג נסים אלישר (נדבה

שניה על ידי הר"א פרנקל) 8,40

הרה"ג סנחם אוירכך 2,30

" אפרים כהן 20

" צבי חפץ

(ע"י הר"א פרנקל) 4,20

" צבי גרוסברד 3

" זלמן רובין 3

" בן ציון זילברשטין 1

" האחים לעוין 3

" אהרן פרנקל 3

" פנחס רובוביץ 2

" מרדכי רובוביץ 1

310,85

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

ועד עזרה כללי

מקור: עתונות יהודית היסטורית

ב-1909 היה רובין בין מייסדי ומנהיגי "ועד עזרה כללי", אשר הוקם עבור מגבית ליהודי ירושלים העניים.

אנחנו הה"מ בראייתנו מצב כוללות ערת אחינו הספרדים יצ"ו כי ברע הוא ואלף עניים ת"ח שתירחם. אוסניהם, יתומים ואלמנות סתמונים בצערם מעיזר רעה ויגון כי ננעלו שערי השפע סתנדיכים הי"ו והגורמים לזה הם המתנגדים מתי מספר הנוהכים כתבי פלסתר בחי"ל, ונכרה איכל מפי אלפי נפשית עניים, לכן מצאנו חובה בנפשנו להגיד קשט דברי אמת משים לא תעמוד על דם רעך ומחלים אנו פני הנדיכים בחי"ל! ולהודיע הם שכל כסף הקדשים השייכים לכוללות אחינו הספרדים הי"ו יריצו אותם ע"ש הרה"ג דרופתקא דאורייהא מ"מ חבם באשי וראשון לציון בו' כקש"ת מו"ה נחמן בטיטו הי"ו אשר הוא הוא העומד בראש העדה הנ"ל והועד, הרבנים אשר אתי, ואל ישימו לבם לדברי פלסתר שכיתבים נגד הרכ הנ"ל והועד הי"ו כי ידיעה ברורה לנו אשר צעקת העניים גדלה יום יום וכולם משכימים לפתחם ואין לאר ידם להושיעם ולא מן השם היא להטית קהל גדול ברעב הלילה בסיכת אנשים מועטים, ובשם ה' יחסי וירחמו על עדה גדולה עניה וגלמידה, כי אחיכם ובשרכם המה, ובפרט בעתות צרה וציקה כאלה להריצ נדבותיכם איש איש כמסת ידו ככרבת ה' אשר יהן לו להחיות בהם נפשית אוכללים ואביונים, ומאת בעל הגמיל תהיה משכורתם שלמה להכתב ולהחתם בספר חיים טובים וברכה ושלים בעושר ואושר וכבוד והדר ובכל ששאלוכם מיכה אמן. כעהירת הבעה"ח בש"א לה' תשרי ש' ויעתר אלם לאאין לפ"ק, ותיה מעשה הצדקה שלום.

יואל משה סאלאמן אלימלך פערלמאן

זלמן הכהן רובין

✕ ועד עזרה כללי

נוסד בעירנו ועד חדש בשם "ועד עזרה כללי", אשר ישתדל לאסוף כספים לטובת משפחות אלה מהיהודים, שילכו לעבד בצבא, ולבד זאת לראג לחנוך בגיהם. הועד הזה הוא כללי לכל העדות. העבריות בירושלם, בלי כל הבדל, ולכן הוחלט כי המען, שעליו יבואו הכספים למטרה זאת יהיה: הרבנים בטיטו ובדליין.

חברי הועד מצד האשכנזים הם: האדון ליב הירשל, הממונה אלימלך פרילמן, הממונה זלמן הכהן רובין, הנבאי משה סלומון, הממונה מ. אדלר והאדונים דוב אפשטיין ומנדיל אשכנזי.

מן הספרדים עוד לא נקבעו חברים לועד הזה ובקרוב ימלא הדבר.

לרגלי זה שבועד העזרה הכללי נמצאים ארבעה מנינים עותמנים, מצאו למיותר את הועד העותמני אשר נבחר לפני זמן-מה בכל-כך רעש ושהועה"ב הוציא עליו כל-כך הוצאות.

הצבי, 12.9.1909

חבצלת, 22.10.1909

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

הנהלת ישיבת תורת חיים

מקור: עתונות יהודית היסטורית – מוריה, 27.1.1911

בעקבות מצבה הכספית הרעועה של ישיבת "תורת חיים",
ב-1911 נבחרה הנהלה חדשה בת 5 חברים, בהם
זלמן רובין, להסדרת ענייני הישיבה ופיתוחה הכלכלי
והרוחני.

בישיבת "תורת חיים".

המצב הכספי הרופף השורר כעת בהנהלת ישיבת "תורת חיים" הכללית, עורר מהומה גדולה בעיר, ושלשום ביום הרביעי נאספה לשם זה אספה רבתה בבית הרב הגאון רבי חיים ברלין שלישיא, ובאו כל גדולי ונכבדי העיר ובתי-הדינים, לשכסם עצה במה לקדם את פני הרעה.

האספה נתאספה על פי קריאתו והזמנתו של הגר"ח, וזה נוסדה:
יום ד' כ"ה טבת תרע"א דרחמי מעה"ק ת"ו.

אדון נכבד

לנחיצת ענין נכבד היום העריך העומד בדומו
שר עולם, מוצא אני את עצמי מחויב בדבר היום
לצאת מגדרי ושבועי ולהזמין את מעלתו לטרוח לבא
אצלי בבית היום שעה 8 אחר הצות. להיות גם
הוא מחברי אספת הנכבדים אשר יתאספו אצלי
היום בשעה הנז' ומכשתחזי כי מקול הקריאה יבין
מע"כ נחיצת הענין ורום ערכו. ובא יבא ולא יאחר.
הגני חותם בברכה, ידיו וידיד כב'.

חיים בערלין.

האספה ארכה עד שעה מאוחרת מאד בלילה, והוחלט למנות
קומיסייה שתקח לעת-עתה את ההנהלה בידה, ותעין בדבר הישג
לברר את הדבר, ראשית-כל, כמו שהוא, ולהשתדל שהמוסד
מצדו הכלכלי והרוחני יתנהל הלאה, ולהתפשר אחר כך עם
הנושאים, בנוגע לסדור התשלומין.

נבחרו להקומיסייה הרחיג: אריה ליב דין, זלמן רובין, זרח
עפשטיין, זאב שחור, ואברהם משה קצינלנבויגין.

אין ספק שכדאי הדבר להשתדל הרבה בכל האפשר שאלו
שני המוסדות היקרים ימשיכו הלאה את עבודתם שבשהיא
לעצמה נחוצה היא מאד.

מוריה, 27.01.1911

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

חבר וסגן יו"ר ועד העיר הכללי

מקור: עתונות יהודית היסטורית

עם הקמתו של ועד העיר לעדת האשכנזים, זלמן רובין נבחר כנציג קהילת הפרושים כחבר ועד שמטרתו "לנהל את מוסדות עירנו וכל עניני עדת האשכנזים".

הישיבה הראשונה של נבחרי העיר.

ברוב דעות נעלמות נבחר הרב יואל משה סלומין ליושב-ראש, והרב **זלמן הכהן רובין** לסגן; ה' יוסף בררש וה' שמואל רפלוביץ לסוכרים. הי"ר פותח את האספה ומתנצל לפני הנאספים, אשר מפאת חילשתו קשה יהיה לו לנהל את האספה כראוי, והוא מבקש לזה את הסגן שיקח חלק בהנהלה.

מוריה, 23.5.1911

העבודה לוועד העיר.

לשמחת לבנם של כל תושבי ירושלם נוכל לבשר להם כי העבודה הצבורית הקדושה הזאת, להביא סדרים בהנהגת ירושלם הרסוקה—הולכת ומתקדמת באופן טוב ומהיר שאיש לא סלל.

כידוע לקוראינו נבחרה קומיסיה לעבוד החוקים והתקנות והנה העבודה הזאת צועדת לפנינו הודות לעבודתם הנמרצה של החברים השומרים את תפקידם יום יום. בקרוב מאד תוכל הקומיסיה להגיש את עבודתה לפני האספה הכללית של הנבחרים כולם, להתוכח על כל סעיף וסעיף. על פי רצונם של רבים הרוצים לדעת את שמות חברי הקומיסיה נתן בזה את שמותיהם!

אברהם יעקב הכהן	דוב אפרת.
בנציון ציוילינג	זלמן רובין.
זרח עפשטיין.	יואל משה סלומין.
יחיאל מיכל טוקצינסקי.	יהושע מאיר ריכמן.
יוסף זיו.	יצחק חגיו.
יעקב סלמן.	צבי הירש הילסרין.
יצחק שריון.	שמואל רפולוביץ.
שמחה מגדילבוים.	

מוריה, 26.5.1911

זלמן רובין

ועד כללי כנסת ישראל

מקור: כל ירושלים 1921

הועד הכללי. כנסת ישראל

נוסד בשנת תרכ"ז.

במסמך מידע הקינסולים, מול בית החולים רוטשילד.
הועד הכללי מכיל 107 דירות לעניים חנם
ושלשה בתי כנסיות בשכונות, כנסת" ובגחלת דוד
ומנרני המכיל גם את מערת ר' שמעון הצדיק.
מסוגי הכולל וחברי הועד הפועל המצומצם:
מ. אדלר, נ. כהנא, א. זיסמן, ג. יפה, ח. רובין
נשיא המוסדות הרב הצאן א. י, הפקן קוק

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

חבר וסגן יו"ר ועד העיר הכללי

מקור: עתונות יהודית היסטורית

לבחירת ועד העיר

שלשום אחרי הצהרים היתה האסיפה החמשית
לנבחרת העדה. היה נכח גם הרב"ג ה"ר אברהם
פילוסוף ב"כ של מ"מ החכם בשי. בפת אחד
הסכימו לבחור ועדה של מ"ו איש אשר המה
יבדקו את העומדים לבחור מי הוא הכשר ומי לא
כשר על פי התקנות. ואחרי שתעשה הועידה
רשימת הקנדיטים אין מה לערער ע"ז. נבחרו
אלה המ"ו איש: ר"ז עפשטיין, ר"ז רובין, רא"ל
דין, ר"י פלמן, ר"י שריון, ר"ל אורוויטש, ר"י יוסף
טמלר, ר"ש רפאלוביץ, ר"י בלוס, ר"ד פיינשטיין,
ר"ס טוקצנינסקי, ר"ג הורוויץ, ר"א חרל"פ, ר"י
ברד"ש, ר"צ הוילפרין. ואחרי שכל הנאספים שבו
לביתם — נכנסו המ"ו איש לחדר מיוחד מחדרי
ועד הכללי ואחרי עבודה קשה עד הצות הלילה
סדרו רשימה גדולה שנמסרה לדפוס, ומחר (יום ה')

יתאספו עוד הפעם כל השבעים ושמנת איש לבחור
את הכ"ג איש לוועד העיר. כל המ"ו איש
מהועידה חתמו על זכרון הדברים שהרשימה נעשתה
על פי החוקים והתקנות.

החרות, 14.6.1911

ישיבת ועד הכללי — שבעים משמנים
הכותרים שנבחרו בהבחירות שנעשו בערת האשכנזים
נכנסו תמול, יום א אחרי הצהרים לישיבת ראשונה, נבחר
הר"י מ"ס לזמן ליושב ראש ור"ז רובין לסגן,
ויוסף ברד"ש ור"א לי למזכירים, ויפתח
הר"י מ"ס סולומן את הישיבה בדברים אחדים, ובכרחה
שיצליחו במעשיהם, ואחר החלו לשא ולתן מה תהי ראשית
מלאכתם, ויחלצו לתן תבנית לבחירות חברים להועד.

הצבי, 22.5.1911

ועד העיר להאשכנזים — מ"מ החכם באשי
שלח מכתב רשמי למ"מ הפחה כי הכסף והמכתבים הנוגעים
לוועד העיר של עדת האשכנזים ימסרו להרבנים זלמן
רובין, שמהם מנדלבוים — ומ"מ הפחה הודיע זה להקונסולים
אשר להם כתי רואר בעירנו למען יודיעו הם את הרבר
לבתי הרואר שלהם.

הצבי, 10.7.1911

ועד העיר לעדת האשכנזים.

סוף כוף נוסד הועד המקום שכל כך הרבה
קו אליו תושבי ציון אשר נפשם קצה באיחסדרים
ששררו עד הנה בהעדה הגדולה הזאת ואחרי
מעצורים רבים ונפתולים עם עקשים ומפריעים נצחו
הפעם הישרים המבקשים הצדק והיושר ועל אף
כל המכשולים נבחר ועד העיר של כ"ג איש לנהל
את מוסדות עירנו וכל עניני עדת האשכנזים
וצריך להניד האמת כי רוב הנבחרים המה אנשים
שמשרתם תולסתם וראוים המה לנהל את העדה
הגדולה והחשובה הזאת.
גם המלאכים הרעים בעל כרחם ענו אמן
והסכימו לבחירת הזאת.
וזאת היא רשימת הנבחרים:

מחפזשים

61 קולות	* הר"ר נחום כ"ן
55 "	" זרח עפשטיין
54 "	" אלי" מאיר ליבוביץ
51 "	" זלמן רובין

החרות, 19.6.1911

חבר וסגן יו"ר ועד העיר הכללי

מקור: עתונות יהודית היסטורית

עזרת אמריקה לארץ ישראל

לפני ימים מעטים חודענו כי בחונים חשובים אשר באמריקה משתדלים לסדר ולהגיש עזרה ליירושלם לרגלי דוחק המצב הכספי בסכת המלחמה. את חידועה הזאת תבאנו על יסוד תלגרמה שהגיעה עוד לפני זמן מה מאת ראש הנדיבים היהודים באמריקה, מר יעקב שיף למר אפרים כהן בעירנו, בתשובה על התלגרמה ששלח לו מר א. כהן, ושבה חודיעו על אודות המצב הנורא השורר בעירנו, ועל דבר הנחיצות לעזרה תכופה חן בצרכי-אוכל וחן בכסף מזומן. תשובתו התלגרפית של מר שיף חודיעה על אודות החשתדלות בדבר החזק להמציא את העזרה מנחוצה. גם ועד העזרה שעל יד הועד הכללי, ונכבדי נתיני אמריקה אשר בעירנו השתדלו בדבר הזה, וחר' הנכבדים מר זלמן כהן רובין, מר גדליה נחמן ברדה, מר דוד פינשטיין, מר נחום יפה, ומר שלמה ינובסקי פנו בסכתם לחקונסול האמריקאי, ובקשוהו כמו כן שישתדל בדבר שאמריקה תמציא עזרה ליירושלם בדחקה, ועל פי השתדלותם שלח הקונסול תלגרמה למר מורנגטוי ציר אמריקה בקושטא, ועוררו על הנחיצות הזאת.

ועד העזרה שעל יד הוועד הכללי
מוריה, 11.9.1914

הרה"ג יצחק שאקי. — ביום ד' לפנות ערב בא לעירנו הרה"ג יצחק שאקי ונתקבל ביפו בספינה ע"י שלשה צירים מהוועד הכללי ובתחנה הלכו לקבל פניו רבים מנכבדי העדות ספרדים ואשכנזים והקים הרשמי של העדה.
הוא מתאכסן לע"ע אצל החכם באשי.
בתי הדינים והוועד הכללי שלחו לו מכתב ברוך הבא והגידו לו כי באי כח העדה האשכנזית להתייחס אתו בכל עניני עבודת הצבא של החכמים ותלמידיו הישיבות הפטורים יהיו הרבנים: ליב ר"ץ בצלאל בירנשטיין, זלמן רובין, יחיאל מיכל טוקאצ'נסקי, דוד שלעזינגר, נחום יפה וישראל פורת.
מן הראוי היה להשתמש כעת בנוכחותו ולעשות דבר מה לסדור קהלה מאוחדת משתי העדות הספרדים והאשכנזים בעירנו, ולשים קץ למצב התהו ובהו השורר אצלנו.
בעוד איזה שבועות יסע הרה"ג שאקי — עפ"י פקודה מקישטא — לטבריא לסדר שם הסכסוכים בענין הרבנות.
הנני מאחלים לו הצלחה בעבודתו להרמת מצב היהודים בארץ.

קבלת פני החכם באשי של תורכיה
החרות, 30.5.1913

אסיפת השמנים בועד העיר. — שלשם נתאספו חשמינים שהם חברי ועד המועצה לוועד העיר. פנים חדשות נראו בין החברים והוא מר דוד ילין, שמלא מקום מר יעקב מרגובסקי שנסע מעירנו.
היו"ר מר זלמן רובין פתח את האסיפה בהגישו דין וחשבון לפני ועד המועצה. התאונן הרבה על המצב הרחוק שהוועד נמצא בו כי ועד הכללי איננו נותן לו די לתוצאות הנדרשות. גם גלה תרמית של שנים מחברי הוועד שהלכו בדרכים עקלקלות בהגישם מחאה לקונסול אוסטריה כי לא ירשה למסור הפוסטה האוסטרית לשני חברי הוועד שנבחרו בהסכם כל הוועד מפני כי אין ביניהם נתין אוסטרי.
על הנבילה הזאת טחו כל חברי ועד המועצה ויחליטו לחייב את שני החברים האלה כי יתקנו את אשר עותו.
גם החליטו לפנות אל ועד הכללי כי יתן את החוצאות הדרושות ואם לא אז יפרסם ועד העיר בקהל כי ועד הכללי איננו משתתף בחוצאות העיר.

החרות, 20.10.1911

זלמן רובין

המחאה ביפו

מקור: עתונות יהודית היסטורית – מוריה, 30.6.1911

ב-1911 לקח רובין חלק באסיפת המחאה ביפו שבסופה נתקבלו ההחלטות הבאות:

"א) שהאספה מוחאת מחאה נמרצה נגד המחללים את השבת ואת ימי חגי ישראל בפרהסיה בערי ובמושבות ארץ ישראל.

ב) נגד הזרם המשחית וההשפעה הרעה שהרבה מהמורים בארץ ישראל מכניסים בלבות התלמידים על ידי בקורת בתנ"ך וחכמי התלמוד.

ג) נגד הלמוד של בחורים ובתולות יחד בהגימנזיה העברית."

אספת המחאה ביפו.

(באור ליום החמישי שבוע זה).

האספה היתה בבית-הכנסת של הספרדים, קהלת יעקבי ברשיון הממשלה, והיו נוכחים גם שומרים לשמור על הסדרים, יותר מחמש מאות איש נאספו, ביניהם צירים מירושלם, פתח-תקוה, מראשון-לציון, מרחובות, ומגדרה, הצירים מפתח-תקוה הביאו עמם מחאה חתומה מחמש ושבעים איש, ואמרו שאלמל היה להם פנאי היו חותמים כל בני המושבה, מראשון הביאו גם כן מחאה חתומה מכל בני המושבה—היו בין הנאספים גם מן הפועלים והמורים וגם מחללי-שבת . . .

הרב יוסף ליפשיץ פתח את האספה, ואחריו דברו רבנו הרב קוק, יוסף ארונו (ספרדי) הרב פרוטקין ה' א. נ. רבינוביץ. ה' דוב ימיני (ציר מפתח תקוה) ה' זלמן רובין (מירושלם) ה' מלכוב, ה' שמואל בן הרב פרוטקין, ה' הנוך, רבנו הרב קוק ה' יוסף ליפשיץ, ה' דוב ימיני, וה' יוסף אהרנוביץ, היו אלו מערות והפרעות מצד הפועלים, אבל ה' ליפשיץ השתיק אותם, וחשיב את הסדרים.

אחרי משא ומתן נתקבלו החלטות אלו: א.) שהאספה מוחאת מחאה נמרצה נגד המחללים את השבת ואת ימי חגי ישראל בפרהסיה בערי ובמושבות ארץ-ישראל, ב.) נגד הזרם המשחית, וההשפעה הרעה שהרבה מהמורים בארץ-ישראל מכניסים בלבות התלמידים על ידי בקורת התנ"ך וחכמי התלמוד, ג.) נגד הלמוד של בחורים ובתולות יחד בהגימנזיה העברית, ד.) לשלוח נוסחאות מהתלמוד לאחינו הפועלים, המורים, וראשי המוסדות ולבקש מהם שיטענו "בעתיד מעשיות דברים המתנגדים לרוח עמנו ודתנו.

לנליין הבא יקבלו מאת הועד מסדר המחאה את כל הפרטים וכל הפרטים והנאמים לפרסום בהמוריה.

י"ח

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

דבריו במהלך עצרת המחאה ביפו

מקור: עתונות יהודית היסטורית – המודיע, 9.9.1911

הרב זלמן רובין מירושלים.
הלב מרגיש את הכאב יותר משאר חלקי הגוף; בתור בא-כח תושבי ירושלים עיר הקדש, לב הישוב, אגיד לכם כי עוד יותר ממה שמרגישים אתם את העלבון הגדול שעשו בעין גנים – מרגישה זאת עדת ירושלים, הרבה יותר. כבר קדמוני הרבנים הנואמים הקודמים לבאר פה כמה גדול האינצידינט לחלול שבת בפומבי, ועד כמה מכוער מעשה הפועלים בעין גנים. הן אנחנו היודעים בכמה עמל ובכמה קרבנות מתים עלה להם לבני פתח-תקוה לבנות מושבתם והמה קימו בהם בהפועלים מצות הכנסת אורחים במלא מובן המלה, והפועלים במעשיהם הרעים הפכו הקערה על פיה, להביא מלחמה פנימית ביסודי המושבה, ולפרוץ פרץ על פרץ בהרגשות הקדושים של המתישבים והמיסדים הראשונים, בכזאת יעשו אנשים הוגי דעות ובעלי נמוס?

בתור חבר הועד של ירושלים עיר הקדש הנני מוחה מחאה נמרצה בשם כל תושבי ירושלים על חלול שבת בכלל, ועל מעשה עין גנים בפרט, בחללם את השבת באופן גם ומכוער כזה.

"הלב מרגיש את הכאב יותר משאר חלקי הגוף; בתור בא-כח תושבי ירושלים עיר הקדש, לב הישוב, אגיד לכם כי עוד יותר ממה שמרגישים אתם את העלבון הגדול שעשו בעין גנים – מרגישה זאת עדת ירושלים, הרבה יותר.

כבר קדמוני הרבנים הנואמים הקודמים לבאר פה כמה גדול האינצידינט לחלול שבת בפומבי, ועד כמה מכוער מעשה הפועלים בעין גנים. הן אנחנו היודעים בכמה עמל ובכמה קרבנות מתים עלה להם לבני פתח-תקוה לבנות מושבתם והמה קימו בהם בהפועלים מצות הכנסת אורחים במלא מובן המלה, והפועלים במעשיהם הרעים הפכו הקערה על פיה, להביא מלחמה פנימית ביסודי המושבה, ולפרוץ פרץ על פרץ בהרגשות הקדושים של המתישבים והמיסדים הראשונים, בכזאת יעשו אנשים הוגי דעות ובעלי נמוס?

בתור חבר הועד של ירושלים עיר הקדש הנני מוחה מחאה נמרצה בשם כל תושבי ירושלים על חלול שבת בכלל, ועל מעשה עין גנים בפרט, בחללם את השבת באופן גם ומכוער כזה."

זלמן רובין

לקראת הקמת ועד קהילה כלל-עדתי

מקור: עתונות יהודית היסטורית – מוריה, 16.10.1911

"הוחלט ליסד מין ועד משותף מכל המוסדות, שהוא ישגיח על המוסדות. וכדי לברר ולעבד פרוגרמה ברורה ומפורטה מה היה משפט הועד ומעשהו, בחרה האספה בועידה של שבעה אנשים. והועידה הזאת תוציע את הפרוגרמה לפני אספה כללית ממנהלי המוסדות. הועידה מורכבת משלשה חברי ועד העיר [..] ועוד ארבעה מהמוסדות".

האדון קמיקה, בעל המגזין 'בנימין' ששהה בארצנו איוו שבועות, הוזמן אליו כעשרה מנכבדי עירנו מנהלי המוסדות, ויציע לפניהם הצעה אשר כבר נדברה בניירך בין אנשים המתעניינים במצב ירושלים, ונתקבלה שם ברצון.

ההצעה אומרת :

היות שמצבה של ירושלים וגם כבודה נפלו מאד לרגלי המאורעות האחרונים, ואי-אמון שנרר בין כל אחינו בנוגע לכל המוסדות הירושלמים, לכן יש מן הצורך לאחד את כל המוסדות הנמצאים בירושלים, ולהעמידם תחת חסות ועד אחד שכל הכספים הנקבצים באמריקה בעד ירושלים יבאו לידו. והוא יחלקם מה בין המוסדות לפי ערך ההוצאה של כל מוסד ומוסד. וגם באמריקה, במקום שישנם היום גבאים ומשולחים לכל מוסד בפני עצמו, יוסד ועד אחד אשר יקבץ את כל הכספים וישלחם ישר להועד הירושלמי. על-ידי זה ישוב האמון לשלוט על ירושלים, וגם תופתתנה הוצאות רבות הכרוכות בעקבות ההנהלה הקימת לרגלי המשולחים הרבים וכדומה.

אחר הנאמרים הביע את דעתו נגד ההצעה, בטעם, כי זה יזיק מאד להמצב הכספי בהיות כי הנריב הנותן על ירושלים למשל עשרה דולר לשנה לעשרה מוסדות, דולר לכל אחד. יספק כעת בהרבה פחות מזה אם ימסור את הסך למקום אחד.

לכסוף הוחלט לקרוא אספה כללית גדולה מכל מנהלי המוסדות, שנים שנים מכל מוסד ולהציע לפניהם את ההצעה הזאת.

האסיפה נקראה באור ליום הרביעי במלון קטיניץ. ובאו נכאי ומנהלי כל המוסדות, בערך ארבעים איש.

ההצעה כפי שהוצעה נדחתה גם מאת האספה, ונתעוררו ונבחים רבים וגאומים בנידון זה, ולבסוף הוחלט ליסד מין ועד משותף מכל המוסדות, שהוא ישגיח על המוסדות. וכדי לברר ולעבד פרוגרמה ברורה ומפורטה מה היה משפט הועד ומעשהו, בחרה האספה בועידה של שבעה אנשים, והועידה הזאת תוציע את הפרוגרמה לפני אספה כללית ממנהלי המוסדות.

הועידה מורכבת משלשה חברי ועד-העיר, **מר זלמן הכהן רובין**, **מר זרח עפשטיין** ו**מר אלתר מושקובסקי**, ועוד ארבעה מהמוסדות.

האספה בררה גם איוו מהמוסדות ראויים להשתתף בהועד החדש הזה, ומי המה הראויים להדחות, וגבאם, על-פי דעות נעלמות כל המוסדות, רק שנים נדחו.

היינו מרבים לדבר אודות זה בפרטות באשר שהענין נכבד בודאי לירושלים כולה, ומתחתם בהרבה לועד העיר, אלא שלפי ההחלטה שנתקבלה כבר אנו רואים אותו לנמר והלך לשום פעולה לא תגיע עוד.

"כִּי מִדִּי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

התפטרות מראשות ועד העיר

מקור: עתונות יהודית היסטורית

באספת ועד העיר שהתקיימה ב-23.11.1911, "בדעות נעלמות בחרו בהר' זלמן רובין ליושב ראש, אך הוא הגיש את התפטרותו".

ועד העיר. — ביום ב' כ' כסליו היתה
אסיפת כיג החברים מועד העיר של עדת האשכנזים
— עשה מהחברים לא באו להאסיפה — ובדעות
נעלמות בחרו בהר' זלמן רובין ליושב ראש, אך
הוא הגיש את התפטרותו. ויעמדו עוד
הפעם בחירות ונבחרו: הר' זרה אפשטיין ליושב
ראש והר' אברהם שור ור' זעליג לידער לסגנים.
מהחברים החדשים של הועד נבחרו לועד הפועל
הר' זעליג לידר ור' שלמה פרלמן. הר"ז רובין
פסד את כל החשבונות והמכתבים והפנקסים להועד
והוא התפטר ממשרתו. גם הר' נחום כץ התפטר
מלהיות חבר בועד העיר.

מגדל קרמר.

החרות, 13.12.1911

ש ע ר ו ר י ו ת. — חשבונו קרו בעירנו שחי שעהוריות
שכדאי לעמד קצת על אפין ולספר את פרטיהן. האחת
היתה בועד העיר. בישיבת הועד שתחתה לפני ימים אחדים
התוכחו על איכות ענינים שונים הנוגעים לתקן העיר —
באו שנים מהחברים הרבנים: שור ולובין לידר
התלחבות עצימה וחרב שור נדף וחרף את חברו — הרב
לובין.

הארון זלמן רובין. נשיא הועד, התפטר ממשרתו.

הצב, 1.12.1911

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

ועד העיר. — שלשם, היתה אספה של חברי
הכ"ג, וגם הפעם לא באו אלא אחרים. רי זלמן רובין הודיע
שהוא מתפטר גם מלהיות חבר בהכ"ג.

הצבי, 4.1.1912

זלמן רובין

ראשות ועד העיר - בחירה מחדש והתפטרות

מקור: עתונות יהודית היסטורית

כשבועיים לאחר התפטרותו מראשות
ועד העיר, אספת העדה האשכנזית
אישרה את בחירתו של זלמן רובין
ליו"ר הוועד, והוא נעתר "להשאר על
כנו".

בהזדמנות זו אמר רובין: "הוסרו
המכשולים מעל דרכנו. הצלחנו לבקע
לנו דרך בין ההרים, לגשר גשרים
ולחבר מסלות חדשות".

למרות זאת, בינואר 1912 התפטר
בשנית.

היושב-ראש, מר **זלמן רובין** פתח את האספה ויקריא
מחוך הכתב את נאום הפתיחה, שאם תכנו כבר נתן
באספת השמנים שהיתה מיד אחרי חג הסוכות; הוא באר
את ההכרח שהכריח אותם, את חברי הכ"ג, לקרא לאספת
המועצה, מלפני הזמן הרגיל. הוא הניש את התפטרותו,
ויאמר: "מפני מצב בריאותי, אני יכול להיות יותר-נשיא
ועד העיר, ועל החברים הנכבדים לבחור לחם בנשיא אחר",
אך החברים כלם חבטו את אידרצונם נגד התפטרותו ולא
אבו כלל לשמוע לה. זהארון רובין, במל את-רצונו "בפני
רצון חבריו ויסקים להשאר על כנו. ושמוח הוא לחודיע
שועד העיר צולף צמתקדם בעבודתו, צולף ורוכש לו את
אהדת המוסדים תירושלמים, ובשמחה פנימית, בעליצות
הנפש ממש, במא את המלים: "הוכרו המכשולים - מעל
דרכנו. הצלחנו לבקע לנו דרך בין ההרים, לגשר גשרים
ולחבר מסלות חדשות".

הצבי, 10.12.1911

— בט"ו כסליו היתה אספת שמונים הנבחרים של העדה
האשכנזית. האספה בחרה חברים חדשים במקום אותם מחברי
"ועד-העיר" שהתפטרו-מאיו סבה. היו"ר של הוועד מה **ז. רובין**
אושר במשרתו. האספה חיבה את שני החברים ששמו מכשולים
על דרך "ועד-העיר" לחדול מהאינטימיות שלהם, ולכלי תפריע
יותר לוועד. בדבר האספה על תכתל המערבי החלט לעשות
צעדים - משותפים עם הספרדים. למטרה זו נבחרו שלשה
אנשים לבא בדברים עם הוועד הזמני של הספרדים. באספת הוועד
הספרדי החלט, שהח"ב המקומי יפנה בענין זה אל פחת ירושלים.

אחדות, 15.12.1911

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

הקמת ועד הקמח למאבק ביוקר המחיה

מקור: עתונות יהודית היסטורית

בנובמבר 1912, היה רובין בין יוזמי ומנהיגי "ועד הקמח" שמטרתו "להתקשר עם סוחרים של קמח מאירופה להביא קמח ולמכרו בירושלם במחיר שנקנה".

למזבת העיר. — שמענו כי נתבונן בעירנו ועד של שלשה חברים והם: הרב יונה בנימין הורוויץ, מר זלמן הכהן רובין והרב יחיאל סיבל טוקצניסקי במטרה להתקשר עם סוחרים של קמח מאירופה להביא קמח ולמכרו בירושלם במחיר שנקנה. כי לפי הנשמע עשו סיחרי הקמח בעירנו יד אחת" להעלות את מחיר הקמח הרבה יותר ממחירו כפני המעמד המדיני הנבחי. ואם תעלה עצתם זאת בידי המשתדלים הנז' — נבינים לעשות כן גם לנפח שעלה פי שנים במחירו.

בשר היוקר.

באחד הנלוות החולמים הודענו כי יש התעוררות לעשות דבר אודות היוקר שעלה כל-כך למשך הימים האחרונים. עתה נוכח להודיע כי בהתעוררותם של הרבנים: רבי י. ב. הרובין, רבי י. ס. טוקצניסקי, והר"ר זלמן רובין נקראה בשבוע שעבר אספה כללית של מסוגי ומנהלי הכוללים ועוד מנכבדי העדה כדי להועץ מה לעשות לשובת העיר בעת כזאת.

כדי לשבר את היוקר צריך, ביחוד, להביא מאירופה כמות גדולה של קמח זגן, ולזה צריך סכום מספיק גדול, ולסיפק לא באה האספה עדין לכלל החלטה, ונשאר הדבר תלוי ועומד להתישב עוד על זה.

אנו מעוררים מה עוד הפעם את המסקנים הנכבדים המתעסקים בדבר הגדול הזה, שישתדלו בכל כחם ובכל האפשרויות להוציא את הדבר הנחין הזה לסעולות; עיני כל בני-עירנו מצפים ומחכים כעת לסעולות של עזרה כי היוקר נורא ומצב העניים רע ומר מאד.

מוריה, 12.11.1912

החרות, 10.11.1912

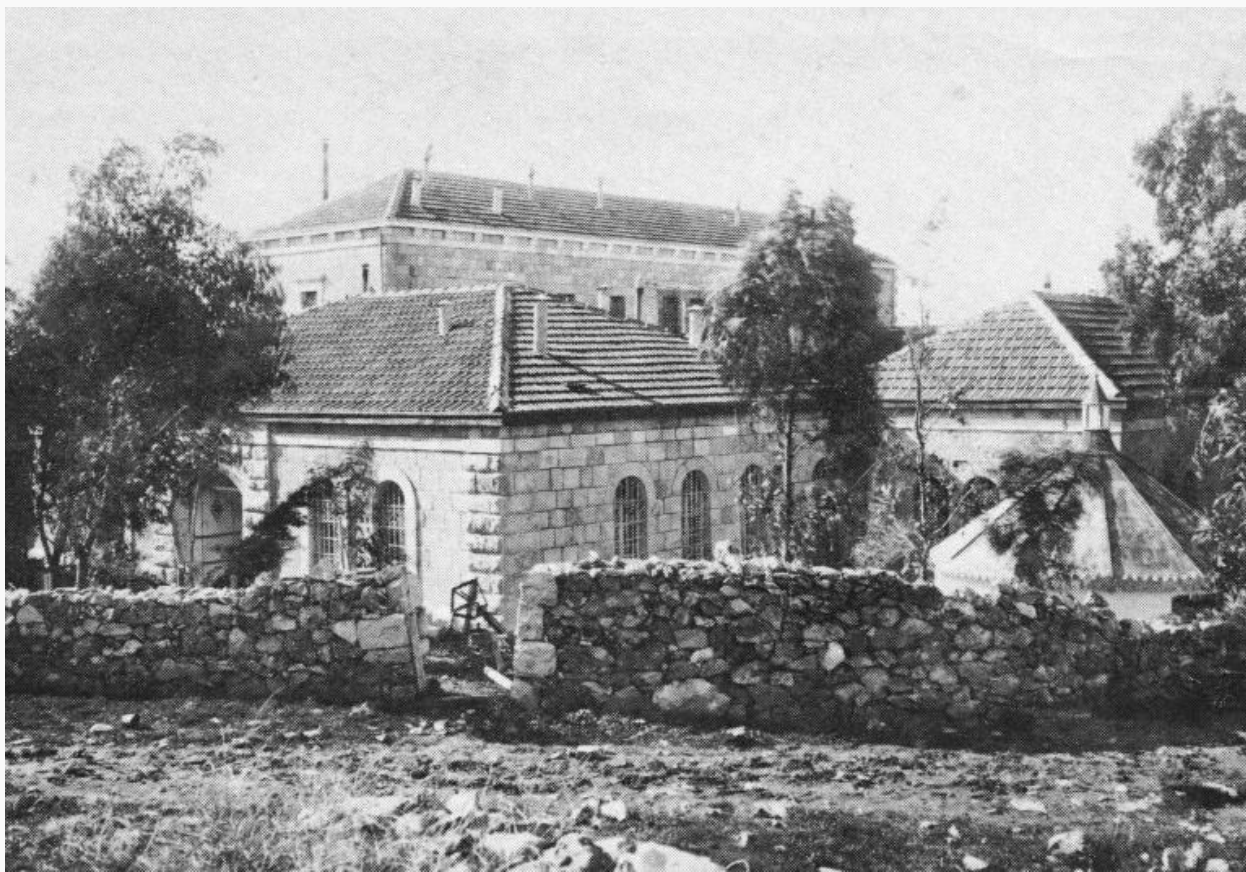
"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

הנהלת מושב הזקנים המאוחד

מקור: עתונות יהודית היסטורית

מקור: ארכיון העיר ירושלים

בנובמבר 1912 נבחר רובין לחבר הנהלת מושב הזקנים המאוחד, מוסד גריאטרי לזקני העדה האשכנזית.

במושבי-זקנים המאוחד.

בשבוע שעבר היתה אספה במושבי-זקנים, בהשתתפות מספר אנשים מנכבדי עירנו. האספה הזאת נקראה לכבוד הרה"ג ר' יצחק דנציג, רב דפריסבורג, שהביע את חפצו לפעול ולעבוד לטובת המוסד. בהמשך המשא-ומתן הבליט הרב הזה תנאי שיבחרו בקומיסיה מיוחדת שתעבוד יחד עם ההנהלה, ושיכנסו אל הקומיסיה שני אלה: הר"ר **זלמן הכהן רובין**, והר"ר מאיר אליה ליבוביץ. הנאספים החליטו לבחור בקומיסיה כזו כפי רצון הרב, אולם כפי הנשמע עוד לא יצאה ההצעה הזאת לפעולה.

מוריה, 24.11.1912

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

ועד העזרה לעניי ירושלים

מקור: עתונות יהודית היסטורית

בדצמבר 1912 נבחר רובין ליושב ראש ועד העזרה לעניי ירושלים. כחודש לאחר מכן, הוקמה במסגרתו ועדה להפחתת מחיר הלחם.

מועד הפועל בעירנו מודיעים לנו כי לרגלי נסיעת ה' אדלמן ליוס נבחר הרב ר' זלמן הכהן רובין לראש ועד העזרה. מקום הועד יהיה גם להלן בבית הרפואות למען ציון ושמה יביאו המנדבים את גרבותיהם.

מוריה, 17.12.1912

האדון אליאך, הודיענו כי עלינו בקשת בתו-
הדין ומנחם חנניאל, היתה במוצאי אספה גדולה
בבית חריז רובין למכס עצה להטבת מצב העניים
וגעשח חוזה עם אופים לסביר הלחם במחיר העשירות
כמו שזויה נהוג עד עתה ובמשקלם בשלמות ובאפיה
טובה וקטח טוב, ובחרת ועדה שתעסק בדבר. חברי
הועדה הם: ח' רובין, ג' סילוביצקי, א' ריבלין
ח' בלום, ש' אליאך, א' חוניג, ח' סלומון, א' לוי,
ג' לידר, ל' עמינר, א' קיסרי.

הועדה הוותיקה פרסמה מידעה בנוסח זה:
החודש והכרזה נחוצה לטובת הכלל. ביום השבת
באספה מכל שרי ופקידי הממשלה בבית סקירות
הכלדית החדת ראשונתו של כבוד פחת לעירנו ירצת,
ובהחלטת הלשכה המסחרית יצא החוק במחיר
העשירות והוקבע השער שלחם בעשירים גרוש כל
מאגיד, היינו כל ארבעה עשירות 6, ו גרוש,
וכבר נכרנו החוזה עם האופים לסביר הלחם במחיר
העשירות כמו שהיו נהוג עד עתה ובמשקלם
בשלמות וקטח ואפיה טובה מכל במקום בלי שנוי,
וכל איש יכול לקנות בחחטיות הקבועה לכך בכל
סניס, ועתה אחב"י חוסר על מצב עירנו ושימו לב
לקיום החלטת פקדי הממשלה אשר קבעו חוק
טלכות לסען הצל את עילגו מן המצב הקשה אשר
סבלנו עי' השערות, וחי' שלום בציון.
ועד העזרה

הצבי, 20.1.1913

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

הנהלת הכנסת אורחים "אשל אברהם"

מקור: עתונות יהודית היסטורית

ב-1913 נבחר רובין להנהלת בית הכנסת האורחים "אשל אברהם" במאה שערים.

להודיע ולהגדרות

איך שהנבאי והמנהל הקודם של המוסד בית הכנסת אורחים, "אשל אברהם" במאה שערים תיו הלא הי' העסקן צבורי הרה"נ וכי' מו"ה נחום בן זלחיה, והיות כי הוא שבק חיים לכל חי, ע"כ נבחרו מטעם הועד רמ"ה שערים ומתועד הכללי היו"ג נבאים ומנהלים חדשים לבית הכנסת אורחים הנז' הלא חסה הרב ר' זלמן הכהן רובין נ"י והרב ר' בנימין ליפשיץ נ"י והרב ר' אשר זאביעלענסקי נ"י והרב ר' הירש גראסבארד נ"י והרב ר' יחזקאל צוועבנער נ"י, והיו ידוע כי מעתה ומעכשיו כל הכספים והנדבות שיבואו עבור הכנסת אורחים הנז' הן ע"י מוסדות דפה והן ע"י יחידים, והן מהנדיבים בחו"ל לא יושלחו ולא יומסרו כי אם דוקא להנבאים הנז' ונגד קבלה חתומה מהנבאים הנז' או לפחות משלשה מהם, וכל קבלה שלא יהי' חתומה מהנבאים הנז' או לפחות משלשה מהם מוויפת היא והכסף לא יבא למטרת ותכלית המוסד הנז'.

והאדרעם לשלוח כספים מהנדיבים להמוסד הנז' היתה מעתה ע"ש הר"ר אשר זאביעלענסקי נ"י והר"ר בנימין ליפשיץ נ"י.

ועד מאה שערים תיו;

(מקום החתום)

האדרעסא : Benyamin Lipchits & W.
Ielensky für Hachnosath-Orchim
(Pilgerhaus) Meah-Shearim
Jerusalem Palästina

החרות, 9.3.1913

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

ממייסדי וראשי אגודת ישראל

אספת אגודת ישראל בירושלם.

מספר חודשים לאחר שנוסדה תנועת "אגודת ישראל" באירופה, ב-1913 החלה לפעול בארץ.

זלמן רובין היה חבר התנועה מראשיתה ובבחירות שנתקיימו נבחר לחבר הוועד הפועל הראשון.

אגודת ישראל (קבוצה ירושלמית).

נוסדה תרע"ב ע"י הרבנים: מוה"ר יונתן בנימין הלוי הורביץ, מוה"ר זלמן רובין, מוה"ר יחיאל מיכל טוקצינסקי ומוה"ר בן-ציון ציולינג.
המטרה: כמסורת אגודת ישראל הכללית: לכרוא הסתדרות ישראלית כללית ברוח התורה.
חברים: 350 לערך. לע"ע משמש הוועד המיסד.

ספר הזכרון הירושלמי / נחום פיירמן

כבר אפשר לומר בצדק כי התענינות ברעיון אגודת ישראל הכתה שרשים חזקים בכל שדרות עירנו. גם האספה הכללית האחרונה של הקבוצה המקומית הראתה שהרעיון כבר נעשה קנין הכלל, והכל מתענינים בו.

אל האספה שהיתה ביום השני אחרי הצהרים באולם הבנין החדש של התלמוד-תורה עץ-חיים מחוץ לעיר, בא מספר גדול של החברים, ספרדים ואשכנזים ואנשים נוספים שבאו על מנת להמנות בתור חברים. הופיע כבוד החכם-בשי הרב ר' משה פרנקל, הרב ר' אליהו משה פניוול, הרב ר' שלום אלישיב רב-התימנים, הרב ר' אברהם פילוסוף, ועוד הרבה מחשובי ונכבדי עירנו, עם גדולי רבני האשכנזים מלבד חברי הוועד הזמני המיסד.

הרב ר' זלמן רובין מזכיר בתור חבר הוועד את התחלטה הקודמת, כי כל מי שרוצה להמנות אל האגודה בתור חבר עליו לפנות אל הוועד, והוועד יחליט על קבלת כל חבר חדש, וחנה נידון החברים האלה מכיון שדבר התקבלותם לחברים לא בא עדין לפני הוועד איך אפשר לתן להם תיכף זכות חברות באספה זו.

מוריה, 14.3.1913

— ביום השלישי נפתחה הקלפי לבחירת ועד זמני לקבוצת אגודת ישראל בעירנו. ביום הזה לא יכלו לגמור והעבודה נמשכה ליום הרביעי.

נבחרו לוועד ראשי הר"ג... דוכ בער עפשטיין, יונתן בנימין הורביץ, יוסף גרשון הורביץ, יחיאל מיכל טוקצינסקי, יצחק ירוחם דיסקין.

לוועד פועל הר"ג... זאב מינצברג זאב שחור, זלמן רובין

יוסף חיים זוניפלד ישראל פורת, ליסמן דוד ראב"ד, משה בלוי.
(הרשימה על פי א"ב)

מוריה, 18.4.1913

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

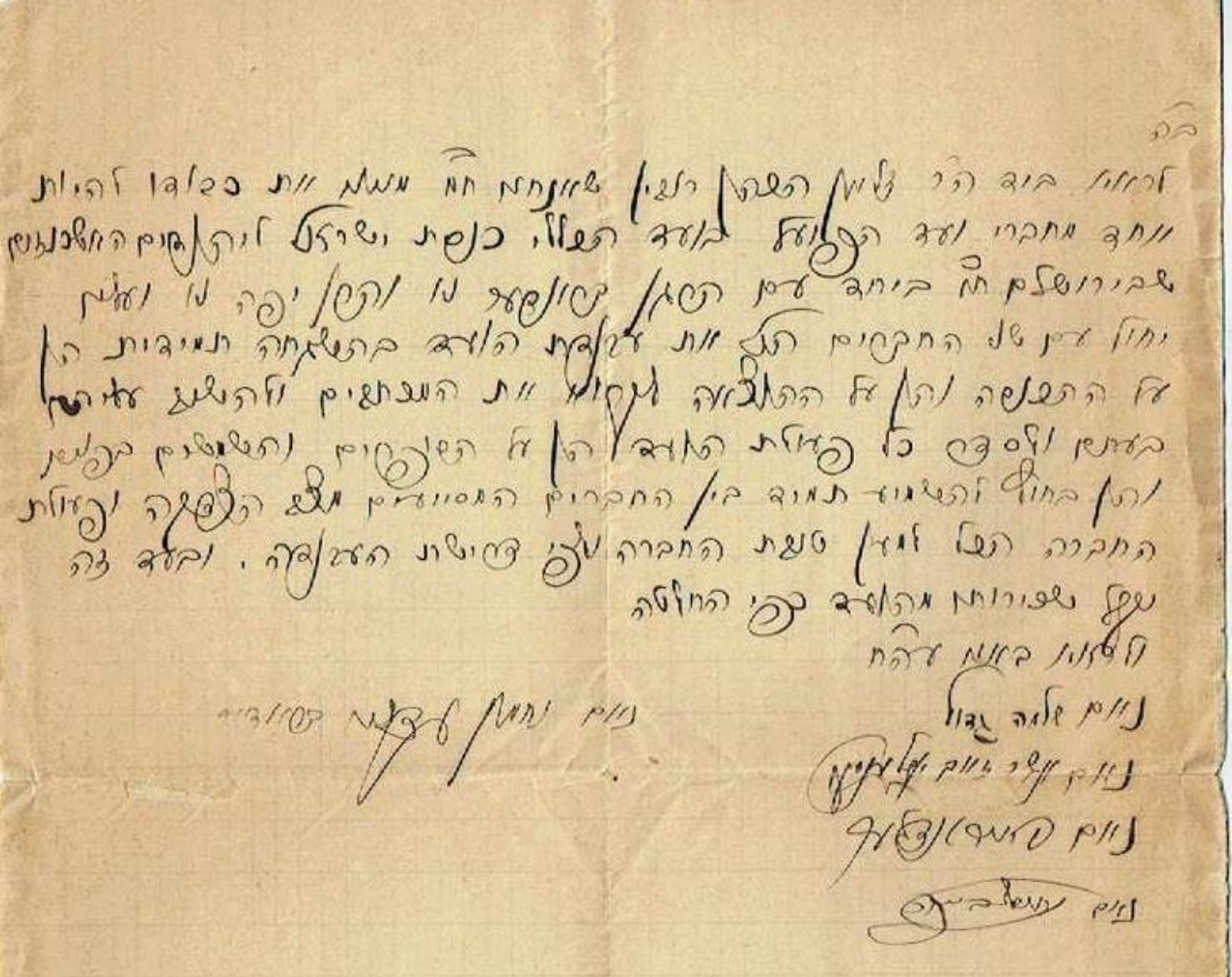

זלמן רובין

פעילות הוועד הכללי

מקור: בית מכירות The Bidder

כתב מינוי "להיות אחד מחברי ועד הפועל בועד הכללי כנסת ישראל ליהודים האשכנזים שבירושלים".

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

פעילות הוועד הכללי

מקור: עתונות יהודית היסטורית

הציר מורגנטוי בוועד הכללי. — כיום חששי ז' ניסן נתאספו הרבנים, מנהלי ועד הכללי, מנהלי וראשי המוסדות ובתי-החסד והישיבות של עדת האשכנזים, בחאולס היפה שבבית הועד הכללי לקבל את פני אחינו הנכבד מר הגרי מורגנטוי ציר אמריקת. האחרון בא לבית הועד בליווי מ"ס הקונסול הירושלמי ויחד פקידי הקונסוליה האמריקנית המקומית, וכל הנוכחים קמו לכבודו ויכבדוהו בסרכת ברוך הבא. הרב סדוקובצ'נסקי דרש לכבודו דרוש, ור' זלמן הכהן רובין תרגמו בגרמנית. גם ה' מורגנטוי נשא נאום יפה וכסייסו את דבריו נשמע רעם של מחיאות כפים.

ה' מורגנטוי בקש שינישו לו רשימה מפורטת ע"ד כל בתי-החסד, מוסדות-הצדקה והישיבות אשר לעדת האשכנזים בירושלם. מנהלי ועד הכללי מלאו תו"ס את דרישתו ויססרו לו את הרשימה המבוקשת.

ה' מורגנטוי שחה בבית הועד כחצי שעה ושאל תרבה ע"ד מצב תיחורים בארץ, והשיחה חיתה ידידותית מאד.

— כיום הראשון בקר הציר מר מורגנטוי, בליות בשארת אפנדי את מקום המקדש ואת הכנסיה הגדולה פעל הקבר הנוצרי. החיילים שעמדו במקומות תאלת הריסו את כלי-הנשקם לכבודו. מנדל קרמר.

הבנקיט של ה' ארמור פרנסקין והצעתו לשובת אחורה של ירושלים. — האורה הנכבד ה' ארמור ז'. פרנקלין סלונדון שחתאכסן בעירנו בימי החג, ערך בנקיט בבית המלון קסינין והזמין אליו כמה מנכבדי עירנו בהצעה לפזוח אחרי המעודה שיחה על אודות עניניה של ירושלים. בהבנקיט ובהשיחה שאתריו השתתפו כמה מנכבדי עירנו, ונאומים נשאו על אודות מעמדה של ירושלים. המזמין מר פרנקיל הציע לאחר את חבתות השונים אשר בעירנו ולעשות מכולם כח אחד, ועדה אחת במורגנט, וועד אחד יעמוד בראשה שינהל את כל עניניה המשותפים והפנימיים. לכשיכרא ועד כזה הציע הוא את תסיכתו השנתית מחמשת עד עשרת אלפים פרנק, ועוד כחות השוכים מאירפה ישתתפו בזה, לעשות את הקהלה הירושלמית לקהלה איתנה שתהיה לתפארת.

מחוך הנאומים השונים שנשמעו נתבלט הדבר עד כמה שאחור נסור בין הקהלות והבחות המפורדים בירושלם רחוק עדין טלהתנשם בפועל, ולזה נתקבלת ההצעה ליסד לעת עתה ועד משותף מאשכנזים וספרדים שהוא יתעסק בכל הנוגע לכללות העדות כלפי חוץ, ובנה יחיה אפוא אחור בין הקהלות.

נבחרו לוועד זמני מצד האשכנזים הרבנים : אריה ליב דין זלמן הכהן רובין וה' אברהם יעקב הכהן. מצד הספרדים נבחרו הא' הנכבדים : וליו, יוסף אלישר, ויוסף לוי.

הועד המשותף מספרדים ואשכנזים. — בחשדירות הר"ש אליאד חותמתסל בערב אספה בבית הועד הכללי לדון בדבר הועד המשותף מאשכנזים וספרדים בנוגע לענינים הנוגעים אל הממשלה. האספה בחרה בוועד זמני שיחזה בתור באיכות הועד והכללי האשכנזי לבוא בדברים את העדה המספרדית ולגמור את כל הפרטים הנוגעים ליסוד הועד המשותף. לחברי הועד הזמני נבחרו הר"ר זלמן הכהן רובין הר"ש פרלמן, והר"ג יפה, וחננו מברכים את הועד הזמני בהצלחה לגמור את הענין בכי טוב, ולברוא את האחור בין שתי העדות בנוגע להענינים הנוגעים אל הממשלה שלרגלי הפרור סבלנו בהם מאד.

ביקור הציר האמריקאי בירושלים
החרות, 6.4.1914

מוריה, 20.4.1914

הקמת ועד משותף לאשכנזים וספרדים
מוריה, 15.4.1914

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מאבק הלימוד בשפה העברית

מקור: עתונות יהודית היסטורית

מכתב הבהרה של רובין אל עיתון המודיע:

דברי סופרים.

ירושלם ת"ו. לחשובה על שאלת רבים בדבר הדעפּעשא שלי לחברת העזרה בנרצין, הנני מוצא לנחוי לבאר כי לא היתה בינתי לאמר שבתי ספר מאיזה מין שהוא כשרים הם אצל החרדים, דעתם של החרדים בענין זה ידוע למדי בנוגע בלי שום הבדל, ודברי בשבחה של חברת העזרה הוא רק ביחס התנגדותם לבתי הספר של הציונים הבאים בכונה תחלה וברצון אמיץ לעקור ולשרש מלב ילדים רכים את כל ניצוץ של יהדות ויראת שמים, מנדענצי אשר כזה אצל עזרה לא ראינו במותה.

ולכן בשעה שראינו שיש כאן מלחמה על חברת העזרה לא כדי ליסד בתי ת"ת במקומם, אלא בכדי להעמיד אישרות בא"י וליסד בתי ספר אשר מטרתם הרום הדת, בודאי דעתי שמלחמה קדושה היא וראוי היא חברת העזרה לתודה ולתהלה בעד עמדה נגד התנועה הזאת, וחוב קדוש הוא לחזק ידיהם שלא יפנו בשום אופן את מקומם להמחריבים והמהרסים הללו.

המודיע, 3.4.1914

"הנני מוצא לנחוי לבאר כי לא היתה כונתי לאמר שבתי ספר מאיזה מין שהוא כשרים הם אצל החרדים, דעתם של החרדים בענין זה ידוע למדי בנוגע לכל בתי הספר מכל הגוּוין ומכל המינין בלי שום הבדל, ודברי בשבחה של חברת העזרה הוא רק ביחס התנגדותם לבתי הספר של הציונים הבאים בכונה תחלה וברצון אמיץ לעקור ולשרש מלב ילדים רכים את כל ניצוץ של יהדות ויראת שמים [...] ולכן בשעה שראינו שיש כאן מלחמה על חברת העזרה לא כדי ליסד בתי ת"ת במקומם, אלא בכדי להעמיד אשרות בא"י וליסד בתי ספר אשר מטרתם הרום הדת, בודאי דעתי שמלחמה קדושה היא וראוי היא חברת העזרה לתודה ולתהלה בעד עמדה נגד התנועה הזאת, וחוב קדוש הוא לחזק ידיהם שלא יפנו בשום אופן את מקומם להמחריבים והמהרסים הללו."

זלמן רובין

ועד שכונת מאה שערים

מקור: עתונות יהודית היסטורית

חדשות היום

ועד חדש במאה שערים. — תושבי "מאה שערים" בחרו בוועד חדש להנהלת השכונה. הבחירות לא היו ישירות כ"א כפולות. התושבים בחרו בכ"נ בוררים ושלשת ועשרים הבוררים בחרו שבעה אנשים לוועד השכונה.

נבחרו ח"ה: **זלמן רובין**, אשר זאב, ולינסקי, בנימין ליפשיץ, בנציון קרוניל, אלתר בינזיסן, יוסף אפשטיין, יעקב אהרן לפינר וליב לווינשטיין. כל הבוררים חתמו על הבחירות שנקשו כחוק וכמשפט.

הנצי סברך את הועד החדש בהצלחתו ובעבודת פורית.

"ועד חדש במאה שערים" – להנהלת השכונה נבחרו שבעה חברים ובהם זלמן רובין.

החרות, 6.7.1914

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

ועד המים

מקור: עתונות יהודית היסטורית

מטעם הוועד הכללי, ב-1914 נבחר רובין לחבר ועד המים בירושלים, כהמשך לפעילות דומה שהתקיימה בעבר במסגרת "ועד עזרת ירושלים".

כחודש לאחר הקמתו חתם ועד המים על הסכם עם עיריית ירושלים בנוגע לאספקת המים בעיר.

ירושלם.

צעירים לפתרון שאלת המים. — לרגל חתונת בנים החולך הלך וקשה נחשורו רבים. לפנות לעד "עזרת ירושלים" ולבקשו שיחדש את עבודתו ויתענין בפתרון שאלת המים. הועד הזה פעל פעולה נמרצה בעת ששרר בלכול העשירות בעירנו, והתגוררים פסקו מלאמות והקצבים לא רצו לשחוט לרגלי בלכול העשירות, והועד הזה עשה אז חוזה עם התגוררים לאפות ולמכור לחם בעד עשירות כפי מחירם הרגיל, והועד קבל עליהם לשלול את הפסד העשירות. הועד המשיך אז את עבודתו משך עשרה ימים שבהם נמכר לחם בעשירות לכל דורש בלי חבול דת. 16901 ככרות לחם נמכרו אז על ידי הועד בהפסד העשירות על חשבונו. כמו כן הומין על ידי האחים ברמן קמה כתלגמה מאוריסה ומחורקיה, למכור בפרנק אחד פחות כל שק, מלבד מה שחביא קמה מופו.

חברי הועד התמו אז כל אחד על ששר כסך חמישים פרנק, ושמוות כאלה השינו מעור אנשים שונים עד שחשינו חמישים שמוות כל אחד על סך חמישים פרנק, וזה היה לחם ליסוד במחון בעבודתם. בחוצאות ההפסד היתתפו: הועד הכללי לעדת האשכנזים בסך 1200 פרנק, חברת העזרת מברלין בסך 1200 פרנק, חברת למען ציון 800 פרנק ועוד שני כוללים בסך 100 פרנק כל אחד. ובשים לב לעבודת הועד הזה כשעה החיא נחשורו רבים. לחדש את פעולתו גם בנוגע לשאלת המים, וכבר היתה ניהון זה אספה במוצאי שבת, ואפשר לקנות שהדבר לא ישאר מבלי תוצאות מעשיות. אם הועד ירצה לחדש את עבודתו אפשר לקנות שכל חכמות הצבוריים שלנו שחשתתפו בו או ישתתפו בו גם עכשו, ואולי יוכלו לעשות דבר גם בשאלה זו החטורה כל כך.

חברי הועד הם: הרב ר' זלמן חכמן רובין, הא' מ. אדלמן, הא' י. בלום, הא' ח. סלמן, הר"ש פרלמן, הר"ם ריכסן, הר' אהרן עמינגר, הר"ש אליאך, הא' ז. פולוכיני, ונוספו עליהם כעת גם הרדצ"א שניאורסון, הר"ש רוט, והר"ם שפירא, וה' א. חיות. היום תחית אספה בכית הועד הכללי לדון בדבר שאלת המים ולעבור תכנית איך לקדם את חסרון המים.

ירושלם.

כתב החוזה בין העיריה ובין הועד הכללי

ברבר המים. — ועד המים שנבחר על ידי הועד הכללי מוסי לו את נוסח החוזה שנתתם בינו ובין העיריה בדבר המשכת המים ממעין איטם לעירנו. החוזה הזה נחתם ביום השישי העבר אחר הצהרים, והגנו מוסיים את חוכנו בהעתק מהאורגניל הערבי.

נגמרו התנאים ונשתחו שני הצדדים. הינו כבוד האדון חסין האישם עפנרי אלחסיני. בתואר ראש העיריה. מצד אחד. והאדונים זלמן רובין, אשר וולף, ילינסקי, ושלמה פרלמן מתושיכי ירושלים מצד שני. על פי התנאים אשר נבאר:

מוריה, 4.8.1914

מוריה, 6.7.1914

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

ממקימי אגודת הסוחרים בירושלים

מקור: עתונות יהודית היסטורית

ב-1914 נמנה רובין בין מייסדי אגודת הסוחרים ונבחר במעמד ההקמה לחבר ועדה לחלוקת כספים המיועדים להתקבל מאמריקה.

האספה הכללית של אנדרה המוריס. — באסיסה הכללית הראשונה לחבר המחת של אנדרה המוריס ביום ב' ח' אלול שנת ה'תרי"ח התקיים באולם סלון אמרסקי, הרייז פד קניון על שוקות העיר בימים האחרונים לחול המועד.

הוציא חזית קשה מול הסניף במזרח על
בהסדדת שיקים ובכך החל למכור חקלאות חזק
הנמא בחקלאות הראו לתנאים שלמים, וכל
הנ, שנים הסניף על הענינה חסודה האת, השיקים
הקטנים מפור עשרות עד שנים לפני שניקים כבר
מספר לזרם, ויצא בעוד הם או חיסם,

הועד מתעסק לחיות גם יחד. חסדי האבל
למסור ג'ס בשוקים למסן חת את חפיקים לכסף
עובר בשוק.

תורת קצת התלמוד הנושא את חקירתו
שעבודו לפני האספות הכללית האחד והחמש
בחדרי חקירות כשנים שנים, קצרי חקירת
החן; הסכם החדר גדול שנאמר לחשיב בתולדות
הוא הוא שנתן על שלשה חוקים לשלם חסד
4 96 סבילים כמסבין "אשר בח"י שני סבילים
שנאמר יקבלם לנאמרים, שסבילת בקר חזק —
שני ערך חסדאם אם חסד לא יאמר עד שלשה
חרישים יאמר וכן התלמוד עוד לשלשה חרישים
התלמוד חתך כל"דים, כמסבא על חשיב מון
וע" כזה שנאמר גם כמסבין.

מד לנתבי חרדע נס בן לראשונים על
השתתפות של שני חברי חרדי- (סר ענכס וסר
ליין) באסיפת תעקנים באו על חלקת חסס
שצור לבס מאחיק חססס וסר וסר. נסרד
חלקת באסן סוק. 40% לוססס חססס
30% לחסססס סוסר וססס. 16% לוס
11% סססס 3% לוסס

[illegible]

יסוד אנדת הסוחרים

ביום א' ה' אלול שעת ה' אחרי הצהרים נקראת אספת כסותרי
 קיט באולם סלון אדוורסקי למטרת יסוד, אגודת הסותרים להעביר
 המסמך בעירוננו.

האספה חותמת המסך האספה הראשונה (כספית ו' שנקראה
יום כ' ב' אלול.

לְאַחֲפָהּ וְיָבֵא אֶת הָאֲדֻמִּים :

ענתבי, דוד ילין, דוד מוא, לוי לוי, משה, יוסף אלישר, יצחק
אליה טורדן, אריה, יעקב תאניר, רפאלי, אסתר, משה ישעיה, לופר,
יוסף ולסן רובין, יעקב מאשיאוב, דוד פיינשטיין, יצחק יואל כרגיל,
ה. פילטן, מיכלה, האחים לוי, הרב רול דין, בלום, אלטר לוי, אהרן
חזק, יוי, חני, ח. ליפקין, שמואל בן יחיאל טורל, מרדכי,
לייזר נבחר דוד מוא ולמנחם ש. רפאלי.

המזכיר קרא לפני הנאמנים את זכרון הדברים של האספה
הראשונה, המיום והמקום והחלטת האספה במינוי ועד של שבעה
אנשים לעבוד הקטות ליסוד האגודות. חברי הוועד הזה הסתם עד עתה
ש' דוד ילין, מר יוסף אליהו מר י' בלום, מר י' ביזחס מר ש' פרלמן
ש' טרזון מהאסיפה.

הצבי, 3.9.1914

החרות, 18.9.1914

"כִּי מִדֵּי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

מלחמת העולם הראשונה

"הכרתיו בשנות המלחמה, בשעה ששנינו גלינו לחפה, בשעה שהיינו נפגשים תכופות בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, בשעה שעסקים פרטיים לא היו וגם העסקים הצבוריים התנהלו לאטם"

הספדו של ר' בנימין, הארץ, 10.11.1921

"בכורח הנסיבות נאלץ הרב לשאת על שכמו עניינים ציבוריים שונים, ביחוד לאחר פטירתו של רבי ליב דיין, ששימש נציג היהודים כלפי השלטון. בין השאר פיקוח על פעילות המוסדות הציבוריים, ובכלל זה דאגה לעניי כולל וילנא, אשר נשארו ללא דואג, לאחר שר' זלמן רובין ור' יוסף זיו, מנהלי הכולל, לא היו בעיר בעת המלחמה. על מצבו של כולל זה כותב הרב "מצב בני כולל הנז' עגום מאוד, ... נמצאים בו הרבה סובלים רעב, חסרי לחם ממש".

הצבי ישראל – ספר זכרון לזכרו של הגרצ"פ פראנק

"כִּי מֵדִי דְּבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

מלחמת העולם הראשונה

מקור: הספריה הלאומית – אוסף הכרזים והכרזות

ב"ה. הבקור חולים האספיטאל הכרדי קורא לעזרת ה' בגבורים

לאחינו היקרים ואחותינו נשים צדקניות בנות ירושלם וסביבותי' ת"ו.

צ"ר לנו מאד להודיעכם כי המפעל הצבורי בית החולים בעיה"ק ת"ו נמצא כעת במוצב עגום איום ונורא באותה שעה שחנתו מלא בחולים מסוכנים. כל אשר חי' בדינו לעשות מצדנו עשינו עד עתה, לוינו הקפנו העכמנו כל אשר חי' לנו להספקתו ולכלכלתו. אבל עתה באו מים עד נפש והצרה גדולה ומסוכנת עד מאד! ובשום אופן אי אפשר להעלים עין גם מן החולים העניים והמדוכאים הבאים ומובאים יום יום להתקבל אל בית החולים להתרפא, ותקופה דלה וריקה ואין בדינו לא כלום במה לנהל את הבית כי מאז שהוכרזה המלחמה באירופא נפסקו כל מעיני השפע ואין שום הכנסה מחוץ כלל ועקר. כי על כן חגנו פונים אליכם אחים יקרים חבו עצה עזרה ותושיה לחוק את הבית למען יוכל עמוד. הופיעו נא כמלאכי רחמים וחסד, מי מכם בנדבה לפי שעה מי מכם בחלואה ומי בכלכלה עד אשר ירחם המרחם וישוב המצב כאשר חי' והי' שמכם לברכה! וידינו הרב וכו' מוח"ר משה העלער חי' קבל עליו המצוה בכונה רצויה לשמים להשתדל בזה והי' בעזרו להצליח במפעלו כעתירת החותמים בברכה בח' מכת העת"ר.

נאס אשר אליעזר לעווי
נאס יוסף זיוו

נאס פייטיל בערמאן
נאס דוד פיינשטיין

נאס זלמן הכהן רובין
נאס אהרן מרדכי זומער

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

הקמת ועד הסיוע האמריקני

מקור: מרכז ההשכלה הירושלמי / שבתי זכריה

עד לתקופת מלחמת העולם הראשונה, הגיעה אל ירושלים תמיכה מהתפוצות, אך זו נפסקה. בראשית 1915, נוסד בירושלים "ועד הסיוע האמריקני" (הג'וינט) ובו היו חברים דוד ילין, זלמן רובין, יוסף מיוחס ואחרים.

יושבים מימין לשמאל: ברדקי, אלתר ריבלין, יוסף טרגוביצקי, דוד ילין, דר' גלייזברוק, צבי גרוסברד, אלעיוף, יוסף מיוחס. עומדים: סלונים, זאב ליבוביץ, שמואל רפאלי, חיים ליפקין, שמואל קוק, הרב יחיא צארום.

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זְכוֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

ועד החיטה היהודי

מקור: עתונות יהודית היסטורית

לאחר שהוקמה חברה מקומית לאספקת חיטה למחוז ירושלים ואושרה על ידי השלטון העותמאני, בישיבת ההנהלה הראשונה נבחר ועד מצומצם להנהגת ועד החיטה היהודי ובין חבריו זלמן רובין.

על יסוד הסכתב הזה נכנס הועד הפועל לישיבותיו בראשית השבוע הזה. הישיבה הראשונה היתה ביום ח' חשוון בסלין אמדורסקי בשעה 6 אחר הצהרים, ובה נוכחו כל חברי ועד החטה היהודי שנשנת עלייד החברה הנ"ל. אחרי ברור דברים וסו"ס על אדות סדור העבודה בין קהלחנה נבחר ברוב קילות ועד מצומצם שחבריו הם האדונים האלה:

הר. בזוא, י. זיגל, ל. ובר, ש. רוט, ו. רובין, י. סיוחס וחי סכס.

הועד המצומצם הזה נגש כבר לעבודתו לסדר את ענין הספקת החטה לתושבים היתודים כפי החנאים הסבואיים בקליהקירא, הנא לקמן.

החרות, 12.7.1916

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

מינוי הראי"ה קוק כרב הראשי לארץ ישראל

מקור: עתונות יהודית היסטורית

ה'ר' זלמן רובין סנה אל הרב בשם כל הנאספים בדברים אלו: רבנו רגדול! לפני כחמשה ירחים בעת שקבלנו את פני הדין בלור ומסרנו לו את כתב הרבנות, ענה לנו אז כי אי אפשר לו לקבל את המשרה הקדושה כל זמן שלא יבורר לו המצב ולעצ' ישחקע בירושלם בתור איש פרטי. במשך הזמן הזה כבר הספיק היטב להכיר את המצב כמו שהוא. הנה נתאספנו כלנו פה היום, ברבנינו, בגדולינו, בראשינו, ובעסקנינו, וכלנו מבקשים פה אחד את רבנו להסכים לבקשתנו, שהיא בקשת הקהל כלו. הנני מתכבד להגיש לפני הדין את כתב הרבנות החתום בידי כל ראשי-הקהל ונכבדיו, ומאחל לו שיאריך ימים בכתר תורה זה, ויזכה לנהל את עדתו בצדק ובמישרים ולראות בנחמת ציון וירושלם.

ועד המסדר לקבלת הרב קוק. — מצד ה'יעד המסדר' מחכים ברמלה הסמוכה לתחנת לוד ארבעה אנשים שיקבלו את פני הרב קוק בבואו לתחנת לוד, ה"ה: **זלמן רובין**, נחום יפה, יוסף זיו וגדלי' נחמן ברודר. ביום הראשון שלח הועד המסדר הזמנות לקבלת פני הרב קוק לכל ההסתדרויות, האגודות, החברות, הכוללים ובתי כנסיות. רובם נענו להזמנה וקבעו אנשים לקבלת הפנים שתהיה ביום החמישי.

בקיץ 1919 היה רובין בין חברי ועד קבלת הפנים לרב אברהם יצחק הכהן קוק. מספר חודשים לאחר מכן, היה רובין הנציג שביקש את הרב קוק להיעתר למינוי כרב הראשי לארץ ישראל:

"נתאספנו כלנו פה היום, הרבנינו, בגדולינו, בראשינו, ובעסקנינו, וכלנו מבקשים פה אחד את רבנו להסכים לבקשתנו שהיא בקשת הקהל כלו. הנני מתכבד להגיש לפני הרה"ג את כתב הרבנות החתום בידי כל ראשי הקהל ונכבדיו".

מועד הענקת כתב המינוי
דאר היום, 16.1.1920

קבלת פנים לרב קוק
הארץ, 27.8.1919

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

מראשי קהילת ירושלים

מקור: עתונות יהודית היסטורית

קבלת פני הנציב העריון

ומשפחה. — ביום הרביעי בשעה שתיים וחצי אחה"צ הגיע ירושלימה הנציב העליון והגברת סמואל, בנם הצעיר ובתם. בהתנת הרכבת קבלו את פניהם, המזכיר הממשלתי מר דודס, מ"מ המושל המחוזי המפקד לוק, המזכיר המשפטי מר נורמן בנשיביטש, מר לאו, ראש העיריה ורג' נשיביט, האדון והג' ילין, האדונים יוסף מיוחס, זלמן רובין, ושי. לופו. בשש ועד העיר, הרב אברהם אמינוף ראש עדה הבוחרים, ועוד מנסבדי העיר. ברדת ה. מ. מעגלת הרכבת הציג את כל האורחים לפני הגברת בלחיצות-יד חמות. אחרי רגעים אחדים עלה ה. מ. והגברת במכונית, ובנס ובהם בשכונת שניה, ישר אל בית הממשלה על הר הצופים, ואחריהם כל הכבויה.

קבלת פנים לנציב העליון

דאר היום, 5.11.1920

חגיגת המלואים למנוי הרבנות הראשית.

מעשה חגיגת המלואים היה באמת מעשה רב, באמצע יום חולין נהרו המונים אל בית הכנסת של חורבת ר' יהודה החסיד אשר ברחוב היהודים העתיק, להשתתף בהכתרת נשיאי הרבנות אשר נבחרו באספת הרבנים הכללית, נתקבלו יותר ממאתים טלגרמות וסכתבי ברכה לחברי הרבנות הראשית ולנשיאות ביום הזה מכל ערי א"י ומושבותיה, וגם מחו"ל, מאמריקה, מאנגליה ועוד, מסדרי החגיגה השרו בסדרה ידועה רוח רתית קדמונית על כל החגיגה, הם בחרו כר"ח אדר, ביום שבתחילים בו להרכות בשמחה, כסכיכת ישיבות הלומדים, כמו שתונהגה לפנים הכתרת ראשי גולה, בלוית תזמורת ושירה ומוסורי תהלים ודרשות.

נאמו: הרב טוקצינסקי, הרב הזקן ר' יוסף גרשון הורביץ, הרב גרשון לפידות, מר ברנדוין, הרב אוסטרובסקי (בשם הוהמ"כ של ה. מורח"י), ה' דוד ילין (בשם הועד הלאומי), ה' יוסף מיוחס, הרב חנניה גבריאלי, ה' ריכטסן, הרב ולסן רובין, ה' צויבנר, ה' ישראל חבס, הדר, אליה"ם, ה' מנחם זכס, ה' אסדורסקי, הרב צבי מסח פרגק (בשם הראשונה בימי חייו הוא יוצא לדבר לפני קהל) והרב פילוסוף.

קבלת פנים לרבנים הראשיים הראשונים

העולם, 14.4.1921

ביום החמישי, י"ז אב, נתקבלה מלאכות יהודית מצד ועד הצירים ומשרד הרבנות אצל המושל הראשי של השטח הנכבש (דרום), הגנרל ווטסן, אשר בא זה מחדש לכהן במשרתו במקום הגנרל מוני. במלאכות השתתפו: נשיא העדה מר ד. ילין והסננים, מר מיוחס, מר ז. רובין ומר לופו חבר הועד הפועל ונשיא העדה הקספרדית.

קבלת פנים לגנרל ווטסון
העברי, 19.9.1919

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

שאלת השתתפות החרדים במוסדות הלאומיים

מקור: האיש על החומה / שלמה זלמן זוננפלד

"התקיימו בכסלו תרע"ט אסיפות בביתו של הגרי"י דיסקין, שבהן השתתף גם מורנו. באסיפות נדונו בהרחבה פעולות "הועד הזמני" ביפו, וההכנות לקראת כינוס "האספה המייסדת תוך קפוח נציגותה של ירושלים. הדיונים נסבו בעיקר אם בכלל יש מקום לגלות ענין בכל הנושא של אספת הנבחרים. מתוך הנסיון שהיה לאנשי ירושלים בשעת הבחירות לוועד העיר ליהודי ירושלים, למדו להבין, כי החוגים הציוניים לא יתנו כל עמדת השפעה לשום גוף שיוחשד בזיקה ליהדות החרדית [...]"

[...] לבסוף הוחלט לשגר משלחת ליפו שתנהל מו"מ עם יו"ר הועד הזמני ד"ר יעקב טהון, ותעמיד אותו על העוול שנעשה ליהדות החרדית בקיפוח נציגותה. המשחת בראשותו שח הרב מנחם מרדכי פרנקל (ב"כ זקני הרבנים); ר' זלמן הכהן רובין (ב"כ הכוללים); ר' יוסף זיו (ב"כ המוסדות); ור' נחום יפה (ב"כ הועד הכללי) הגיעה יפו בח' בטבת תרע"ט [...]"

[...] נוכח עמדה תקיפה זו, נאות הועד הזמני להקציב לנציגות הירושלמית 15 צירים, שגדלו עד ל-20 צירים, שייצגו את כל הפלגים והחוגים בירושלים."

זלמן רובין

בחירות לוועד העיר 1920

מקור: האיש על החומה / שלמה זוננפלד

רשימת הקנדידים לועד העיר		
ה' יצחק יעקב ילן	ה' חנניה נביראל	ה' אברהם פילוסוף
" יצחק אוריגסון	" חיים עראקי	" אהרן חיות
" יעקב בן דוב	" אהרן חיים ליפקין	" אברהם צארום
" יחזאל צבי צמרנסקי	" חנניה מורחז	" אהרן ווייסנשטין
" יאודה כהן	" יצחק לר	" אלטר רובלין
" משה ישעיה	" יצחק לר	" הר אריה בקלר
" מרדכי ספרברג	" יוסף נרשן תורחין	" אהרן ביהם גולדין יעקב/ע
" משה ואלירי	" יוסף לוי	" אלטר שריגן
" מאיר חסידוף	" אהרן יוסף בחרן מיוחס	" הרב בן ציון מאינטה
" משה פקובסקי	" יוסף דוד	" בנימין אלקטציר
" יוסף נסים אלישר	" יצחק ספיר	" אהרן ברוך פרלמן
" אהרן נחום קוטריב	" יוסף חי פאנדיל	" בנימין קוקא
" עזרא קססרוק	" יוסף ברליש דולרישטין	" בכר נ' הינפטי
" פנחס קוקא	" יחזקאל בלוס	" דוד ילין
" רפאל חיים כהן	" יוסף נבון	" דוד שוב
" יוסף שלמה לאנאדרי	" יצחק אלישר	" דוד חן
" שמעון שריקין	" יעיש נדף	" דוב סגל
" שמחה פאנדיבוס	" יצחק דוד כן	" דוד ברפי
" אהרן שמואל לופו	" יחזא עארום	" יוסף ורדל סורנאנה
" שאול גורדון	" יחזקאל מאיר ריכמאן	" רחא אפשטיין
" שמואל רפאלי	" יצחק שירון	" ואב פנצברג
	" יעקב פלומד	" אהרן זלמן רובין

הספריה הלאומית

באותו חורף של שנת תרע"ט, עמדה ירושלים תחת רישומם של הבחירות השניות לשני הועדים: "ועד העיר האשכנזי", ו"ועד העיר ליהודי ירושלים". הבחירות העסיקו את הציבור ואת העסקנים משני המחנות.

גם בבחירות השניות של "ועד העיר האשכנזי" (העדה החרדית) שהתקיימו בשבוע הראשון של חודש ניסן תרע"ט, השתתפו אנשי הועד הכללי וגם נציגים מסניף "המזרחי" בירושלים [...]

[...] יש לציין, בעוד שבבחירות הראשונות קיבלו נציגי ה"ועד הכללי" מספר ניכר של מנדטים במועצת השבעים של "ועד העיר האשכנזי", והיוו כח חשוב ובעל השפעה בארגון זה של היהדות החרדית המקורית; הרי בבחירות השניות נדדו רוב חברי הועה"כ אל מועצת השבעים של "ועד העיר ליהודי ירושלים", ור' זלמן רובין שהיה נשיא "הועד הכללי" אף נבחר לאחד משני סגניו של יו"ר "ועד העיר ליהודי ירושלים".

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

בחירת ועד העדה האשכנזית

מקור: עתונות יהודית היסטורית

בראשית 1920 התקיימה מערכת בחירות נוספת של הוועד הכללי לעדת האשכנזים.

רובין עמד בראש ועדת הבחירות, ובסיום מערכת הבחירות היה שוב בין נבחרי העדה.

גמר הבחירות בעדה ראשכנזית.

בנוכחות קהל גדול מנכבדי העדה האשכנזית, הרבנים חברי הבר צ. מורי-הוראה, ראשי מוסדות הצבור, וביכ החסתדרות ואנשים חשובים אחרים, נפתחה לביום הרביעי אחה"צ באולם הוועד הכללי הקלפי של נבחר העדה, כמאה איש היו נוכחים בעת הפתיחה. הרב זלמן רובין ספר בדברים קצרים את כל מהלך ענין הבחירות, את המישא ומתן שנהג עם ועד האשכנזי ואת סדור הבחירות. הביע גם את תקותו שהוועד החדש יצליח בעבודה באחוד של עדת האשכנזים.

אח"כ מסרו את המזכרת בהתיימות הבוחרים להרבנים חברי הבר צ. למנות, ושמישי הבר צ. פתחו את הקלפי והקראו את השמות. אחרי עיון הרבנים את האולם נמשכה העבודה בלי הפסק עד יום החמשי שעה שבע בבקר. הורגשה התענינות מרובה בבחירה מצד הקהל ע"י ארבעה מיני הבלוקים שהיו בה חוץ מגיליונות הבחירה הכלליים. הנבחר הראשון יצא ביותר מן שש מאות קול והאחרונים בחמש מאות קול בערך. כארבעים איש עמדו כל הלילה בפתיחת הקלפי. מלבד מבקרים רבים שנכנסו ויצאו במשך הלילה

בוועד האשכנזי החדש, באור לי"ט אדר היתה אספת השבעים הראשונה בבית הוועד הכללי. **מר זלמן רובין**, יו"ר בוועד הבחירות, פתח את האספה בנאום, שבו תאר את מצב ירושלים הכללי והוא סקת כי הוועד החדש הנבחר יעמוד על הגיבה הדרוש וימלא את רצון הבוחרים בשלמות ובאמונה. לי"ז האספה נבחר הרב יוסף גרשון חורבין. בנאום ארוך מתוכל במאמרי חז"ל ברר הרב, כי עד עכשיו היתה ירושלים מרכז רוחני-דתי, ומכאן ולהבא מהחידה תקופה חדשה. אנו רוצים לבנות בארץ ישראל את ביתנו הלאומי, וירושלים עיר המטרופולין תהיה בעתיד הקרוב גם מרכז לאומי-חילוני. הוועד הנבחר צריך להתאים את מעשיו למצב החדש הזה. לא דיה עבודה, שלילית, כי צריך להחל בעבודות חיוביות והוועד צריך להיות סמל המרץ וסמל העבודה המאוחדת.

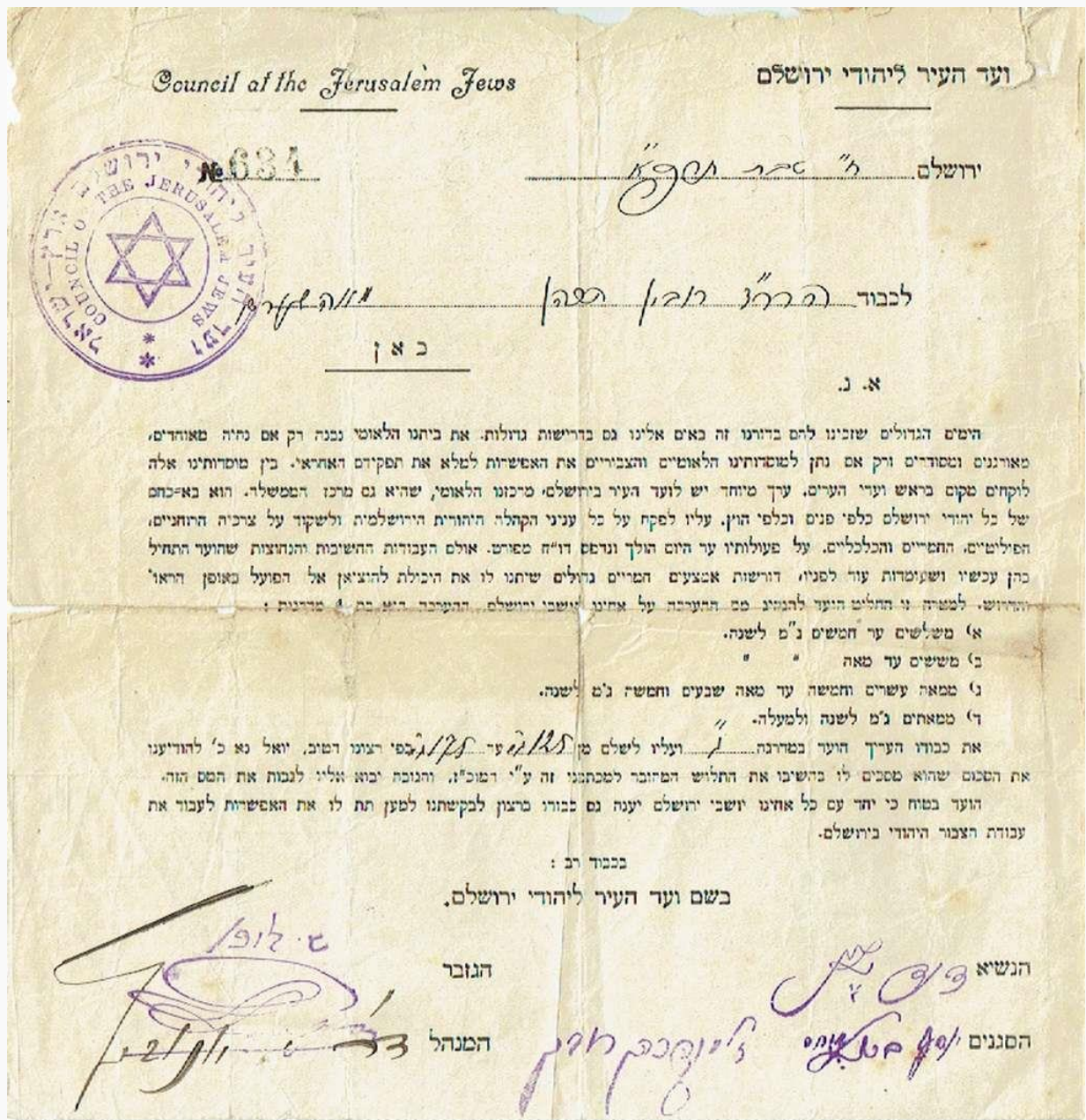
מר טיקצניסקי אמר: הוועד החדש, בתקופה הרת מאורעות היסטוריים כבירים, מטיל על חבריו אחריות גדולה מאד. הוועד צריך למצוא את שביל הזהב בין הועדים השונים והזרמים הרבים הקימים בירושלים.

דברו עוד רבים מן הנאמנים. לסוף נתקבלה החלטה זו: בוחרים בוועד זמני בן י"ג אנשים והוא ידון על כל השאלות העומדות על הפרק, ועליו לשום חוקים לעבודה הוועד בכלל. באותו מעמד נבחרו שלשה עשר האיש.

הארץ, 10.3.1920

דאר היום, 5.3.1920

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

פעילות ועד העיר ליהודי ירושלים

מקור: בית מכירות The Bidder

מכתב פנייה של ועד העיר לצרכי מגבית לפעילותו השוטפת.

המכתב ממוען אל רובין וגם חתום על ידו כאחד מראשי ועד העיר.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

ועד העיר בשנת תרפ"א

יושבים מימין לשמאל: יוסף מיוחס, ד"ר חיים ויצמן ובנו, לורד הרברט סמואל, מנחם אוסישקין, ד"ר דוד ילין. עומדים: זיגפריד ון וריזלנד, אברהם שפירא, מ. לאנגה, ד"ר די סולה, ישראל ברדקי, ד"ר אידר, אליהו ברלין, ירחמיאל אמדורסקי.

"כִּי מֵדִי דְּבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

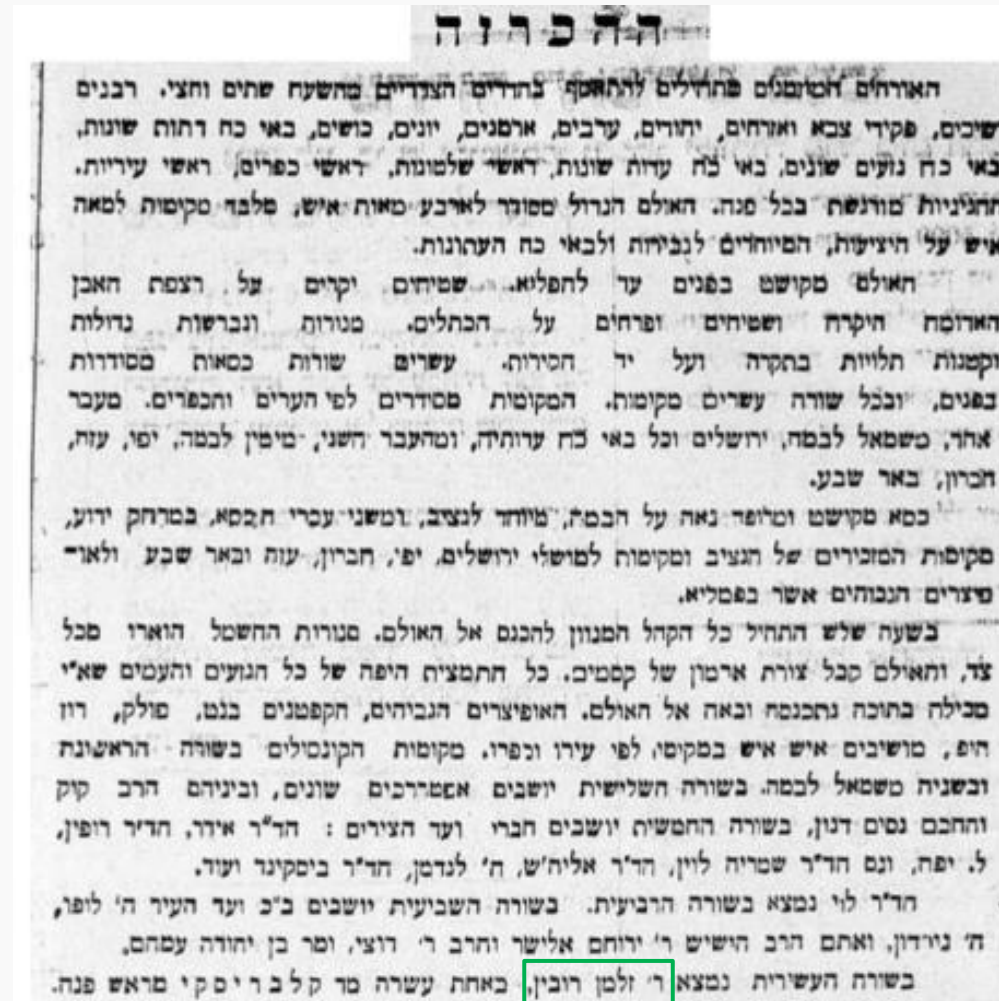
זלמן רובין

ראשית המנדט הבריטי

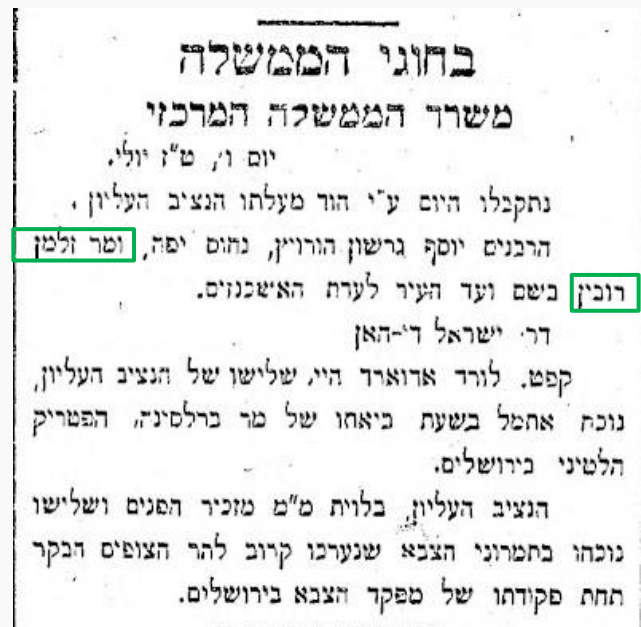
מקור: עתונות יהודית היסטורית

ביולי 1920 נכח זלמן רובין בטקס ההכרזה בו הקריא הנציב העליון את הודעת מלך בריטניה באשר לתכניות המנדט הבריטי.

ימים ספורים לאחר מכן, רובין היה בין חברי המשלחת של ועד העיר לעדת האשכנזים שהתקבלו במשרדו של הנציב העליון.

הארץ, 8.7.1920

דאר היום, 20.7.1920

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

ראשית המנדט הבריטי

מקור: בית מכירות קדם

תעודת קלף בחתימת ידו של רובין כחבר ועד העיר ליהודי ירושלים, לרגל מינויו של הנציב הבריטי העליון הרברט סמואל.

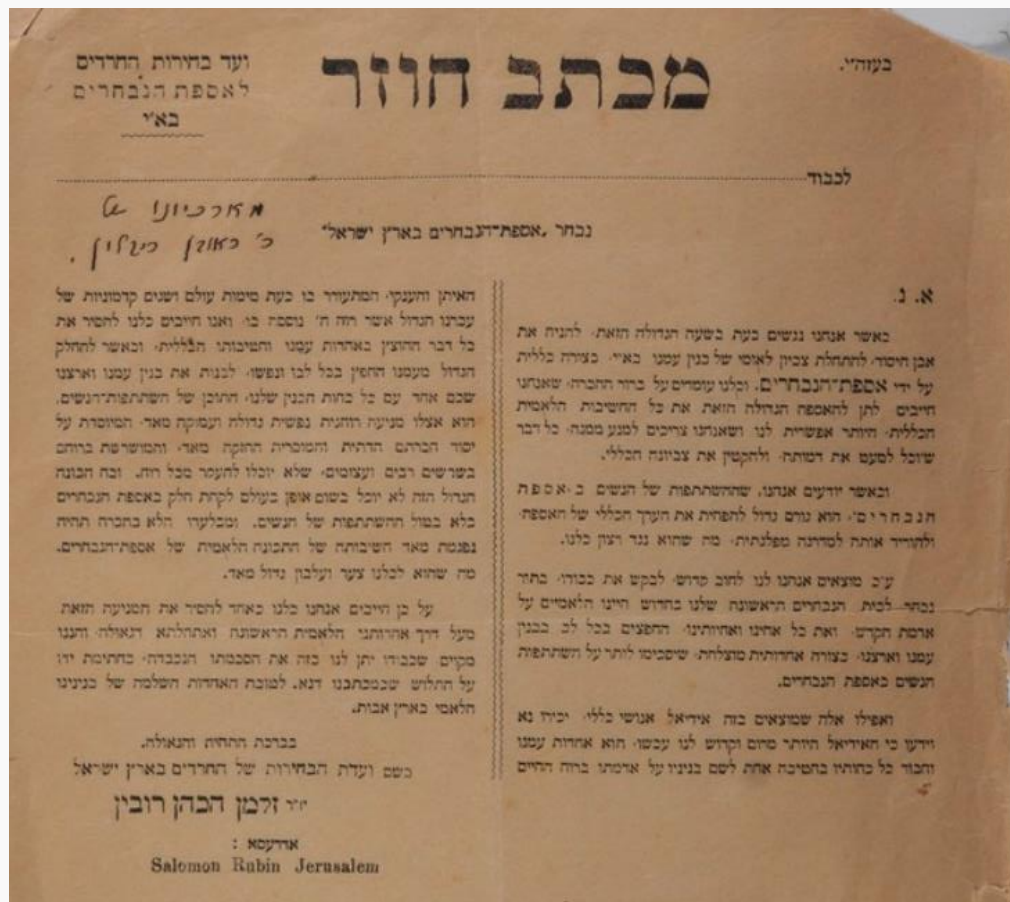
"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

מאבק החרדים במתן זכות הבחירה לנשים

לקראת ההכנות לכינון אספת הנבחרים בארץ ישראל היה רובין מראשי המועמדים החרדים וממובילי מאמצי ההתנגדות למתן זכות בחירה לנשים.

במועצה עצמה בבשו הצירים החרדים את הלככות ע"י התנהגותם הפרלמנטרית. הם הביעו אמנם את דעתם נגד זכות הבחירה של האשה, השתדלו להשפיע על הנאספים, אבל כאשר ראו כי בכל זאת דעת הרוב הוא נגדם, הסתפקו במסירת טורעה, כי אינם משתתפים בהצבעה ביחס לסעיף זה. באופן כזה הסירו מהם את האחריות כלפי הקהל ויחד עם זה לא הפריעו בעבורת הרוב.

רבים ראו בהתנהגותם התבססות הזאת של החרדים סמן לטובה וערובה כי אמנם הגענו כבר למדרגה קו שארגון הצבור האיז כלו נעשה לאפשרי, וכי אלה שעמדו עד כה מרחוק לעבודתנו וכל שאיפה לארגון הקהל היתה לטורת רוחם, רוצים כעת להשתתף בבנין הארץ.

והנה עתה באה המהפכה הזאת, — אותו הרב פרנקל **ורי זלמן רובין** וזיו, שבאו אל הועד הוסינו בהשתדלות להרבות מספר ציריהם במועצה ידעו היטב שאחד הסעיפים העקריים במועצה זו תהיה החלטה ע"ד חקי הבחירות וזכות בחירת האשה תתפוס שם מקום חשוב, והם כלל וכלל לא מצאו לנכון לשאול לפני האספה את דעת רבניהם בשאלה זו.

הפועל הצעיר, 9.5.1919

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

ציר אספת הנבחרים

מקור: העמותה למחקר גנאלוגי בישראל IGRA

רשימת צירים נבחרים לאספת הנבחרים הראשונה
מקרב החרדים

זלמן רובין

ציר אספת הנבחרים

מקור: עתונות יהודית היסטורית

חתימתו של זלמן רובין כאחד מ"באי כח המוסדות הצבורים" במודעה המביעה תמיכה בעיתון "דאר היום":

"בתור אזרחי הארץ וסוחריה אשר השקענו די עמל להחזקת הישוב ובכחות עצמיים יסדנו את היסוד לבנין ביתנו הלאומי, אנו מביעים את אהדתנו ל"דאר היום" ומצהירים כי מוקירים הננו מאד את העבודה הרבה הנעשית ע"י חברת "הסולל" באמצעות עתוניה לבנין הארץ."

מחאת ירושלים

אנו דוחים, אחרי קראנו את גלוי הדעת שנהפססם ב"הארץ" גליון הק"ב מוצאים אנו לחוכה להודיע קבל-עם שאין אנו מוצאים את ההאשמות שבהן מאשימים את "דאר היום" לנכונות כלל.

בתור אזרחי הארץ וסוחריה אשר השקענו די עמל להחזקת הישוב ובכחות עצמיים יסדנו את היסוד לבנין ביתנו הלאומי, אנו מביעים את אהדתנו ל"דאר היום" ומצהירים כי מוקירים הננו מאד את העבודה הרבה הנעשית ע"י חברת "הסולל" באמצעות עתוניה לבנין הארץ והפרחת סחרה ותעשיותה. והעיקר בהשחדלותה לשמור דיוחסים בין יושביה היהודים ושכניהם ולהספקת הידיעות המהירות והמדויקות דמחרחשורת בארץ והוצה לה.

סוחרים ונכבדי העדות

אברהם יחזקאל בלום (ציר לאספת-נבחרים וחבר ועד-העיר).		
יצחק ספיר (ציר לאספה"ג, חבר ועד-הלאומי וועד-העיר).		
אליהו ברסן	אליעזר פרלמן	יהואל צבי צימרינסקי (חבר ועד-העיר).
קלמן ליפשיץ	אליהו כהן אלחסי	יוסף כהן פולט
דוד מוליסמן (מנהל בייסל)	מ. כספי (ציר לאספה"ג וחבר לשכת המסחר)	יוסף אלישר
יעקב חיים מרנובסקי (ציר לאספה"ג וחבר ועד-הלאומי)	נפתלי כרוך (ציר לאספה"ג)	א. זק"ש
בחשי ברסן	דוד חזן	יצחק ווייס
יעקב שרים	אברהם אנג'ל	שלמה אנג'ל
אלתר דיסקין	בנימין ווייס	בן-ציון פינזני
אליעזר סלאוועס	יעקב אלפאליה ושות'	ש. קפלן
א. כהן	דוד ש. דוד	יוסף נבון
מאיר אלישר	מאיר בואינוס	יצחק אפרים לוי
דוד יהודה כהן שאקו	משה בכר ישעיה	רפאל יעקב סוכרי
יעקב טשיאנורוב	מאיר גאני	יוסף אריה
רפאל ואברהם סתרון	יעקב מאיראש ובניו	אליהו קארילא
בכור ירוחם	ג. פרחי	זיידיל בנוסאן

אברהם דיסקין אליעזר פריד

באי-כח המוסדות הצבוריים

דוד פיינשטיין	יהושע מאיר רייכמאן	בשם זקן המוסדות הצבוריים
ביה"ח, בקו-חולים (מקום החתום)		
יוסף זיו	(ציר לאספה"ג וחבר ועדים של ועד-העיר)	אברהם יעקב הכהן
י. ליב מן	בשם הח"ח הכללי והישיבת הג' עץ-חיים	(מקום החתום)
זלמן דובקין רובין (ציר לאספה"ג וסגן ועד-העיר) בשם ועד-הכללי כנסת-ישראל (מקום החתום)		
נחום צבי יפה	(ציר לאספה"ג)	(מקום חתום ישיבת חיי-עולם).
יוסף גרשון הורביץ	בשם ישיבת מאה-שערים והה"ח	(מקום החתום).
ישראל זאב טינצבערג	דוד ווינגארטין	(מקום חתום בית-החיתומות הכללי).

דאר היום, 12.4.1921

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

מאורעות 1921 בירושלים

מקור: הארכיון הציוני המרכזי

ביום א' בחשוון תרפ"ב (2.11.1921), יום השנה הרביעי להצהרת בלפור, החלו ערבים לפרוע בעיר העתיקה ולתקוף עוברי אורח, מוסדות ובתי עסק יהודים. תושבים יהודים רבים הוכו, נדקרו ונפצעו. המון ערבי שפשט על הרובע היהודי בעיר העתיקה לקח חלק במעשי ביזה ובחילופי יריות. מאורעות היום גבו ארבעה חללים, ופצוע נוסף – זלמן רובין – נפטר כעבור מספר ימים.

פרעות בסמוך לשער יפו

ישיבת "תורת חיים" בחורבנה

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מאורעות ב' נובמבר בירושלם

זלמן רובין

נסיבות פציעתו

מקור: עתונות יהודית היסטורית – עיתון דאר היום, 4.11.1921

הפצועים השוכבים בביה"ח "בקר חולים"

הרב זלמן רובין, כן 60 שנה

נדקר בשלשה סכינים: בצדו הימני, בראשו
ובידו הימנית. מצבו קשה ומסוכן.

הרב זלמן רובין הלך מרחוב קרוב לביה"ח
בקוריתלים, יחד עם ר' ישראל יעקב בדינשטיין.
ערבי נגש אליהם ויכם באלה אשר בידו טבוח
נמרצות עד שנפלו שניהם. אחרי הנעים
אחרים קם היהודי כל עוד נפשו בו וברח.

אך הראשון — שדק לפני ימים אחדים קם
בהליו בביה"ח והתחנן לנסוע לחנה ביום ה'
לרגלי מחלתו — לא עזר כח לקום, ופתאום
נגש אליו ערבי וידקירה בסכין בשלשה מקומות
עד ריאתו. מיד הובילוהו לביה"ח בקוריתלים,
והוא שוכב שם במצב מסוכן.

הרב רובין הוא, כידוע, אחד מנכבדי
היהודים בירושלם. הוא כן ראש ועדה ע"ה,
ממונה כולל חלנה, וי"ד בועד-הכללי כנסת
ישראל.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

נסיבות פציעתו

מקור: עתונות יהודית היסטורית – עיתון הארץ, 4.11.1921

בִּירוֹשָׁלַיִם
בקורי ראשי הרכנים. — הרכנים
הראשיים ה' יעקב מאיר ור' א. י. קוק
חלכו ביום בי לבית החולים, בקור-חולים.
לבקר את הפצועים. הם שוחחו עם הרב
זלמן רובין שמצבו חוטב קצת. אח"כ חלכו
לגחם אכלים, את הרב ברוך יצחק אבי
ההרונג אריה פטרסריינר. משם חלכו
לבקר את פצועי הפרעות שבבית
החולים, "הרסה" הרופאים אמרו להם,
שמכריקת גופי הנהרנים והפצועים יש
להוציא מסקנה, שהסבינים שבתם נפצעו
היו הדים ונדולים. והפועים ירעו איך
לכוון את המכות שיחיו מכות-מוה.

הארץ, 9.11.1921

הפצועים שבבית"ה "במור חולים" שבבית העתיקה
20. הרב זלמן רובין, בן 60.
הוכה במקל ונפל על הארץ, ואח"כ בא
קראס מאחת הכנסיות (הרב רובין זמר
ישראל יעקב ברנשטיין שהלך עמו וברח
אחריו קבלו מכת מקל ויכלו להכירו
בפניו) ודקדקו בסכין שלש דקירות
בריאתו ומצבו מסוכן. היום יעשה לו
21. שמואל הנוני, בן 19,
מגליציה.
22. ישעיה שפרבר, בן 24,
מורחליניה.

הארץ, 4.11.1921

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

נסיבות פציעתו

הרב זלמן רובין, בן 60, הוכה במקל ונפל על הארץ, ואחר בא קואס
מאחת הכנסיות (הרב רובין ומר ישראל יעקב ברנשטיין שהלך עמו וברח אחרי קבלו
מכת מקל יוכלו להכירו בפניו) ודקרהו בסכין שלש דקירות בריאתו ומצבו מסוכן.
היום יעשה לו נתוח ע"י רופאי הבית, הדיר מויא והד"ר ניימן, בצרוף הד"ר ביסקינד.

קונטרס, גליון צט

באחת הסמטאות שבסביבות בית החולים "בקר חולים הוספיטל"
התנפל ערבי אחד על הר"ר זלמן רובין ור' ישראל יעקב ברנשטיין.
האחרון הספיק לברוח אחרי שקבל מספר מכות. הרב רובין לא הספיק
לברוח והנה פגש בו עוד ערבי ופצעוהו פצעים אנושים.

התור, 11.11.1921

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

דאר היום, 11.11.1921

זלמן רובין

הלוויתו

מקור: עתונות יהודית היסטורית

הארץ, 11.11.1921

הלוית הרב זלמן רובין. ביום ד' אחה"צ היתה הלוית הרב זלמן רובין מבית החולים. בקור חולים. באו אל הלוית כאלף איש מסוקיריו ומסבכריו של המנוח וכל חשוכי העיר. אל הלוית בא משמר של המשמרה: חמשה עשר שיטרים יהודים. חשת-תפר בחלוית ראש המשמרה המיור סנדרס, מיט המושל המחוזי הקפטן א. ג. לאו והדר"ר אפשיין, חורבין וה' י. לופשיץ מיפו.]

על פי הסדר שנקבע מראש לא היו הספרים על יד ביה"ח. ההלוית המשיכה את דרכה עד רחוב ציון ושם נערכו ההספדים. הרב קיק פתח בהספד ובדברים מעטים הכריז את נודל חינוך של הצבור העברי בירושלים כשהוא מוביל לקבורה את הקדוש החמישי של יום ב' לנובמבר. אחריו הספידו את המנוח הרבנים זרח אפשיין, חורבין וה' י. לופשיץ מיפו.]

הודעה רשמית
בהלוית המנוח ה' זלמן רובין, שהיתה ביום 9 לנובמבר, היה נוכח ה' א. ג. לאו סגן מושל ירושלים בתור ב"כ המושל.

הארץ, 13.11.1921

הלויתו של הרב ר' זלמן רובין

אחרי שנודע בעיר דבר פטירתו של הרב ר' זלמן הכהן רובין, באו אל ביה"ח בקורחולים המיור סנדרס, מפקד המשמרה; הדר"ר אידר, חבר ההנהלה הציונית, וה' קרמר פקיד המשמרה ויסדרו את סדר התהלכות. שוטרים הועמדו לאורך כל הדרך שבה צריכה התהלכות לעבור. בשעה י"ב היה כבר כל הרחוב המוביל אל ביה"ח מלא עם רב. מיור סנדרס, וקפטן לאו (מהשלטון המהווי) נלוו אל ההלוית עד בית הקברות. בין המלוים היו כל ראשי הנכבדי הקהלה העברית, ראש הרבנים הרה"ג קוק, מנהלי כל מוסדות הצבור, חברי ההנהלה הציונית בא"י, המורה, ועד-הלאומי וכו'. התהלכות מתאחרת כשעה, לרגלי איוו הקורה ודרישה בנוגע לכאורעות ב' נובמבר. קרוב לשעה אחת עזבה התהלכות את ביה"ח ותעבור דרך רחוב הכ"ר אל שערי ציון. ברחבה שעל-יד השער הספיד את הנפטר ראשי הרבנים הרה"ג קוק. בקול-בני רועד התחיל הרב בפסוק: "מי יתן ראשי מים ועיני מקור דמעה ואבכה יומם ולילה על חללי בתי-עמי". אי רשעים, אי ארורים, אי בני-עולת, איך נולחם מאחינו נפשות יקרות, נשמות קדושות שכאלו.

הרב תאר את סגולותיו הרבות של המנוח ואת מסירותו לעניני הצבור הן בהיותו בחו"ל והן בא"י.

אחריו הספידו הרב ר' זרח אפשיין, ויאמר: בזמן שביהמ"ק היה קים היינו מביאים קרבנות של בהמות ולא של בני אדם. מהו הקרבן הזה? לא המאכל ולא החודה, לא עולה ולא שלמים—זהו קרבן של נטיון.

הראשון שהקריב קרבן שכוה היה אברהם אבינו. בכל דור ודור מנסים אוחנו בקרבנות שגאלה. עד צנה ה' הסתיר את פניך ממנו? דברי הרב אפשיין נאמרו בהם, והמספיד נעצר כמה פעמים מרוב התרגשות.

אחריו נאמו הרה"ג ר' י. ג. הרבין, מ"צ במאהדשערים וחבר בד"צ אשכנזים, ולאחרונה הרב ר' יוסף ליפשיץ מיפו שהיה ידיר המנוח עוד בקובנו.

התהלכות יצאה משער ציון ושם נפרדו אלפי היהודים, ואילו מאות אחרים עלו עם המטה אל הרהיטים.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

רישום קבורה

מקור: חברה קדישא ירושלים

רישום קבורתו ביומן החברה קדישא:

"הרב ר' זלמן ברוך בה'ר אברהם אבא הכהן רובין מו'מ כולל ווילנא. נדקר בסכינים ע'י ערבי אחד ביום הפרעות הנ"ז, בעת הלכו בשוק לקנות איזה דברים לרגלי נסיעתו לווינה להתרפאות ממחלתו, ונפטר ביום ח' לחודש ע'י הדקירות כפי החלטת הרופאים ונק' בב'ע הישן במק' שכרה לו בחיים."

ח
25253
הרב ר' זלמן ברוך בה'ר אברהם אבא הכהן רובין מו'מ כולל ווילנא. נדקר בסכינים ע'י ערבי אחד ביום הפרעות הנ"ז, בעת הלכו בשוק לקנות איזה דברים לרגלי נסיעתו לווינה להתרפאות ממחלתו, ונפטר ביום ח' לחודש ע'י הדקירות כפי החלטת הרופאים ונק' בב'ע הישן במק' שכרה לו בחיים.
הרב ר' זלמן ברוך בה'ר אברהם אבא הכהן רובין מו'מ כולל ווילנא. נדקר בסכינים ע'י ערבי אחד ביום הפרעות הנ"ז, בעת הלכו בשוק לקנות איזה דברים לרגלי נסיעתו לווינה להתרפאות ממחלתו, ונפטר ביום ח' לחודש ע'י הדקירות כפי החלטת הרופאים ונק' בב'ע הישן במק' שכרה לו בחיים.

"כִּי מֵדִי דְּבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

חזרת אלמנתו לארץ

מקור: Ourpassports.com

דרכונה של רוזה רובין, השמור בארכיון בארצות הברית, מצביע על כך כי ב-29.11.1921, בדנציג ניתנה לה ולבנה בן ה-14 אשרת כניסה לארץ ישראל. כניסתם לארץ תועדה ביום 22.12.1921, כחודש וחצי לאחר מותו של רובין.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

עזבונו

(ז) לזכרון עולם יהי לפני ה' בהר הקודש בירושלים תיבבא כי הבית
חזה נוסער מיה נכנה טכספ נדבות פרטיות ומנדבת הרחיג רב פעלים יכו
במהוריר זלמן ברוך רובין ניי בהרחיג אברהם אבא הכהן זיל
ישם כולל ווילנא וזאמוט ומויל לדור בה מעניי הכולל שלש
שנים חליפות כפי החקנות זכות הצרקה הגרולה הקיימת לדורות עולם
יגן עליהם בזה וכבא ויזכו לראות בנחמת ציון ובבנין ירושלים נגמר
הבית הזה ביח רח' אדריש שנת בונה ירושלים ה' לפיק.

אבני זכרון / פנחס גראייבסקי

עזבונו של הרב זלמן רובין
בצואתו של הרב זלמן רובין, שערך זמן
מה לפני מאורעות ב' נובמבר כשהתכוון לנסוע
לוינה, השאיר המנוח שלישי מעזבונו והשליש
עולה בערך שבע מאות לירה לקפתי-הסדר,
להלוות ללומדי-התורה בשעת דחקם ובלי רבית
בערבות סוחרים בטוהים.
אשת המנוח ושני בניו מתכוננים לשוב
בקרוב לא"י, אחרי שהודיעום על דבר האסון
שקרה להם.

דאר היום, 16.11.1921

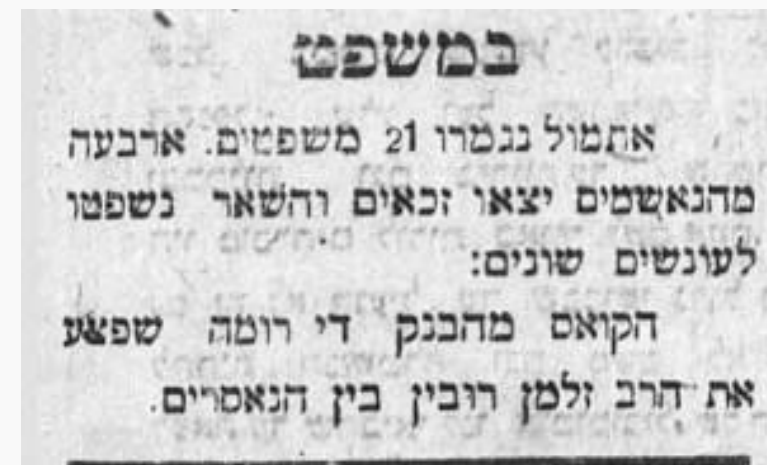
"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

מאסר ומשפט התוקפים

מקור: עתונות יהודית היסטורית

הארץ, 6.11.1921

רוצחי הרב זלמן רובין
ידוע, כי שני ערבים אסורים בקשר עם
רציחת הרב זלמן רובין במאורעות ב' נובמבר.
לפי הידיעות וגבית-העדויות נודע כי ישנו עוד
שלישי שהשתתף ברציחה יחד עם השנים
האסורים, וכל הזמן הפשו אחריו ולא מצאוהו.
ביום השישי לפנות ערב הובא ירושלימה
הרוצח השלישי הזה, עבדול-מסיח סיריאני.
הוא ברח אחרי המאורעות לעבר-הירדן, ובשבוע
שעבר נהפס במיד בא והובא ירושלימה.
בהגיעו אל תחנת-המשטרה המחוזית הכהיש
את כל העניין, והגיד כי זה לו שלשה ירחים
מיום שעזב את ירושלים. אח"כ הודה ואמר
כי אמנם היה פת, והיה בין המשתתפים, אך
לא הוא רצח את הרב זלמן רובין אלא ה"קואם".
ביום שני, יתחיל להתברר משפט הרוצחים
האלה.

דאר היום, 19.12.1921

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

מאסר ומשפט התוקפים

מקור: עתונות יהודית היסטורית

משפט רוצחי הרב זלמן רובין

(באת שליחני המיוחד בבית-המשפט)

המשפט החל בשעה העשירית בנשיאות שני שופטים בריטים מר קוסלנד וסר וב מ'ט מר בקר.
בהקדמה ערה מושלמית אחת שהיא העקריה במשפט הזה באופן טורי בדלחיס כטרוח.
הנאשמים הם שלשה : מסעור הנה אל מוראני נקואסו, אליאם אברהם אל מריאני, עבד-אליטסיה יוסף אל מריאני.
הערוד : פברי חוסיני, הת'כ : מר קרמק.
הער השני : ישראל יעקב ברנשטיין בן 55, כלמד תיטוקות, ירושלם נלפטי השבעו כודק אח יהחנ'ק.
הת'כ : התכרת את זלמן רובין?
הער : הן.
הת'כ : מי היה זלמן רובין ומה היתה עבודתו?
הער : מסונת על הכוללים.
הת'כ : היכן היה נר ?
הער : ע'י טאה שערים, בבתי מר פדלמן.
הת'כ : היתה זקן ?

הער : קרוב ל 50 שנה.
הת'כ : התוכר את ב' לנובמבר יום הפרעות?
הער : הן.
הת'כ : הראית את זלמן רובין בו כיום ?
הער : הן.
הת'כ : ההלכת אחר ברחוב באותו יום ?
הער : הן.
הת'כ : הבאת קרוב לשער יסר אחר ?
הער : לויחני מבנק-די-רוסא לביה"ח בקור-הולים.
הת'כ : זה היה אחרי שנפצע ?
הער : בין מבנק-די-רוסא ובקור-הולים נפצע.
הת'כ : אמה לא באה עם זלמן רובין לבנק-די-רוסא ?
הער : פנשהני מבנק-די-רוסא ושאלני אם רוצה אני ללכת לבקור הילים והלכתי אחר.
הת'כ : באיזו שעה פנשהני שם מבנק-די-רוסא ?
הער : בשעה השלישית אחה"צ.
הת'כ : באיזו דרך הלכת אחר ?

דאר היום, 20.12.1921

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

משפט הנאשמים ברצח ר' ולמן רובין

ביום כי החליל להחבר משפטים של הנאשמים בקשר עם רצח ר' ולמן רובין. המשפט מתנהל ע"י 2 שופטים בריטים, ה"ח קופלנד, וב (הוידר).
ה ה ו ה " כ : סר קרטק.
ה ע ו " ד : פחרי חומיני.
שלושה נאשמים ערכים עבדול מרוח יוסף סבוני סעוד חנה אל מוראני (הקואם) איואם אבריהם אל סינא.
בשעה 9 בבוקר החלילה הישיבה הראשונה. נשמעו עדותה של אשה אחת שהיא כנראה העד העקרי. עדות זו נתנה ב ד ל ת י ס ג ו ר ו ת .
העד השני רב ישראלי יעקב בר נשטין בן 55 גר בירושלם.
על שאלות התוה"כ הוא עונה:
אני הכרתי את ר' ולמן רובין. ביום כי' לנובמבר ראיתי, הלכתי אמו ברחוב, לויתי אותו סבוק די רומה אל, בקור חוליס. זה היה בשעה 3 אחת בערך, מחבוק די רומה התחלנו לעבור דרך הסמטה שבצד ימין, הסמטה הזאת היא יותר קרובה לתחנת הסמטה חסריות, עברנו את כל הסמטה והגענו עד הרלת הסמטה הסובילה אל התצ (חקורה) הרלת הזאת היא לצד ימין הדרך. כשהגענו לשם, יצאו שני ערכים ויתחילו לדווק בנו אבנים גדולות הם באומאחורינו, ראיתי אותם הולכים אחרינו כל זמן שהלכנו בסמטה, הם עמדו קרובים מאד אלינו בערך 3 שעות אני נאצתי באבן בגדלי, אולם איני יודע אם גם ר' ולמן נגע. אני הכרתי רק אחד מהם, זה שהיה או יותר קרוב אלי, הוא באן עומד באמצע (סר אה בירו על ה נ א ש ש ת א ס צ ע י) הוא היה נכוש או בחור, קואם (שמש הקונסול). השני לבש כנדים של ערכי, לא כנדים אירופים רק

הסכמים שלו היו אפורים, מלבשהו היתה כמו זו של הולכים. ודקו עלינו 5 אבנים, אני רצנו שנינו לצד סמאל, שם יש שוק. האיש שהיה עם הקוואם לא היה נבוח, דומה יותר לנאשם השלישי. שנינו התחלנו לרוץ, אולם נפלנו ארצה קודם שנכנסנו אל השוק. הסקים, ששם נפלנו הוא כ-7—6 מטרים מהשער הסחוב. ר' ולמן רובין נפל ע"י הקיר ואני נפלתי לידו. אח"כ בא הקוואם ובידו היתה ידית לבנה, ואיני יודע אם זה היה של סבין, אני סחדתי, קסתי וברחתי ועמדתי מאחרי קיר שני.
לא ראיתי מה שעשה בידית הלבנה, אבל רק שמעתי את ר' רובין צועק: הורגים אותי! שפעתי את הדברים בזמן שרצתי אל הרחוב השני לא יכלתי לראות מהסמק שעמדתי בו את הרוצה. לא הלכתי אדיו, אבל הרב ולמן בא אלי ואני אמרתי לו: תודת לך שלא הרגתי, הוא אמר לי שדקר אותו אבל לא אמר לי, כי דקר אותו. לא ראיתי את הפצעי, לא ראיתי דם שזחת בסני, הלכתי אחו יחד אל כיה"ח, בקור חוליס, וחזא ששם בשטה, כשה שורקו אבנים, לא ראיתי איש חוץ משני הנאשמים בסמק הרצה. השער שבפוף הסמטה איננו סתום אבל השער השני של התצ, הסוביל לביה"ח, הוא סתום, ע"י השער הזה לא ראיתי שום איש. בזמן שראיתי את הקוואם אותו בידית הלבנה ונשיכה, ברחתי חיבה. ברם לי שהידיה היתה בסמק או צושה כבסק.
אחרי שנכנס ר' ולמן לביה"ח, לא ראיתי, הכרתי את הקואם בין אנשים רבים לסחרת ביום 8 לנובמבר.
על שאלות הוידר ענה:
הצבע העקרי של כנדי היה כחול כהה, כנדי היו רקוסים, הכנדים האלה היו ככר ישנים, הלכתי לא אל סרכו המסמטה, אלא של תחנת המסמטה ברחוב היהודים.
על שאלות העויד ענה העד: נשאתי

או שרשרת של כסף ושעין, כמו עכשו, שחיתה נראית כחוף. אבנים וקרות על מצבעותי לא נשאתי. יכל היות שר' ולמן רובין נשא, או אפשר שהידיה חלכנה שראיתי היתה ידית של שופ ספני שהיא היתה רחבה מאד, שסני לא נולו בלום, אם שדרו את ר' ולמן — איני יודע.
על שאלות הוידר ענה העד:
תושבתי שהידיה שראיתי היתה ידית של סבין.
העד השלישי ר' משה ניימן רומא מסקה בביה"ח. בקור חוליס בירושלם על שאלות התוה"כ הוא עונה:
אני וזכר שבשני לנובמבר בא אל כיה"ח הרב ולמן רובין, הוא בא אל כיה"ח בין השעה 2 ו 8, אח"כ, הוא שכב בביה"ח שלנו וישם אחרים וזה ביום ח' 9 לנובמבר בכפר, הוא בא לדבר, חבר אחד היה עמו שם, ברנשטין, אבל תימאם אחרי רגעים, אני בדקתי אותו, הוא היה מצוע בפניו על יד העין הימנית ופצע על ידו הימנית, השככנוהו במטה ואחרי שהפשתי את כנדיו ראיתי דם רב בנוף, נלחתי 3 פצעים בצדו הימני, הפצעים היו כמו ששולש, הפצע הראשון היה ככהו והשני היה בין הצלע החמישית ובין השישית, הסבין חדר עד הריאה, דם רב שחת מפצעי.
כפי שנראה ע"י הפצעים, הפצעים נעשו ע"י סבין, סבין שחרם שחת גם ספיו הבינוני כי הסבין נגע בריאות. הדפס שלו לא נשמע, הפצע בסני לא נעשה כנראה ע"י סבין אבל אפשר לשער שנעשה ע"י אבן, סקל, אויז נפצע בנפלו, דם רב שחת בסני ואני עצרתי את הדם, אולי בלילה התוא שחת עוד 2 פצעים, עד היום ה 6 לנובמבר היה סקיא דם, הוא היה צלול בדקתו עד היום ה 7 לנובמבר אך בו כיום אחת הצד הרגלתי כי אין עוד דעתו שלמה, אני הייתי נוכח בזמן שר' ולמן נתן עדות

אחדות לפני השופרים, אני וזכר שעצורתי בעד השופרים מקחת עדות סחרב, כי הדבור היה יכל לחזק לו מאד, אני לא נתחתי לו לדבר חרבה. הרב ולמן הכיר את הנאשם הזה השני (הקוואם) אך הוא לא הכיר אותו באופן פוניטובי, סבת הסות, תחת אבדור הדם, ואבדור הדם נגרם ע"י פצעי הנוף. הפצעים שכדו ובפנוז אינם כ"כ מסוכנים, אני איני יכל לאמר בדיוק כמה אנשים חשאתמו בפצעים, אבל אחרי בדק את הסקיל יתר עם ה P. M. O. סצאנו שם 7 חתוכים, הפצעים היו שונים, מהם היו חתוכים יותר ארוכים ומהם יותר קצרים, אני ראיתי במסיל רק שלשה חתוכים, אולם ה P. M. O. סצא 7 חתוכים, הפצעים שהיו בנף הנוצה היו דופים איש לרעהו, (סראים לו את הסבין) אם הסבין הזה הוא שנשחתסו בו או צריך היה להכנס רק אינששה אחת וחצי, אולם יכל היות שזה היה סבין יותר קטן שנכנס בלו, עסק הפצעים היה לא יותר מאינששה אחת וחצי.
על שאלות הוידר ענה:
אינששה וחצי בנף סמק לחניע עד הריאות וחסבין או נכנס אונששה אחת בריאות, ספני שהריאות קרובות הם לנף, פצע פחות עסוק מאינששה אחת וחצי, היתה יכלה לנרום סתו.
על שאלות העויד ענה:
א"א לדעת אם הפצע נעשה ע"י סבין בכל-פיטיות.
על שאלות הוידר ענה:
יכל היות שהסבין הזה הוא הגורם לפצעים שבנף חרב ולמן רובין.
העד הרביעי משה בן 28 על שאלות התוה"כ הוא עונה:
אני וזכר את ה 2 לנובמבר יום הפרעוה, אני וזכר שעצרתי בנ קרוב לסמטה, אצל הריר הארסני, זה היה אחרי הצהריים, את השעה איני יודע, אני התחבאתי שם וראיתי אדם אחד

יודע, אני התחבאתי שם וראיתי אדם אחד נכנס אל הנ וסשם אל חבית, איני מכיר את האדם הזה סבין הנאשמים, הם לא לבשו כנדים האלה, איני וזכר את ספיו, בנכהו הוא דומה לנאשם השלישי, הוא לא נשא בלום ביד, אחריו בא עוד אחד, בערך רגע או שני רגעים, הוא אתו בידו סבין, כפי שראיתי היה הסבין מלוכלך דם, בנכהו הוא דומה לנאשם השלישי, הייתי רחוק מסבין בערך 8—7 מטרים, גם האיש השני נכנס לבית, אני ראיתי את השני יוצא שם סחרוב, ונכנס אל הנ, הוא שהה שם זמן מה ואח"כ הלך, איני וזכר שהראשון יצא אבל כנראה שלא יצא, השני שוחת עם אחד מהבית על יד החלון, אני שמעתי את השם, אלוואם, איני וזכר מה שאמר לי, איני וזכר בדיוק את הסלים שאמר, אבל אני וזכר שזכר, שפון בדבריהם, שמעתי קול צעירה אחת, אונסרה: עכדול סחסי, תחולך אחת אל סקים הפרעוה ולכן הבינוני כי השני שמו עכדול אלססיה, אני שמעתי אותם מדברים ע"ד חריגה אדם אחד, איני וזכר את הסלים בדיוקן אבל אני וזכר שהם אמרו ש, אחד מהם נפצע והשני לא נפצע, לא יכלתי לשער מי היה הפועל, הם אמרו שהנפצע היה ס, חוואגא" (מדונים), השני אמר שהוא הוא שדקר את היהודי, הוא אמר לזה שעמד בבית, ש, חנסיון שלנו לא הצליח, כחיות שאלואם עמר בבית לא יכלתי לשמוע את מה שאמר מהבית, אלוואם אמר שהוא ורק אבנים, ועכדול ססית אמר שהוא דקר את היהודי, לא יכלתי לדעת אם היו 3 אנשים מסותחים ביניהם, אולם יכול היות שכן היו שלשה, מהסלים, אנו לא הצלחנו בנסיונו הבינוני כי היו באן יותר מ 2 אנשים, איני וזכר שהם אמרו שאדם שלישי דקר ג"כ, אני שמעתי אחד אומר לשני: תאדם הזה דקר את בעל הכבש, (עוד יבוא).

משפט רוצחי הרב זלמן רובין

הרצח נשפט למירתה ושני חבריו לעבודת-פרך

תמצית נאום הכמטור הכללי מר קרמק

התוצאות העדויות והחקירות יוכיח הצדק. הדבר היהדי שצריך ביהמ"שפט לעשות הוא להבנות לספורים ושוטים של הנאשמים ואו הגלה לפני האמת. מה שנוגע לרצח הרב שלמה רובין הגנו בטוחים שהרצח הוא אחד משלשת הנאשמים האלה הנמצאים כיום לפני ביהמ"שפט. הגני חושב שכל שלשת הנאשמים השתתפו יחד ברצח הגל' משום שהם ידידים, וכלם יחד נמצאו במקום ובזמן שהרצח יצא לפועל. שני היהודים הזקנים שלמה רובין והרצח, והכרו יעקב ברנשטיין הלכו ברחוב הצר מאחרי בנק די רומא, ואחריהם באו שני אנשים שמתרם היה להתגפל עליהם. אחד משני האנשים האלה הוא מסעור הקואם. זהו דבר בטוח, והשני היה או עבר-אל-מסיה או אליאם. אבל לפי דעתי, הוא היה עבר-אל-מסיה משום שהוכח מעדותו כי ידע בדיוק את הדרך שהלכו בשעה שלוו את פועלות מסעור לבינה. הוכח עוד מעדות אנשי-הבית שאמרו כי אליאם יצא מהבית רק 5-6 רגעים לפני שיצא הפשע לפועל. הרצח והעד ברנשטיין ראו רק שני אנשים בו בזמן שהגני ששלשה השתתפו בהתגפלות, ומעשה השלישי הצטמצם בוריקה אבנים. ואמרו שדולקו של אליאם בפשע הגל' הוא קטן מחלקם של האחרים, אבל זה לא נכון, משום שהעקב הוא הבונה הרע, ומעש' האחרון אינם חסרים את הבונה הוו. ישנן הוכחות די ברורות שסעור ועבר-אל-מסיה דקרו את הרצח. מעדותם של הרצח והעד ברנשטיין הוכח שסעור הוא הוא שדקק את

ספורים שאין להם ערך, עד שכל אחד ואחד מתנגד לעדותו הוא.

הגנו בטוחים שאף אחת מהעדויות הללו איננה נכונה. בשעה שנאסר אליאם השתדלו מסעור ואליאם לרגל את כל האשמה על עבר-אל-מסיה שנמצא אז בעבר הירדן, משום שחשבו שלא יחסם לעולם. נדבר עכשיו בנוגע לפרטי הרצח. ברור לנו שהרצח נחקק ע"י שני אנשים, ומעילו הארך שהיו בו שני מיני קרעים מהדקירות ויכוח. האיש מה מנזלה דם רב שנרגזה ע"י שלשת הפצעים הגדולים. וביח"ה-משפט בזה ימצא שהפצעים נעשו ע"י שני האנשים מסעור ועבר-אל-חמים ויאשימם יחד בתור רוצחים, משום שיחד נרמו למוותו של הרב רובין.

בנוגע לאשם השלישי אליאם הוא היה גם כן שותף בכוונה האיש שורק אבנים. בריחת עבר-אל-חמים לעבר הירדן מוכיחה לנו שהוא היה השותף לרצח. בנוגע לסבת הרצח, ישנן שתי אפשרויות: או כחם רצח, או רצח במטרה לנגב את שענו ושרשרתו של הרב. ההשערה השניה היא יותר הגיונית ומתקבלת על הלב. הגני דורש להעניש את מסעור ועבד אל מסיה בתור רוצחים, למות בתקף ההלק השני של הסעיף 174 דאומר: רצח במטרה להוציא לפעל פשע אחר. ואם היה המשפט לא יהיה משכנע מהסעיף הזה, להענישם בלהק הראשון ל 15 שנה עבודת פרך. רצח בודון מבלי כונת-תחילה.

בתקף הסעיף 46-174. אחרי הקטגור נאם העו"ד פכרי חוסני את נאום הסגנוניה שבו השתדל להראות שהרוצחים אינם אשמים, ויבקש את שחרורם, ואם היה המשפט לא יהיה משכנע מנקיטת-כפדים, להענישם בתקף הסעיף 180 וזה היה הסעיף שנשפטו אסמרי היהודים. שואלים את עבר-אל מסיה בחיות שהעו"ד לא הן עליו ואומר: אני הייתי יחד עם מסעור בשחבלנו את הבנות. הם רוצים להטיל את כל האשמה עלי. לי אין עו"ד, האלמים וביח"ה-משפט יגנו בעדי.

פסק הדין

השופטים מתעצבים ביניהם רגעים אחרים ואחר כך מקריא הו"ד את פסק-הדין:

במשפט הזה הגנו נפגשים בשני יהודים הנקראים בשם זלמן רובין ויעקב ברנשטיין, שהתגפלו עליהם ע"י בנק די רומא בשני לנוכחם אחר-צ, ושהראשון מת מפצעיו. העד יעקב ברנשטיין הכיר את אחד המתגפלים. יהיה את מסעור הקואם. גם הרצח לפני מותו הכיר את מסעור, ואמר שהוא הוא שדקרהו. מה שנוגע לאליאם יש עדות שרגעים אחרים לפני שנעשה הפשע עזב את הבית. מסעור נאסר בשלישי לנוכחם. הסבין נמצא בחדרו. בראשונה הכחיש שלא היה לנמרי באותו מקום, ושעבד עד 4,30, ובעדותו השניה לפני ביה"מ אמר שנוכח אבל לא השתתף. אליאם העיד שלא נוכח לנמרי במקום. עדותו השניה של אליאם הוא: שראה את עבר-אל-מסיה דוקר את היהודי, ומסעור מכרו בשוט. עבר-אל-מסיה ברח לעבר-הירדן שנחפס רק עכשיו. בבואו, העיד

בהתאם לעדותו של מסעור, ששש-שחם היו יחד, ולא כמו שאמר מסעור שעבר-אל-מסיה לא היה אהו. ועוד יוחר: בין המקומות הרבים שבקרו נכנסו גם לחנותו של מסעור שרואה לו סבין שנעצו היה רגל צב, ואמר שנכסבין זה יחרג 13 ציונים. ובשעה שנהן עבר-אל-מסיה את עדותו אי אפשר שראה את הסבין משום שנהן את עדותו היקף אחרי כואו. ובחיות שנהן את פרטי הסבין נכונים סמן שראה זה אצלו בו ביום, וכמו כן העיד שבדרך אמר מסעור כי רצח להרג יהודי שראה בהנות נוצריות. גם העד ברנשטיין העיד כאן שראה את מסעור מוציא דבר מה מהגורתו. אמרו שזה שוט, הדבר הוא בלתי אפשרי, וצריך להיות סבין ומפני כך ברח האיש.

בנוגע לעבד אל חמים הזכר ע"י שני עדים, רגעים אחרים אחרי הפשע, שהוא נושא בידו סבין מטוקה בדס, בורח לבית אליאם. עבד אל מסיה יצא משער שני ואחרי רגעים אחרים נדבר עם אליאם שהוד כרי בבור הבר שהאחרון

זרק אבנים.

אחרי חקירת העדויות יושבע ביה"מ, שבשני לנוכחם דרפו שלשת הנאשמים אחרי שני יהודים ברחוב הצר שע"י בנק-די רומא, התגפלו עליהם, ושאלים זרק עליהם אבנים. מסעור ועבר-אל-מסיה דקרו את רובין שמת מזה. ביה"מ משובע שהפשע נעשה בכונה תחילה. משום שמדקק חשב מסעור להרג יהודים, הבונה תחילה רוכה ע"י זה שנמצא במקום הרצח, כי לו רצה להור מעדתו כי אז היה לו די זמן בין הזמן שהוציא את הסבין ובין הזמן שדקק את היהודי. נכון הדבר שלא היה לו שנהא פרטים עם רובין, אבל כמו שהשנאה יכולה להיות פרטית כן תוכל להיות גם נגר קהל סוג או עדה ידועה. בית המשפט מוצא את מסעור אשם

בתקף הסעיף 176. רצח בכונה תחילה, ביה"מ אינו מוצא כונה תחילה כנאשם עבר-אל מסיה, ולכן דן אותו בתקף החלק הראשון של הסעיף 174. רצח בודון מבלי כונה תחילה ובמה שנוגע לאליאם ביה"מ מוצא אהו אישם בתור שותף בתקף הסעיפים 174-46. והעו"ד מבקש להטים ביהם למסעור.

מסעור! ביה"מ מוצאך אשם ברצח הרב רובין, ובמירכן ביה"מ משובע שזה היה בכונה תחילה שהבית להרג יהודים בו ביום ולכן הגנו שופטים אותך למות בתקף הסעיף 170 רצח בכונה תחילה.

עבר-אל מסיה! ביה"מ מוצאך אשם ברצח הרב רובין בודון מבלי כונה מוקדמת, ולכן הגנו שופטים אותך ל 15 שנה עבודת פרך בתקף החלק הראשון של הסעיף 174.

אליאם! ביה"מ מוצאך אשם בתור שותף לרצח זה, ולכן הגנו שופטים אותך ל 10 שנים עבודת פרך. בתקף הסעיפים 174-46, הסעיף 46 מדבר על השתתפות.

המשלח ברצוהו לשמר על הסדרים, העמידה בהתאמה גלים ורוככים לטטה מבית המשפט שלוו את האסירים ולא נחנו לקרל לגשת אליהם, ושהשתדלו עד כמה שאפשר לסור חא חקלה.

משפט הנאשמים ברצח ר' זלמן רובין

חקירת הנאשם מסעוד (חקוראם)

על שאלות העורך עונה הנאשם :

אני סתרי הלכתי, קיואם בסנור הסנונימי. חוני בנניע בערך ל 100 ל"ס. אני קונה סבב בלכנין ועשה סיבביות, בשעה 6 ביום המאוועות הלכתי למקום עבודתי, הפועלים לא באו כלם לעבודה ורק 5 מהם באו, הם שמעו ע"ד המנהל, ופתחו לבא, אחת"צ ראיתי אנשים רעים, הניזויות כי הפרעות החתילי, וסרת לעצירות שלא תעמודנה ביום ההוא ואוכל את העצירות לביתן. אני וזכר שחלף סי שהוא עכדי, אחרי שהובלתי את העצירות האחרונה חזרתי לביתן. הלכתי שני בנגדי הקוואם ואקח שום וידות כסף ברג, כשנחתי אצל טרבו המשרה ראיתי שני יהודים הולכים ואחריהם הולכים שני אנשים, הלכתי לי בדרבני תלמה, גם היהודים וגם הערבים אחריהם הלכו לפני, כשהגעתי אל הסנור אמר אחד מהאנשים: על היהודים! והחילי לזווק אנשים בהם, יהודי אחד נפל וחשני ברח, שני האנשים האלה שהלכו אחרי חותודים הם שני הנאשמים האלה, אני חוצאתי את שדמי ואכה איתם, את עלואם הפיתי כעונו, ובאותו רגע הפת עמד אל מסות את היהודי וקרו בסנין, אני הובתי את אליאם, כדי למנוע מחוג את היהודי, אני לא ראיתי כל

נשק אצל אליאם, אליאם זרק אכנים על היהודים, לו רצו לתרוג את היהודי לא על יד הסנור, לא הייתי סונע בעדם, אחרי שנכנסתי אל ביתי כא אלי הער נסיבם ואחריי באו עבר אל מסות ואליאם ואני שאלתי: מה לכם מה? והם ענוני: אם אתה תודיע דבר מה ע"ד הרצח נהריג אותך, אני לא ראיתי שום איש גונב דבר מה מהיהודי—עכדול מסות

הח"ה כ: החובל לבאר לסה העדות תחלה כי ראית את מסעוד סבה את היהודי כשמו, ולא ראית את עכדול מסות סבה?

— נשאלתי רק ע"ד מסעוד, עכדול מסות לא אמר לי, אני לא יכולנו, לבנוב את השעון, כ"א אני לא יכולתי, לא נכון שזרקתי אכנים ביהודים. חזר כשהשקן. מסעוד אמר שאני הכיתי את היהודי, בכדי להנעל, אני לא נדברנו בינוי להנן איש על ועדו, אני לא יכולתי להשיב ע"ד לעצמי, הננסיה הסו"סלסיה הנוצרית נחנה לבו ע"ד כשחוק, אני לא תדעתי למשללה ע"ד המאווע, כיון שסעוד היה כבר אסור ועכדול מסות כבר כרה ואח"כ עסרובי, שמעתי את השיחה בשעה 4 אחת"צ ואדע כי עכדול מסות תדא הוצעת, אני לא העירותי כדי להציל את עצמי, אלהים ושני הנאשמים האלה יודעים כי וכאי אכני.

על שאלות היו"ר עונה העד: אני עברתי ביום ההוא עד השעה 1 אחת"צ אהיב צולתי בקדחתה, והקדחתה נמשכה עד יום האסרי. שום איש לא עבר ביום ההוא בסנור, אבל דרכוסר שאיני יודע את שמו והקוואם אליאם והמשרתת שאיני יודע את שמה ואנוי עובד,

על שאלות השופט הוא עונה: עכדול מסות דבר אלי סנעו התלון, ראיתי יהודי אחד שוכב עד האין דפניו לקרקע, לא ראיתי את עכדול מסות, ומסעוד הולכים ללנות את העצירות, אם אסרתי ואת קודם—סתוך חום הקדחת אסרתי זאת.

אני ראיתי את עכדול מסות הורג את היהודי. כעני ראיתי, סתוך חום אסרתי שסעודי ונה את היהודי ועכדול מסות לא עשה כלום. אני לא ראיתי את הפרעות, חוץ מתמקיה חוה, דמנכים לא הודיעוני ע"ד וריקת פצעות,

חקירת הנאשם אליאם

על שאלות העורך הוא עונה :

ביום חב" לונסבר עכתי מהבקר עד שעה אחת אחת"צ, ואח"כ הלכתי הביתה, לקחת אכר שסשפחתי, בדרבני ראיתי את עכדול מסות ואתו בידו סנין והורג יהודי, מסעוד עמד על יד הסנור, הוא אחו שום בידו אכל אינו יודע אם השחשש בו, אני ראיתי יהודי קרוב לסנור ועכדול מסות דוקר אותו בסכין, ומסעוד עמד סתחוק, היהודי הות היה שוכב על הארץ, ביתי הוא על יד הסנור, מסעוד עמד בערך 2 סטרים וחצי מהנרצת ועכדול מסות עמד ע"י הנרצת, אני ראיתי את השדום ביום מסעוד, שום זה יש ידות כסף, ארץ השדום הוא 80 ס"ט, אני לא ראיתי לפני זה את השדום אצל מסעוד רק היום הות ראיתי את זה אצל, אין כיני דבין מסעוד כל ידיות, אני נאסרתי 8 ימים אחרי המאווע, אני שמעתי את עדות האסירים, כסן שהובאתי בבית הסהר שאלתי מסעוד: לסה מהזוין? ואמר לו: בקשר עם הפרעות, מסעוד שאלתי: ראית אותי עושה דבר מה? ואענתו: לא 1 ראיתי את עכדול מסות דוקר את היהודי.

ביום הרביעי בשעה 4 אחת"צ כחתי אל הדרד של מסעוד, עכדול מסות נכנס אל בית מסעוד ואמר לי: לולא אתה כי אז הייתי הורג את היהודי אני באתי אל מסעוד ע"י לסיר את חרדו, אולם הוא אמר לי כי אין חסן לכך, סתסלים, וזו אתה וכו'! הבעוטי כי לולו הית עכדול מסות הורג את היהודי חשני, הכני כמות שעכדול מסות דקר את הנרצת 3 סטרים, עכדול מסות בא אל הבית בקשר עם המאווע, איני יודע לסה בא עכדול אל מסות אל בית מסעוד, יכוד הות שנוכרו להפשה, אני רק שמעתי את דמלים, לדלי היית אתה כי אז הרבתי גם את היהודי השני" אני יודע מה סעיר מסעוד בקשר עם המאווע הזה.

רין לפנים הנן, הסכין שנמצא אצלו שייד לסנור, אדם אחר בר בחדר ההוא, בחדר זה נמצא גם סכין, על השלחן שמצאו את הסכין הות היו סינחים סולגות, כפפות וגנדים, בסכין זה אני משחשש לפרוס בו להם נכינת וכו', לולא סנעתי היו חורגים גם את היהודי השני, על שאלת היו"ר הוא עונה:

אני פביר את עכדול מסות רק בפניו, ראיתי נכנס אל אליאם, אליאם בא פעם לסיר בסנור ואו ראיתי בפעם הראשונה, בית ההרושת שלי רוא כרחוב הנוצרים, עיי הסנור הקטול, הובלתי את העצירות כ"א יסקום סגירה, 3 עצירות היו, את האחת הובלתי לשער שכס ואת 2 העצירות האחרות הובלתי לבית המקדש, ואחרי שהבאתי את שתי העצירות לביתן שע"י בית המקדש, הלכתי לשער יפו, עברתי את כל העיר, ואח"כ הלכתי אל הסנור ואו ראיתי את 2 היהודים ו 2 הנאשמים הולכים אחריהם.

עד שאלות התוה"כ עונה הנאשם: שמעתי שעכדול מסות אכר שהוא לזה אותי בדרבני, אני וזכר שאפירתי כי שום איש לא הלך אתו, איני יכול לחבין איך ידע את הדרך שבה הלכתי עם העצירות, כשהלכתי משער יפו אל הסנור עברתי את הסמטה שע"י הבנק דה רוסה, חורך שבתרתי ללכת בה הוא יותר ארוכה, אכל אני רציתי לעבר על פני מנות ולראות את שותפי, ראיתי את עכדול מסות ואליאם הולכים אחרי היהודים כסמטה ע"י בנקו דה רוסה ואלך אחריהם, לא יכולתי להשיג אותם ולכן לא הלכתי עסמם

משפט הנאשמים ברצח ר' ולמן רובין

נאום הפניגוריה

של העו"ד פחרי חוסני

הפניגור סברר את אי הבהירות של עדות
גרנשטיין והנרצח הרב רובין.

העד גרנשטיין לא ראה פי רצח את הרב, ראה
שהיה בידו מסעוד דבר דומה לשוט, לא הכיר את
הפניגור, הסבין נמצא על השלחן בין כלו בית אחרים
באין טפות דם עליו, לו היה מסעוד הרוצח, היה
פוזק בביחו את כל הכלים שבהם השתמש ברצח.

כל העדים סעידים שסעוד סוחר בסבב,
ויש לו בית הרושת לסניגור וא"א הדבר הזה
שיעשה פשע גדול ויגנוב שערן ושרשרת, העד
גרנשטיין אמר שאינו וובר שהשערן והשרשרת
היו על רובין ביום הוציא; השערן והשרשרת
היו בבית גשום סאד ואי אפשר שסעוד

השב לפשיע פשע גנבה, מסעוד איננו
סקוסי ואין לו ענין בשאלות הארציות, וסוכן יצאין
לו כל כונה רעה ודרון להשתתף בפשע הזה, אין
לנו עדות מוכיחה על מסעוד שפשיע או שהיה ססייע.
יש עדויות האומרות, כי עסרתו של מסעוד במקום
הזה היתה לפזכת הנרצח ולטובת גרנשטיין, כי הוא
היה סבן על היהודים וטונע בעד התפרצות כנגדם.

איש לא אמר שראה בידו מסעוד סבין מנאל דם
הערות יצוניה ע"י החוה"כ אינה מבוססת. ביה"ד
צריך לא לחייב את הנאשם כהצעת החוה"כ, הנאשם
הזה לא ברח, ולכן אני מבקש לזכותו.

בנוגע לאליאס נתברר שיצא מביתו,
2 רגעים לפני המאורע, ורץ בתורה מכול ואתריו
בא אדם וסבין בידו, אדם זה לא היה מסעוד.

ביום השני נאמר מסעוד וסאו עד
היום הזה שלשת הנאשמים כלם נפו להטיל את
האשמה איש על רעהו, וכ"א סתגר לעדות
עצמו הקידמת. אין זאת, כי אף עדות אחת
איננה נכונה. כשעה שאליאס הובא לבית ההסירה
החליטו שניהם להטיל את כל האשמה על
עבדול מסיה שברח, לסירות מה שבעדותו
מלפני יום האשים אליאס את מסעוד וזכה את
עבדול מסיה.

הנרצח נדקר ע"י שני אנשים, הסעיל
של הנרצח נדקר ע"י שני מיני חתיכים. הנרצח
סת מאבד דם, ואמר דם זה נגרם ע"י 3
פצעים שונים ע"י סבין. ברור כי שני האנשים
דקרוהו, ביה"ד צריך להחליט שהפצעים האלה
נעשו ע"י 2 הנאשמים ושניהם צריכים להיות שוים
בעונם. עדות הרופא אומרת שיכול היות שהפצעים
נעשו ע"י הסבין הזה, חשיך למסעוד, וכן
סוכן לפי עדות משה שהיה בנן שראה את
רסבין מנאל ברם, שני האנשים האלה שוים
בפשעם.

ובנוגע לאדם השלישי שלפי דעתי הוא
אליאס, אני חושב שהערות מספיקה להאשים
בחור ססייע.

אני מבקש מאת ביה"ד להעניש את מסעוד
ועבדול מסיה על רצחם את היהודי ושל עוד פשע
שוד לפי החלק השני של רסעיף 174 ביה"ד עם
הסעיף 45 הן ע"ד השתתפות ברצח שכ"א אתראי
בפני עצמו. אם ביה"ד לא יתן את הסכמתו על
הנמוק של חפשי אבקש את ביה"ד לשפוט לפי
הסעיף 174 החלק הראשון ואת אליאס אבקש
לשפוט לפי הסעיף 45 בחור ססייע.

כי אליאס יצא מביתו רק רגעים לפני המאורע.
העד גרנשטיין אמר שהשני דומה לנאשם אליאס.
כשאדם מדבר על גובה יכול אדם לשנות, אבל
הנרצח והעד גרנשטיין ראו רק 2 אנשים, ברור
הוא שהאדם השלישי התחבר אל השנים רק
בהתגלות. פעולותיו היו וריקת אכנים, אליאס
לא השתתף בפעולות רציניות והן יותר קלות
סתאחרים.

יש עדות ברורה כי עבדול מסיה וסעוד
דקרו את היהודי, עדות הנרצח וברנשטיין מעידה
כי מסעוד הוא הרוצח, וזה אשר בעדותו עבדול מסיה.
הנה לפנינו הסבין בו השתמשו ברצח. ביה"ד
יזכור את העדות של גרנשטיין, ופרטי הסבין ע"י
זנאשם עבדול מסיה. כדי לחקל השתמשו בספור
ע"ד שוט, ודבר זה לא אושר ע"י שום עדות.

גם עבדול מסיה השתתף בדקירה. בזמן הרצח
שפע הרוצח אנשים חולכים ולכן ברח, מסעוד ברח
לסגור ושני האחרים נבכסו לנן.
מה שקרה אחרי הרצח מענין סאד : עבדול

מסיה ברח סבער הדלת השניה של הבית, שם
שוחת עם אליאס ע"ד המקרה הזה כנן והודיע
לאליאס את הפרטים, הוא הודיע בזה השתמשו
בהתגלות על היהודי, אח"כ הלכו יחד אל חברו
השלישי, אין אני יודעים מה קרה בפגישה זו, אבל
ככ"א ברור למדי שהתעצו ביניהם. זו מוכיחה
ע"ד השתתפות של 3 הנאשמים במקרה הזה, מסעוד
סר ע"ד הפגישה הזאת והספור הזה אינו סתקבל
על הדעת. הוא מראה עצמו גבור וסבת את מרצותיו
בשוט, ע"ם למנוע מרצה במקום קרוב לסגור, כשעה
שהוא סתר סאד להושים עור ליהודי וסתר לאמר
את האמת לסרות האשמו בחור רוצח, האמת היא
שיא רק לא שם לב אם היהודי חי או מת ולא
גם השתתף ברצח הזה.

לא יכלתי להשיג אותם ולכן לא הלכתי עמהם
לח, ראיתם וורקים אכנים, אני יודע את הסקום
ששם לקח את האכנים, והוא מקום סוחר שיש
בו אכנים. הם אחוז את האכנים סאחרים. אני
הייתי בשוטף את אליאס וכן העיד כי לבשתי
בגדי, קוואס". אני מנעתי סחרוג את היהודי אבל
סחרתי לחבוש את פצעיו ולהכניסו אל הסגור.
אני אסרתי סמיד לפני כל האסירים בבית הסוהר,
כי אני זכאי. אני לבדי לקחתי לי העו"ד, לא
כשותפות עם אליאס. בקשתי עו"ד אחר ולא סלאו
את בקשתי. אני העדתי אחת בעדויות הראשונות
בפחרי מפני הנאשמים האלה וספני הספונים, אחרי
שנתתי את עדותי הראשונה החלטתי להכתישה סיד,
אבל לא קראוני יותר, שפעתו כי היהודים מאשימים
אותי ולכן החלטתי לדבר את האמת הנכונה. רק
פעם אחת בא דתה"כ לבית האסורים ואז העידותי
לפני עדות נכונה.

נאום הקטגור קרמק

כאן כביה"ד סקום האמת הנכונה, אני
בטוחים בדבריהם אחרים בקשר עם רצח היהודי הזקן.
אנו בטוחים שהרוצח הוא אחד מאלה הנאשמים ואין
כל צורך להוציא אחד מהם. המעשה נעשה בוצעם
השתתף, הם כלם היו נוכחים בזמן שחרצת נעשה.
הדבר העקרי בשבילי—להציג לפני ביה"ד, כי זה
בטוח כי היו כל השלישה שותפים ברצח. 2 היהודים
הוקנים חלכו בססטה שע"י כנקו די רומה ואתריהם
באו 2 אנשים ככונה להרדם. אחד האנשים האלה
הוא מסעוד. זה ברור, אבל מי היה השני—עבדול
מסיה או אליאס?

אני חושב שעבדול מסיה היה השני.
הוא ידע את כל הדרך בה הלך הקיום מסעוד
כשעה שליה את הבנות לבחיתו, וסאערות גובה

העדויות השניה נגד אליאס איננה דיה לחיבו בפשע
זה, גם החוה"כ חושב שפעולתו אט הוכח קטנה
סאד, הוא רק זרק אכנים. החוה"כ אמר שהמטב
סראה שהנרצח ברצח ע"י שני אנשים, והרופא
בעצמו לא העיד אם הפצועים נעשו ע"י סבין אחד
או שנים, האשמה מבוססת על השערות בלבד,
ולכן אבקש לזכות גם את הנאשם השני,
אני ססנת את תשובות רב ביה"ד אל הסעיף 180
הסתוקן.
שואלים את עבדול מסיה אם יש לו מה לדבר,
עבדול מסיה אומר: רוצים להטיל את כד
האשמה עלי, ועיני גישואות רק לאלהים ודכם, אני
מבקש לזכותני.

פסק הדין

ביהיד מודיע לעורך הדין שהוא החליט לשפוט את הנאשמים לפי הסעיף 170. העי'ד עונת, כיבאן אין, כינה החלה' הפצעים האחרים שנעשו בגוף אינן סיכוחים עיד כי יש כאן כינה החלה' ואבקש שלא לשפוט לפי הסעיף 170. השופט קופלנד מכא' את המישג כינה החלה'.

העיד מציג את הסעיף 118 ומראה שאם לא ידוע הרוצח א"א לדבר ע"ד, כונה תחילה, הוא מבקש שוב מאת ביהיד להחליט בסעיף 140 המחודש.

השופט ויב מורא את פסק הדין:
במקרה הזה הרב רובין וברנשטיין נחקרו בסמטת ע"י בנקי דה רוסא, ולמן רובין נדק' ומת מהוצאות הדקירה. ברנשטיין מעיד כי אחד החוקרים היה ה.קוראס והכיר את מסעור, בתור ד.קוראס. גם הרב רובין לפני מותו הכיר את ד.קוראס ויאמר שנדק' על ידו. בנוגע לנאשם אליאס כפי העדויות שנשמעו כאן יצא מביתו רגעים אחרים לפני הרצח.

מסעור נאסר יום אחד אחרי המאורע והפניין הזה נמצא בביהיד, תחת רכחיש שהוא היה במקום המאורע ופה העיד שהיה במקום רוצח אבל לא השתתף בו. גם אליאס אמר החלה שלא היה במקום המאורע, ואחר חזר והעיד שיצא מביהיד רגעים אחרים לפני המאורע. בסוף

העיד, כי ראה את עבדול מסיח דוקר את היהודי ומסעור מכרו בשוט.

עבדול מסיח ברח ובהפשו העיד כי היה יחד עם 2 רנאשמים כל הזמן והוא העיד לפני דפנשו עם מסעור על כל המקומות שבהם הלך הוא ומסעור. אילו מסעור אומר שגא היה יחד עמו. וזה א"א, לכן אנו בדעה ששלושת הנאשמים היו יחד ביום הרביעי וכי היו חוץ מהמקומות האחרים גם בחנות של מסעור.

עבדול מסיח העיד כי הסכין בידו הקוואס היתה, בידות של קרן הצבא, והוא אמר כי בסכין זה אחרג 13 ציננים. בשעה שעבדול מסיח העיד את העדות לא ראה את הפניון ובכ"ו צין אותו כמו שהוא באמת. היא גם מזכיר שבדרכו אמר מסעור שהוא רוצח להרג יהודי שראה בחנות. ברנשטיין מעיד שלפני הפשע הוציא מסעור דבר מה מאוורה. אמרו האן כי זה היה שוט, אזלם אין נושאים שוט בדגורה מתחת לנגר; אופן השתמשות הנאשם בדבר שהיה מינה בחצירה נראה שזה היה פניון, והער ברנשטיין גם אמר שהוא חושב שזה סכין.

עדות מוכיחה כי עבדול מסיח אחו סכין בידו, הוא יצא מדלת אחת ובכנס דרך דלת אחרת. אלים בשיחתו אמר שזרק אבנים ולכן אנו בדעה כי שרשת הנאשמים היו ההולכים אחרי היהודים בסמטה והתנפלו עליהם. עליאס זרק אבנים, ומסעור ועבד אל מטה דקרו

את רובין.

בנוגע למסעור הנני נוכחים שהוא עשה את הפשע, בכונה החלה' מכין שחשב כל היום ע"ד הפשע וזה, והוא החליט עוד כבוקר שהוא להרוג יהודים, ו, הכונה החלה' מוכחת כי הוא רכין את דפניו לכך, היה לו זמן להתחרט, והוא לא עשה כן. גכון שהוא לא שגא באופן פרטי את רובין, אבל שנאחו היה נגד רגוע, לכן הוכח בביהיד שהוא חייב בחור רוצח.

בנוגע למסוח ביהיד איני יכול לחשבו שהוא עשה את מעשהו בכונה החלה' ולכן אנו מאשימים אותו לפי הסעיף 174.

ועליאס חייב בתור מסיע לפי הסעיפים 174 ו-45.

העיד מבקש רחמים בשביל מסעור. עבדול מסיח אומר שהוא חף מפשע.

(הנאשמים קמים)

מסעור! ביהיד מצאך חייב בחור רוצח — לכן ביהיד שופט איחך לחליה.

עבדול מסיח — 15 שנים עבודת פרך. אליאס — 10 שנים עבודת פרך.

מאסר ומשפט התוקפים

מקור: עתונות יהודית היסטורית

הארץ, 27.1.1922

הערעור של רוצחי
ר' זלמן רובין
(המשך)
העיר פחר' חוסיני נאם
נאם סגוריה גדול, בחודיעו כי הוא מן
רק על שנים מן הנאשמים בלבד, ולא על
עבדו ל מ ס י ח.
האחרון מקבל רשות הדבור ואומר:
העיר הזה הוא מושלמי ומופיע כאן
בשם האגודה המושלמית הנוצרית, לי
אין שום איש שיגן עלי, שלחתי את
אמי אל תאסירים לתת לי עירי והם לא
נחנו לי, אני אינני תושב הארץ. הם שפשו
את הפשע ועכשו הם כטילים את האשמה
עלי.
החובע הכללי מר קרמק מוכיח
בנאמו ששלשת הנאשמים חייבים ומרגיש
שאספתם אחרי הרצח מעידה כי יש קשר
פנימי בין שלשתם. מר קרמק דורש מאת
בית הדין לערעורים לאשר את פסח'ד הקודם.
הסניגור נואם שנית ואח'כ מדבר שיש
עבדול מסות, ואחריו—מסעור.

עבדול מ ס י ח : בשעה ששני
הנאשמים דקרו את היהודי, נמצאתי בן.
העדות שנשמעה נגדי לא תיחה צריכה
להתקבל בחיות. שעדים אלה הם קרוביהם
של הנאשמים האלה. ביום השלישי אחרי
דמאורעות יצאתי מירושלים 81 ימים אחרי
זה העמידו חם את העדים נגדי. אני לא
הייתי נוכח בזמן הרצח. ראיתי את הסכין
בידי מסעור כשהוא מגיאל ברם. בשעה
שנכנסו לנן אמר לי עליאס: כרח! שאלתי
למה? וענני רצחנו אדם, אני מבקש
רחמים מביה'ד.
מ ס ע ו ד : אני בעצמי ראיתי את
עבדול מסות בדקרו את היהודי ואני מנעתי
אני סוחר זה 4 שנים עם היהודים. אני יכול
להביא יהודים שיעידו לטובתי. אני סוחר
יש לי עסקים, אני לא דקרחי יהודים, בעצמי
ראיתי את עבדול מסות דוקר בידו זאת
(מראה על ידו של עבדול מסות) הימנית
את היהודי. אני גם לא ננעתי בו.

ערעור רוצחי ר' זלמן רובין
בבית המשפט לערעורים מחבר
הערעור שחניש העירי פחר' חוסיני אפנדי.
נגד פסח'ד של ביה'ד המיוחד שחייב את
3 הנאשמים בהור רוצחי ר' זלמן רובין.
אחד (מסעור הקיאס) למות על רצחו בכונה
תחילה, שני (עבדול מסית) 15 שנה
עבודת פיד על רצחו בלי כינה תחילה,
והשלישי (אליאס) 10 שנים עבודת פיד
בתור מסיע לרצח חור.
ביה'ד מורכב מ4 שופטים ברימים:
ח'ה סיר חוטס היקיפט (יו"ר), מיר קורי,
מיר מיוט ומר בקר. התוהיב מר קרמק.

הארץ, 26.1.1922

זלמן רובין

מאסר ומשפט התוקפים

מקור: עתונות יהודית היסטורית

- בית הדין לערעורים שחרר את הערבי דאוד מוסה חניש, שנשפט ע"י בית הדין המיוחד לשתיים עשרה שנה וחצי עבודת פרך בעון הרצח של השמש ר' יששכר ברה בשני לנובמבר. בית הדין מצא כי העדויות לא היו מספיקות. ביום השני, ה' שבט, נגמר גם הערעור על משפטם של הוצחי ר' זלמן רובין. בית הדין לערעורים בטל את משפט המות שהוצא על מסעוד (הקנס). מפני שמצאו שאין לחיבו ברצח ב"כונה תחלה, והיבואו לחמש-עשרה שנה עבודת פרך. פסק דינם של שני הנאשמים האחרים (15 שנה ועשר שנים) נתאשר מחדש.

הפועל הצעיר, 10.2.1922

פסה"ד של הוצחי ר' זלמן רובין

ביום השני, בשעה 11 בבוקר, נקרא בביה"ד לערעורים פסק דינם של הוצחי ר' זלמן רובין. נוכחים 2 שופטים כריטיים ה"ח: סיר תומס הייקרפט (יו"ר) ומיור קורי. הנאשמים: מסעוד (הקוואס') נהן ע"י ביה"ד המיוחד למות בתקף הסעיף 170 על רצחו את הרב רובין ב"כונה תחלה", עבדול מס יח 15 שנה עבודת פרך בתקף הסעיף 174, אליאס 10 שנים בתקף הסעיפים 174 ו-45. ביה"ד לערעורים מצא, כי שלשת הנאשמים האלה השתתפו ברצח ר' זלמן רובין, שנים מהם (מסעוד ועבדול מס יח) השתתפו בפועל ברצח ואחד (אליאס) בתור מסייע. ביה"ד מוצא כי אי אפשר לחייב את מסעוד בתור הוצח ב"כונה תחלה" בהיות שאין עדות חוקית על זאת, ולכן החליט לדין את הנאשם בתקף 174 בתור הוצח כלי, כונה תחלה ולחייבו ל-15 שנים עבודת פרך. ביה"ד מאשר את פסק דינם של שני הנאשמים האחרים.

הארץ, 7.2.1922

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

אספת צירי החרדים
לאספת הנבחרים
ביום ב' היתה אספת צירי החרדים
לאספת הנבחרים בבית הועד הכללי, הש-
תתפו הצירים מירושלם, ביכ מיסי ומפית.
את האספה פתח ח' א. ח. צובנר.
הוא סקר על השתלשלות הכהירות לאספת
הנבחרים, על ערך ארגון הישוב העברי
ומציע לדון עיא עמדת החרדים למושב
השני של אספת הנבחרים. הוא מזכיר את
הרב זלמן רובין, ציר של החרדים לאספת
הנבחרים שנהרג בימי הפרעות בבי נובמבר.
הקהל מכבדו בקיט.

הארץ, 8.2.1922

דאר היום, 16.11.1923

זלמן רובין

הנצחה

מקור: עתונות יהודית היסטורית

לאחר מותו הועלה זכרו של רובין במושב אספת
הנבחרים והנהגת היישוב כיבדה את זכרו בקימה.

בסמוך לשכונת מאה שערים, נקראה על שמו "חצר
זלמן רובין".

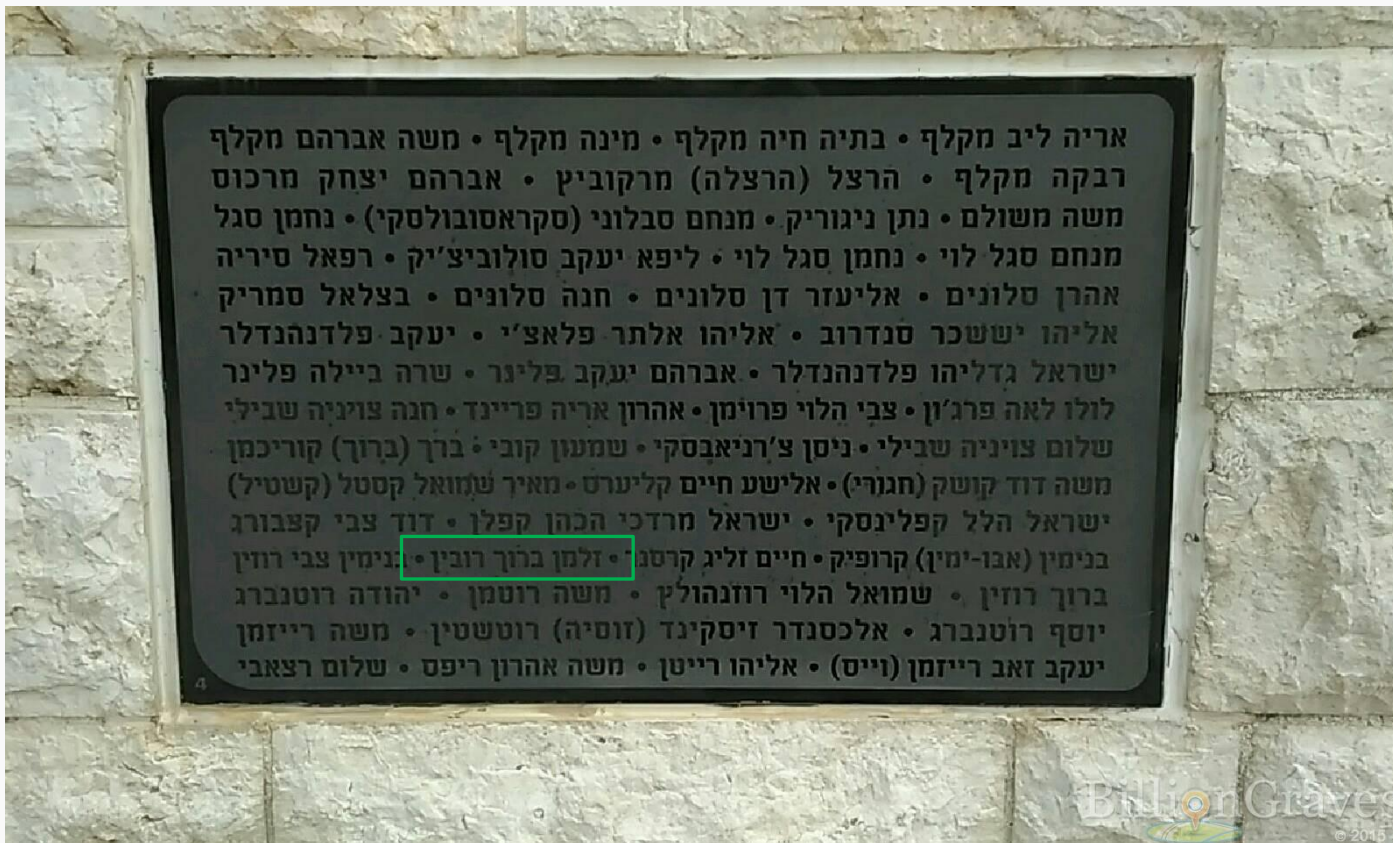
"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

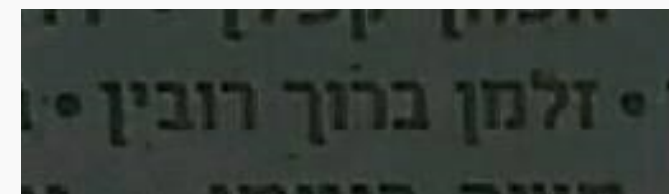
זלמן רובין

האנדרטה לזכר חללי פעולות איבה בהר הרצל

מקור: BillionGraves

שמו של זלמן ברוך רובין בלוח הזיכרון
לאזרחים חללי פעולות איבה בהר
הרצל.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זלמן רובין

גורל משפחתו

אלמנתו חיה רויזא רובין נפטרה ב-13.7.1935 (י"ב תמוז תרצ"ה) ונקברה בבית העלמין בהר הזיתים.

בנו אברהם נפטר ב-1998 ונקבר ברחובות, ובתו של אברהם רעיה, נכדתו היחידה של רובין, נפטרה ב-2007 ונקברה גם היא ברחובות.

בנו משה נפטר ולא הותיר אחריו משפחה.

BillionGraves

"כִּי מֵדִי דְּבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

BillionGraves

BillionGraves

מרכז מידע הר הזיתים

זלמן רובין

גורל משפחתו

אלמנתו חיה רויזא רובין נפטרה ב-13.7.1935 (י"ב תמוז תרצ"ה) ונקברה בבית העלמין בהר הזיתים.

בנם משה נפטר ולא הותיר אחריו משפחה.

בנם אברהם נפטר ב-1998 ונקבר ברחובות, ובתו של אברהם רעיה, נכדתו היחידה של רובין, נפטרה ב-2007 ונקברה גם היא ברחובות.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)